

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ
од Третото продолжение на Триесет и шестата
седница на Собранието на Република Македонија,
одржана на 22 септември 2003 година

Седницата се одржа во сала 1 во Собранието на Република Македонија, со почеток во 10,10 часот.

Седницата ја отвори и на неа претседаваше г.Никола Поповски, претседател на Собранието.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Продолжуваме со работа по Триесет и шестата седница на Собранието на Република Македонија.

Пратениците Нелко Стојановски, Теута Арифи, Али Ахмети, Ѓорге Паљошковски, Никола Груевски, Љубчо Георгиевски, Петар Наумовски, Љубе Бошкоски, Сашко Кедев, Зоран Крстевски, Ќенан Хасипи, Рафет Муминовиќ, Трифун Костовски, ме известија дека од оправдана причини не се во можност да присуствуваат на седницата.

Продолжуваме со претрес по Информацијата за безбедносната состојба во Република Македонија.

Збор има господинот Замир Дика - не е тука.

Господин Ѓорге Паљошковски е пријавен дека е оправдано отсутен.

Господин Хусеини Хусеицеват - не е тука.

Господин Игор Ивановски - не е тука.

Господин Кондарко - не е тука.

Има збор госпоѓа Роза Топузова Каревска.

РОЗА ТОПУЗОВА- КАРЕВСКА:

Почитуван претседателе, почитувани претставници на Влада, почитувани пратеници,

На самиот почеток од моето обраќае би сакала да истакнам дека го сметам за сосема легитимно барањето на опозицијата да се дискутира за безбедносната

состојба и во целина се согласувам дека ова прашање заслужува особено внимание и сериозен пристап од страна на Собранието. Дури сум на мислење, имајќи ги предвид актуелните состојби во оваа сфера, дека би било добро да воспоставиме собраниска пракса на одредено време да дискутираме по ова прашање. Со тоа и редовно ќе бидеме информирани од страна на сегментите на извршната власт во чија надлежност се наоѓа безбедноста, но морам да кажам дека не ми е јасен во овој момент ставот на опозицијата, која од една страна покажува загриженост поради тоа што во целина пратениците не биле информирани за безбедносната ситуација, а од друга страна на предлог на министерот за внатрешни работи седницата да биде затворена како би можеле да ги имаат сите информации, истото го одбиваат.

Оттука, со право ми се наметнува дилемата дали се работи за сериозен и искрен пристап или лажна загриженост и ефтин маркетинг пред македонските граѓани.

Господа пратеници, само со конструктивен пристап ќе биде возможно да се избегнат шпекулациите за безбедносната состојба и ќе се намали воената психоза кај населението која од време на време се јавува како последица токму на овие шпекулации.

Почитувани пратеници, од дел од претходните дискусии ми се наметнува чувството дека кога говориме за безбедносната состојба најмногу време дискутираме исклучиво за случувањата во поранешните кризни региони. Јас би сакала да потенцирам дека безбедносната состојба треба да биде разгледувана во целина, што значи на територијата на целата наша држава. Говорејќи за безбедноста во нашата земја, не смееме да го превидиме фактот дека живееме во постконфликтен период, кој по дефиниција изобилува со мноштво инциденти, провокации и најразлични безбедносни предизвици. Згора на сето, безбедносните сили се во трансформација, со цел да ги достигнат европските и НАТО стандардите и ако кон ова се додадат и определбите на Рамковниот договор за правична застапеност на припадниците на заедниците, менаџирањето во постконфликтниот период станува уште потешко. Но

сепак сметам најпроблематични од безбедносен аспект се случувањата во поранешните кризни региони во државата. Таму безбедносните предизвици се најизразени бидејќи целокупната политичка состојба е најчувствителна. Мора да се биде особено внимателен во однесувањето и енергичен во бескомпромисната борба со криминалните банди кои крстосуваат по тие терени. Не смееме да се доведеме во ситуација да се повтори 2001 година, кога државните институции беа нападнати, а државата на работ од поширок судир на меѓуетничка основа.

Кога веќе споменувам повторување на 2001 година, пред се мислам од аспект на безбедносни предизвици на вооружените сили, бидејќи од политичко правен аспект таквата дестабилизација сметам дека веќе е незамислива, со оглед на тоа што денес го имаме Охридскиот рамковен договор, со кој логично е да се стави крај на промените кои оваа држава ги прави за да се задоволат одредени потреби, според некои можеби реални, а според некои можеби нереални, на дел од граѓаните на оваа држава кои се припадници на албанската заедница. Сметам дека ова прашање веќе е затворено. Секако дека Рамковниот договор треба да се реализира до крај, со што ќе биде успешен процесот на интеграција и подобрување на меѓуетничките односи. Но мора да констатирам дека Рамковниот договор е токму тоа, рамка. Тој го определува крајниот опсег на промени од правниот и политичкиот систем на државата, што би значело дека тој не е појдовна позиција или почетна платформа на која секојдневно треба да се надоврзуваат нови, во најголем случај несоодветни барања на поединци. За да не бидам погрешно разбрана, сакам да подвлечам дека не се залагам за некакво рестриктивно толкување на овој договор, но категоришно сум против неговата екстензивна интерпретација, со која само би се отвориле нови прашања и проблеми, а со тоа и би се нарушиле меѓуетничките односи, наместо сите ние заедно конструктивно, како што впрочем и опозицијата сака да се декларира, да работиме на нивно подобрување.

Почитувани пратеници, Охридскиот договор е завршена работа и треба сите кои живееме во Македонија да имаме на ум дека нема враќање назад, а особено тоа

да им биде јасно на оние кои потпишале, па отпосле дошле до сознание дека добиле малку или лошо се испазариле, како и на оние кои кога потпишувале поаѓале од мислата - сега ќе потпишеме, па за реализацијата можеби ќе почекаме.

Токму од оваа говорница би сакала да истакнам дека за влошување на безбедносната состојба во голема мера придонесуваат и непромислените и неиздржани изјави, кои се даваат од некои политички претставници, без разлика на која заедница тие припаѓаат. Особено загрижувачки, заканувачки се заканите што се движат во правец на самопределување и отцепување. Воопшто немам намера да ја образложувам бесмисленоста на оваа теза, нејзината противзаконитост и контра продуктивност. Само ќе констатирам дека тоа е повик на војна, повик на кој ќе се огласат сите трезвени граѓани кои како единствена можност за опстојување на Македонија го одбрале мирот. А оние кои од оваа говорница повикуваат на тоа, прават класична злоупотреба на говорницата и ја изневеруваат довербата која што им ја дал народот.

За крај, само би сакала да го потенцирам следното: Институците на државата мора да функционираат на целата нејзина територија и бескомпромислно час поскоро да се соочат со криминалните банди, без разлика на која заедница тие им припаѓаат. Потенцирам дека тоа се само криминални банди, во кои учествуваат лица без никаква идеологија. Сметам дека во крајна линија е сеедно како ги нарекуваме. Едно е апсолутно јасно - истите мора да се елиминираат за да се создаде безбедност за сите граѓани на државата вклучувајќи ги и оние во чие има овие банди ги прват своите злодела. Тоа е порака која ја испраќаа и сите релевантни меѓународни фактори, бидејќи постоењето на овие структури е горлив, застрашувачки проблем не само за Македонија туку и за регионот воопшто.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господин Трендафилов - не е тука.

Реплика за господинот Коце Трајановски.

КОЦЕ ТРАЈАНОВСКИ:

Би сакал да и реплицирам на колешката Топузова, бидејќи кажа дека опозицијата искажува лажна загриженост и сака да направи политички маркетинг ставајќи ја точката на дневен ред и притоа како аргумент наведува дека на предлогот на министерот за внатрешни работи опозицијата на прифатила да се расправа на затворена седница, со што би добила релевантни показатели и сознанија во врска со безбедносната состојба.

Би сакал да ја потсетам колешката, неznam дали беше присутна на првиот ден од оваа седница, меѓутоа, во Собранието немаше двотренско мнозинство, а за затворена седница со двотретинско мнозинство се одлучува. Исто така, би ја потсетил дека обврска за присуство на седницата пред се е на позицијата, иако ние како опозиција бевме максимално присутни, значи немаше доволен број на пратеници да се одлучува и да се гласа за затворена седница.

Она што се однесува на лажната загриженост и политички маркетинг, сметам дека не држи бидејќи и самата во својот говор понатаму го демантира тоа. Јас не би сакал понатаму да елаборирам дали е лажна загриженост или политички маркетинг, бидејќи толку многу беше кажано на седницата што е непотребно понатаму да зборува.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Има збор госпоѓа Топузова.

РОЗА ТОПУЗОВА-КАРЕВСКА:

Во прилог на она што го искажав за лажна загриженост оди фактот, ако веќе говориме за тоа кој е присутен а кој не е присутен на седницата, токму и предлагачите кои веќе неколку месеци бараат да се разговара за безбедносната ситуација, поголем дел од нив во овој момент не гледам дека се присутни на оваа седница, па според тоа не ви држи тезата која што пред малку ја изнесовте.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Има збор господин Иван Анастасовски.

ИВАН АНАСТАСОВСКИ:

Почитуван претседателе, колеги пратеници, господа министри,

Бидејќи гледам дека е беспредметно да се разговара во однос на оваа информација за безбедносната состојба во Република Македонија, многу се кажа, можеби јас со мојава дискусија ќе продуцирам некои нови реплики и бранувања, јас е откажувам од мојата дискусија.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Има збор господин Зоран Шапуриќ - не е тука.

Има збор господинот Агим Џелили.

АГИМ ЏЕЛИЛИ:

Дами и господа, почитуван претседателе, колеги пратеници,

Денес разговараме за едно многу значајно прашање, за жал, сеуште актуелно во нашата средина, што претставува хендикеп за сите нас што сме тука, како и за целата внатрешна јавност, како и надворешна.

Јас ќе се обидам да пристапам од мој агол на овој проблем поради недостаток на професионален, научен и општествен пристап кон ова прашање од дневниот ред.

Почитуван колеги, сите вие знаете дека живееме во една со сиромашна земја, каде што проблемите, националните и економските, биле наследени со цели декади и тоа резултираше и со конфликтот од 2001 година. Кратко речено тоа е минато, сега треба да се вратиме кон денешнината, доколку сакаме да инвестираме во иднината, под итно да го имплементираме Рамковниот договор кој е гарантиран и од меѓународниот фактор, да подготвиме национална стратегија каде сите граѓани ќе бидат дел од овој проект, а не да се одминат албанците. Тоа најдобро го регулира и претходниот договор од 2001 година, да се направат хитни инвестиции од државниот буџет во сите претходно кризни региони, а не да се очекува само од меѓународните странски институции во таа насока.

Исто така, да се изврши ресоцијализацијата на сите припадници на ОНА, како и на воените инвалиди, барајќи помош и од меѓународниот фактор, која верувам дека

нема да изостане, како и од социјалните институции, заводите за вработување и за квалификација и реквалификација, со цел овие млади граѓани да се чувствуваат како дел од ова општество. Тоа треба да се направи и со дел од младите македонци кои треба да разберат дека не треба да им го негираат правото на своите врсници албанци и дека така Македонија нема да биде привилегирана земја, туку и натаму ќе биде санкционирана од меѓународниот фактор, кој што бара нови стандарди. Ова важи и во рамките на ова Собрание, како и за сите граѓани на оваа држава. Јас верувам дека искористувајќи ги овие стандарди, научни институции, општествени и воспитни, ние се збогатуваме со уште една додатна институција како што е Тетовскиот универзитет. Нашата младина многу е тешко да стане жртва на криминалните структури, било да се тоа албански или македонски. Во меѓувреме, ние ќе го кренеме рејтингот како држава, користејќи нови стандарди кои ќе не оддалечат од користењето на насилството. Насилството, почитувани колеги, од било каков карактер секогаш предизвикува загуби и болка, како и духовна болка, а последиците ги чувствуваме и денес. И на крајот, најголемиот дел од интелектуалците и натаму мислат дека толеранцијата и взаемната комуникација, како и почитувањето на разликите претставува единствена гаранција за подобра иднина.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Има збор господин Невзат Бејта.

НЕВЗАТ БЕЈТА.:

Ве поздравувам сите. Иако многу работи веќе беа кажани од страна на другите пратеници, иако тие не беа опфатени со точката од дневниот ред, сепак тие го користат тоа прашање за политички маркетинг. Јас ќе се обидам да не излезам од дневниот ред, да се придржам кон него, односно во Информацијата за безбедносната состојба во Република Македонија.

Со прифаќањето на поканата, каде беше опфатена информацијата за безбедносната состојба, јас се израдував многу, мислејќи дека на една ваква седница од страна на претставниците на Владата како министерот за внатрешни работи

министерот за одбрана, како и сите пратеници, од Владата и од опозицијата ќе не информираат за нови работи со кои е оптоварена безбедноста во Република Македонија. Меѓутоа, не испадна така. Министерот за внатрешни работи како член на владиниот кабинет јасно и кратко истакна, доколку сакате да бидете информирани за нови работи во однос на Република Македонија, седницата треба да биде затворена. Додека пак пратениците од опозицијата кои се предлагачи за одржување на седницата побараа седницата да биде отворена. Тука се разјаснија работите дека тие не сакаат да бидат информирани за реалната состојба во државата и да го дадат својот придонес како опозиција, за нејзино подобрување.

Пратениците на Собранието се тука за да бидат информирани што е можно подобро независно дали припаѓаат на власта или опозицијата и да работат во интерес на безбедноста на државата и нашата безбедност воопшто. Пратениците од опозицијата ја користат точката од дневниот ред за политички маркетинг, мислејќи дека се во предизборна кампања. Меѓутоа, од друга страна, забораваат дека политичките активности во таа насока завршиле на 15 септември 2002 година, каде што победи коалицијата "За Македонија заедно" и ДУИ и со таа победа народот и даде власт на коалицијата, затоа што и живите и духовите на умерените беа сосема разочарани од претходната коалиција.

II/1.- СП/МЛ

НЕВЗАТ БЕЈТА: (продолжение)

Меѓутоа, останаа тие кои не го добија гласот на народот. Опозицијата има обврска да и помага на власта да носи добри закони со кои ќе се подобри позицијата на граѓаните и на тој начин ќе се подобри нивната положба. Сето тоа ќе влијае врз подобрувањето на безбедноста на државата. Меѓутоа, тоа не се случи така. Од албанската опозиција односно македонската не се ангажира со цел наместо да има безбедност, се ангажира да нема безбедност. За ова имаме многу аргументи и тоа од написите на поранешниот лидер на ВМРО-ДПМНЕ Љубчо Георгиевски сегашен

пратеник кој вели дека Македонија не може да постои ваква каква што е, туку треба да се подели. Истата работа на разни трибини кои беа одржани и интервјуата кои ги дава лидерот на ДПА јасно се кажува дека е за поделба на Македонија и дека наводно не може да се живее заедно. Овие изјави предизвикуваат револт и загриженост кај граѓаните дека некој прави планови за поделба на Македонија и тоа со цел граѓаните да не се чувствуваат безбедни во својата држава. Овие идеи ги имаат исфрлено со посебни цели со цел да не излезат на виделина другите валкани работи од периодот на нивното поранешно владеење. Додека од ДУИ бараат да го потпише Рамковниот договор, меѓутоа тие опозициони партии забораваат дека ние како гаранција ја имаме нашата партиска програма што претставува поддршка на Рамковниот договор.

Немирите кои се случиле со учениците во Битола се гледа јасно кој е за дестабилизација на државата. Никаде во светот учениците не организираат демонстрации против други ученици од други заедници поради нивно образование на мајчин јазик. Тоа, за жал, се случува кај учениците македонци, меѓутоа тоа не го прават на арбитражен начин, туку се организирани од опозиционите македонски политички партии и македонските партии вон Парламентот и со тоа сакаат да докажат дека безбедноста во државата не е добра. Многу опозициони партии ја навредуваат ОНА и ДУИ дека сме успеале со војна да постигнеме промени. Меѓутоа, војната која се случи во 2001 година не е војна која се одвиваше поради индивидуални интереси, туку поради општ интерес. Војната која се водеше во Македонија народот ја оправда со изборите на 15 септември каде победија партиите кои не беа во позиција и самиот народ ја поддржа војната во Македонија сите граѓани албанци да ги имаат истите права во заедничката држава. Тука сеуште има пратеници со негативна енергија од страна на опозицијата, не бирајќи зборови на навреда против ДУИ и коалицијата и свесно или несвесно нивните граѓани ги навредуваа фактички нивните граѓани. Тоа не се случува во ни една друга држава

освен во Македонија. Ќе кажам неколку примери се водела војна во Англија и САД, но денеска имаат извонредни меѓусебни односи.

Исто така имало војна со големи жртви меѓу Франција и Германија, меѓутоа, денеска имаат добри односи додека пратениците на ВМРО-ДПМНЕ ќе им помине мандатот критикувајќи ги и навредувајќи ја коалицијата меѓу ДУИ и СДСМ како и пратениците на ДУИ како поранешни припадници на ОНА. Многу дискусанти од страна на опозицијата ја спомнуваат голема Албанија, па барам од пратениците на опозицијата да кажат што подразбираат под голема Албанија. Албанците никогаш не се бореле за голема Албанија, туку се бореле да имаат своја држава како сите други народи. Македонија е нивна држава, а во историјата имало голема Бугарија, голема Грција, голема Србија и се знае како завршиле тие големи држави. Никогаш во историјата немало голема Албанија. Некои албански пратеници од опозицијата го спомнаа случајот и настаните од Гостивар од 1997 година. Меѓутоа, на дневен ред не се настаните од 1997 година, туку безбедносната состојба во Република Македонија во текот на владеењето на коалицијата меѓу ДУИ и СДСМ.

Во Гостивар секогаш се водела политика според теснополитичките и партиски интереси. Тоа го велаам затоа што изминатата коалиција направи Гостивар да се претвори во село и да стане еден од најзаостанатите градови во Македонија. Граѓаните од Гостивар биле потценувани од секој аспект, но во еден краток период на ДУИ Гостивар почнува да личи на град и луѓето да бидат во подобра положба. Ваква работа граѓаните на Гостивар нема да дозволат, бидејќи секоја работа има свој крај во Гостивар.

Обвиненијата што ги направи пратеникот Матоши дека активностите што ги имаат пратениците на ДУИ како да се слуги на коалицијата, пратениците на ДУИ никогаш не биле и нема да бидат слуги на ничии интереси, туку ќе бидат слуги на својот народ, бидејќи сите тие произлегоа од гласот на народот и затоа ќе му служат на народот. Тоа не треба да го заборава Матоши, бидејќи народот гледа и говори за еден многу краток период од владеењето на ДУИ албанскиот народ има навистина

добри зборови и само ќе спомнам еден збор што го зборува народот тоа е дека не е како претходно, туку многу подобро. Доколку продолжите вака ќе одиме многу напред.

На крај, безбедносната состојба во државата не е како што била, туку оди кон подобрување. Во 2002 година започна подобрувањето, во 2003 година безбедносната состојба оди кон подобрување додека во 2004 година безбедносната состојба ќе биде уште подобра. Но, инциденти ќе има, тоа не значи дека се влошува ситуацијата, ова ќе влијае државните органи да се мобилизираат многу подобро заедно со народот. Ви благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Прво, господинот Замир Дика процедурално.

ЗАМИР ДИКА:

Господине претседателе, процедуралната интервенција беше до вас. Веќе два три пати се спомнува лидерот на ДПА, а тој не е во салата, па би замолил да го правите тоа што е ваша обврска и да им обрнете внимание на господата да не зборуваат за луѓе кои не се присутни тука.

Се радувам што господинот Бејта е свесен дека е на власт и дека се одговорни за сето тоа што се случува во државата.

Ви благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Ги молам тие што се за реплика.

Господинот Тачи процедурално. Процедурално значи повреда на Деловникот. Ако сте за реплика не сте на ред, има и други пред вас за реплика.

МЕНДУХ ТАЧИ:

За реплика сум, бидејќи се спомна господинот Џафери и платформата на ДПА.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Тоа не е процедурално. Пред вас има тројца други, ќе добиете збор за реплиа за наводите на дискусијата. Има други пред вас што не ве пуштаат да зборувате пред нив. Госпоѓа Којзеклиска е пред вас. Добро, ви го пушта редот, сега можете да зборувате. Сега имате реплика.

МЕНДУХ ТАЧИ:

Ви благодарам.

Почитувани колеги, последните денови вашите дискусии особено на господинот Владо Бучковски го спомнува претседателот и идеите на ДПА за создавање на етнички држави. Сите оние кои спомнуваат етничка држава без оглед дали се албанци или македонци особено тие што се на власт сакам да ви кажам нешто и вам господине Бучковски дека етнички држави создавате вие, вашиот духовен водач господинот Глигоров мегаломанските идеи за создавање на македонска држава на почетокот на XXI век што е анахроно.

Ќе ви дадам само еден пример. Претставниците на ДУИ овде јавно треба да одговорат дали имаа информација за влегување на полициско воената операција во Брест или немаа? Доколку немале најмалиот збор е срам, а доколку имале, тогаш таа одлука требаше да биде донесена на Советот за безбедност.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господинот Бејта не го спомна тоа, вие го злоупотребувате правото на реплика.

МЕНДУХ ТАЧИ:

Ви благодарам за вашата интервенција господине претседателе. И вие одлуката за навлегување на полицијата и војската господине Бучковски не знам дали

ја донесовте на Советот за безбедност, доколку ја донесовте таму беа присутни и претставниците на ДУИ. Доколку не ја донесовте вие го кршите Уставот и другите државни институции. Успехот на вашето делување во создавањето на мултиетничка држава се убивањето на млади албанци. Вие и дел од Меѓународната заедница, за жал, кои оценувате дека операцијата била успешна се уште не сте одговориле кои се тие деца, младинци кои се убиени. Какво досие за криминални дела имаат направено. Зошто вакви акции не превземате во Струмица, Скопје, во Битола и во други градови. Вашето инсистирање сега со една небулоза нова, модерна да создавате етничка македонска држава на територии каде живеат над 1/3 од албанско население создава конфликти. Ние ве очекуваме вас да ја реализирате вашата мултиетничка држава, но сепак заедно треба да констатираме дека вие како политичко општествена организација и дејствување да создавате мултиетничка држава со која сакате да ги отстраните албанците од вашите институции.

Што се однесува до сето она што се кажуваат како убави зборови до вашата Влада... (опомена од претседателот).

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Сакам сите да ве повикам ако имате реплика на последниот дискутант. Реплики на седници од пред два дена на кои не сте присуствувале, нема да дозволувам..

Господин Матоши реплика.

РУЖДИ МАТОШИ:

Претходниот дискутант го спомна моето име. Јас ќе го повторам уште еднаш она што го дискутирав претходно дека комисиите кои разгледувале околу навлегувањето на полицијата на Бит Пазар, Гостивар, Сопот нивните раководители

беа албанци, мислам на тие комисији. Од нивните резултати се покажа дека тие биле слуги на дневната владина политика или подобро речено слуги на СДСМ.

Затоа ние баравме од албанскиот партиципиент во Владата да не стане средство за извршување на правосилни работи онака како што го бара времето како во Парламентот, како во Владата, како во министерствата. Затоа ние констатираме дека тие со еден ваков тренд на работата што ја водат можеме да констатираме дека се само средство на оваа Влада.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господин Бејта реплика.

НЕВЗАТ БЕЈТА:

Навистина ми е криво што излегуваме од дневен ред. На дневен ред ни е прашањето на безбедносната состојба во Република Македонија. Ние не сме слуги еден на друг. Ниту СДСМ не се наши слуги ниту ние сме слуги на СДСМ. Ние знаеме врз основа на демократските процеси како дојдовме до тука. Ние сме пратеници кои сме избрани од народот. Ние сме во владина коалиција и народот многу добро знае дека во нашата коалиција го постигнавме она што не можеа да го постигнат претходните влади од 1994 година. Во Владата помина Законот за официјализирање на тетовскиот универзитет што е навистина голема радост за албанскиот народ и за сите студенти на тетовскиот универзитет кои до сега имаа навистина голем товар.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Госпоѓа Којзеклиска реплика.

МАРИЈА КОЈЗЕКЛИСКА:

Би сакала на колегата Бејта, ако дозволи, да му кажам некои работи, очигледно не ги знае. Ако колегата смета дека оваа седница за безбедносната

состојба е политички маркетинг на ВМРО-ДПМНЕ, тогаш што треба да се случи колега за да ја имаме како информација безбедносната состојба во Република Македонија. Повторно имаме асоцијации. Ако не сте разбрале да ве потсетам, со огле дна тоа што и колегата Коце Трајановски пред малку фрече дека ние не баравме седницата да биде затворена, тоа го бараше Владата на Република Македонија, меѓутоа, немаше кворум. Значи ВМРО-ДПМНЕ не бараше, тоа го бараше Владата, да го разјасниме и тоа.

Со што драг колега ДУИ покажа дека е подготвена да ја гарантира стабилноста и безбедноста на Република Македонија. Дали со некој акт ДУИ покажа дека ја гарантира?

Последните настани од 15 септември 2002 година до денес не ни кажуваат дека е така, а и на македонската јавност не и кажуваат. Во вашиот говор спомнавте општи интереси на ДУИ и ОНА. Дали можеме еднаш македонската јавност да знае кои се тие општи интереси на ДУИ и ОНА како политички наследник.

Спомнавте дека порано имале војна меѓу САД и Англија и сега биле многу добри пријатели. И меѓу други две земји спомнавте. Тоа се две различни земји колега, одвоени една од друга, ние живееме во иста земја Република Македонија. Рековте дека изборните активности и оваа седница била како резултат на изборните активности и не потсетувате дека тие завршиле на 15 септември 2002 година, да, колега, но треба и вие тоа да го памтите затоа што една година од изборите во 2002 година вие сте на власт и престанете еднаш опозицијата и ВМРО-ДПМНЕ да ги обвинувате за сите работи посебно кога се однесува за интереси како што е безбедносната состојба. Мислам дека македонската јавност еднаш засекогаш треба да ги разбере кои се тие интереси, а знае дека од 15 септември наваму ДУИ заедно со коалиционите партнери е на власт.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господин Бејта реплика.

НЕВЗАТ БЕЈТА:

Останувам на ставот дека опозиционата македонска партија прави политички маркетинг и нема да навлегувам подлабоко што правеле во текот на нивното владеење, само ќе го спомнам случајот со убиството на двајцата полицајци, жал ми е што тоа го спомнувам, меѓутоа, лицата кои ги затворија излегоа невини, а се знаеше целта зошто е тоа направено, со цел да се дестабилизира државата пред изборниот период. Ние јасно сме се изјасниле за заедничка мултиетничка држава и сме за реализација на Рамковниот договор како составен дел на Уставот.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господинот Халими реплика на господинот Бејта.

ИЛЈАЗ ХАЛИМИ:

Почитуван претседателе, почитувани колеги, жалам што овде се зборува за претседателот на ДПА кој рекол дека е тука невозможен соживот и дека Македонија треба да се подели. Господинот Бејта е многу ситен и мал за да може да ги коментира тезите на претседателот на нашата партија со оглед на фактот дека што не ги разбира процесите и работите затоа што фактички нашиот претседател Арбен Џафери само констатира една состојба, состојба која ја довела оваа Влада и констатира дека тешко ќе може да се постигне соживот и дека е ова тенденција и политиката која ја води оваа Влада фактички носи до поделба, но не значи дека тој го сака тоа или го посакува.

III/1.-NN/OM

ILJAZ HALIMI:(Prodol`enie)

Zarem ne zna~i nepo~ituvaweto na Ramkovniot dogovor, deka tokmu toa nepo~ituvawe ja vodi Makedonija vo podelba, ili pak se odbiva so tao vistinskata reintegracija na albancite. Opkoluvaweto na

albanskite sela i ubistvoto na nevinite građani za što govori? Govori tokmu za toa. Ili pak, protestite naučenicite i na nastavnicite i na roditelite vo Bitola, što znači? Ilipak nemo`nosta na albancite dea vlezat od ova strana na Vardar vo bazenite i vo diskotekite samo zatoa što se albanci. Ova se sao nekolku raboti koi što poka`uvaat deka albancite se obiduvaat da se integriraat, me|utoa ova Vlada pravi se niv da ne gi prifati, ili pak da gi prifati kako građni od vtora kategorija.

Toa treba da go ima predvid i Bejta i ova vladina koaliciona, deka nie sme za po`ituvawe i sproveduvawe na Ramkovniot dogovor, me|utoa vistinski, a ne da se nosat samo neкои fragmentarni zakoni koi nemaat vrska so Ramkovniot dogovor, koi ne se vo negoviot duh, kako što e na primer Zakonot za patniispravi, ili ispravite na pripadnicite na semejstvata, pripadnici na bezbednosnite sili, a tie da ne va`at za semejstvata na albancite.

Ušte edna{ ve molam da ne komentirate tezi na li`nosti koi vie ne ste vo sostojba da gi rezberete i fakti~ki gi iskrivuvate.

NIKOLA POPOVSKI:

Gospodin Bejta bara replika.

NEVZAT BEJTA:

Jas sum sozdaden od prirodata i zatoa ne prifa}am navredi i da gi delam lu|eto na golemi i mali. Ako znaeme deka sme sozdadeni od sevi{niot istovetno, no ideite sozdavaat da bideme razli~ni. Jas go razbiram lidetot na DPA so negovite izjavi koi gi imal na tribini, negovite intervjua i t.n., me|utoa ne go razbiraat ~lenovite na DPA koi što odat od ~ovek na ~ovek i velat ne se `ivee zaedno.

(Gospodinot Halimi direkno od mesto mu se obra}a na g-dinot Bejta).

NIKOLA POPOVSKI:

Gospodinot Xelili bara replika na g-dinot Bejta.

ZIDI XELILI:

Po~ituvani dami i gospoda,

Pratenikot Bejta mi ostavi vpe~atok deka deneska na dneven red go imame zakonot za izbor i deka na dneven red go imame Izve{tajto na Izbornata komisija koj gi dobil izborite, a zaboravil deka na dneven red ja imame Infomracijata za bezbednosnata sostojba.

Op{ta konstatacija e deka bezbednosnata sostojba vo dr`avata navistina e mnogu pote{ka, a osobeno po brutalnite napadi na makedonskata policija i vojska vo selata na Karadak.

Bezbednosnata sostojba vo dr`avata e mnogu pote{ka i ova g-din Bejta ne go gleda od pri~ina {to za edna godina od vladeeweto na SDSM i DUI se ubieni 17 albanci. Nie ne ja napa|ame ONA, tuku naprotiv barame da se realizira ona za {to vojuva{e ONA, a ne da se zala`uva narodot za onie {to ja zloupotrebuvaat pobedata, zboruvam za DUI, vie sekoga{ govorite deka }e bide dobro, deka 2004 godina }e se realizira, 2005 i t.n., zo{to toga{ po~ituvani gospoda dojde do krvoprolevawe, zo{to se vojuva{e koga vie sekoga{ vo idnina mislite da gi realizirate rabotite. Zo{to se postigna Spogodbata? Zo{to ne ja reaizirate Spogodbata.

Vie koga govorite za idninata ova treba da im go ka`ete na vojnците na ONA bidejki tie se nezadovolni, bidejki tie sekoj den se napa|aat, bidejki tie sekoj den se vo opasnost od policijata. Treba da mu ka`ete i na narodot deka tie sekoj den se bombardiraat, granatiraat od policijata i vojskata.

NIKOLA POPOVSKI:

Gospodinot Bejta ima replika.

NEVZAT BEJTA:

Gospodinot Xelili treba da ja razbere podobro demokratijata i treba da go slu{a glasot na narodot. Nie dvajcata sme od Gostivar, na 15 septemvri vo urbaniot del na Gostivar, iako toj be{e na spisokot na proporcionalnata lista na DPA broj 2 na niedno glasa~ko mesto ne dobi trocifrena brojka, samo ednocifrena i dvocifrena brojka. Gra|anite od Gostivar glasaa za DUI so nad 90%. Toa govori mnogu i ne mora da komentirame pove}e.

NIKOLA POPOVSKI:

Dali od prijavenite ima drug za replika?

Gospodin Asani ima replika.

FATMIR ASANI:

Sakam da mu repliciram na g-dinot Bejta.

Toj zaborava deka e vo opozicija i ne ja znae ulogata na opozicijata i na pozicijata.

Glavnata vina za opkru`uvaweto na Kumanovo i na Karadak od policijata go napravi samata policija. Vinata za napadite vo Brest, vo Sopot, vo drugite sela ja ima pozicijata. Zaborava Nevzat Bejta deka na naselenieto vo Vaksince mu veli deka mnogu brzo }e se povle~at policiskite punktovi i opkru`uvaweto. Toj re~e deka nitu edno selo vo Lipkovo i ona {to se slu~i vo Brest, dokolku govorime za Brest, za uni{tuvaweto na objektite vo Brest i za dvajcata ubieni mladinci toj veli kako pobedil na septemvriskite izbori.

NIKOLA POPOVSKI:

Ima zbor g-dinot Bejta.

NEVZAT BEJTA:

Jas sum profesor po istorija , ne sum doktor. Gi znam rabotite i od politi~ki aspekt znam {to zna~i pozicija i opozicija. Za `al }e moram da mu ka`am lo{a rabota, g-dinot Fatmir e doktor no la`e. La`e zatoa {to imam argumenti. Toj ne bil na sredbite so gra|anite od Vaksince i jas znam {to imam ka`ano tamu i seu{te ja imam odgovornosta vov rska so zborovite {to gi ka`av tamu.

NIKOLA POPOVSKI:

Dobro bi bilo koga me|usebe razgovarame da upotrebuваме izvori "kako ne ja govori vistinata i t.n".

odime so diskusija.

Ima zbor g-dinot Apostolovski.

NIKOLA APOSTOLOVSKI;

Po~ituvan pretsedatele, po~ituvani minsitri, kolegi pratenici,

Tret den ve}e raspravame za Informacijata za bezbednosnata sostojba vo Republika Makedonija podnesen od grupa pratenici na opozicijata. Informacijata navistina zaslu`uva vnimanie od pri~ini {to se rasprava za bezbednosnata sostojba vo Republikata, no o~igledno deka situacijata ne e za rasprava, bidejki samo se pravat nepotrebni tenzii i se {irat nepotrebni dezinformacii vo javnosta.

Ova mo`e da se zaklu~i od diskusiite na najgolemiot del od kolegite koi ne go pro~itale nitu naslovot na Informacijata vo koaj pi{uva deka se rasprava za bezbednosnata sostojba, a ne za politi~kata, {to me naveduva na zaklu~okot deka so ova Informacijata opozicijata ima za cel da postigne politi~ki poeni.

Ova se potvrduva u{te edna{ so diskusiite vo koi se pojavija eksperti od site voeni oblasti, kako {to se avioni, helihopteri, tenkovi, proektili, eksperti za strategija na napad na silite na Var{avskiot dogovor, eksperti za formacisko nadkalibarsko i podkalibarsko oru`je. Pa se spomenuva{e ekonomijata, obrazovanieto , K-15, komunizam, fa{izam, cenata na elektri~nata energija, se so edinstvena cel navodnata ogromna zagri`enost za bezbednosta vo Republika Makedonija na onie koi bea na vlast koga se slu~i krizata. Ako bevme vistinski zagri`eni za bezbednosnata sostojba na Republika Makedonija , za da raspravata se vodi vo vistinska nasoka i se donesat vistinski zaklu~oci potrebno be{e da bideme i vistinski informirani od strana na minsitrite za vnatre{ni raboti i odbrana. No, poradi toa {to barame politi~ki marketing ne sakavme da bideme informirani i go odbivme predlogot na ministerot za vnatre{ni raboti da se zatvori sednicata i da bideme informirani vo celost za bezbednosnata sostojba vo dr`avata. So toa ubeden sum deka raspravata }e dobie{e drug tek, realni zaklu~oci i }e bea izbegnati site nepotrebni tenzii vo javnosta i melu nas.

Da ve potsetam kolegi deka na 2 septemvri odr`a sednica Komisijata za bezbednost i odbrana na koja po svoe barawe ministerot za vnatre{ni raboti detalno ja informira Komisijata za momentalnata bezbednosna sostojba, a zo{to ~lenovite na ova Komisija ne gi informirale ~lenovite na svoite prateni~ki grupi ne mi e poznato. Ova samo go potvrduva mojot zaklu~ok deka celta na ova sednica e edinstveno politi~kiot marketing na opozicijata.

So cel da ne dol'am mnogu, vo prodol`enie sakam da konstatiram nekoi realni sostojbi {to se slu~ija vo izminatit period.

Prvo, bezbednosnata kriza se slu~i za vreme na vladeeweto na VMRO-DPMNE.

Vtoro, konfliktot vo 2001 godina zavr{i so Ramkovniot dogovor vo koj e zapi{ano deka nema ostvaruvawe na politi~ki celi so nasilstvo.

Treto, izvr{ivme promeni vo stavot.

^etvrto, posle potpi{uvaweto na Ramkovniot dogovor se pojavija razni soop{tenija na ANA koja nema podr{ka na svojata platforma nitu od edna ~lenka na Sovetot za bezbednost, od OBSE, od Evropskata Unija, od Republika Albanija koja go uapsi voda~ot na ANA vo Albanija.

Ana ne dobi podr{ka od gra|anit enitu na izborite 2002 godina.

Peto, policijata intervenira protiv pojavenite kriminalni grupi, profesionalno i site komentari {to se dadeni okolu izvr{uvaweto na akcijata se povolni odnosno izvr{eni soglasno aktite na Ministerstvoto.

Isto taka, MVR dobi podr{ka za ras~istuvawe so kriminalnite grupi vo naredniot period, {to be{e ajsnoka`ano na ~lenovite na Komisijata za odbrana i bezbednost i pretojot vo sedi{teto na NATO vo Brisel.

Kolegata Trendafilov vo svoeto izlagawe ka`a deka ima informacija za toa deka akcijata vo Brest bila nekoordiniran aod frontalen tip i po Sovetski terk. Jas bi go zamolil g-dinot Trendafilov koj e ~len na Komisijata za odbrana da dojde vo Brisel da si gi ~ue konstataciite od prva raka od NATO za akciite vo Brest.

[esto, so rasporeduvaweto na policijata na terenot ve}e nemame ni pukawe, ni kra`bi, kriminalot o~igledno e namalen.

Sedmo, ne mo`e da se isklu~i pojavata na izolirani kriminalni slu~ai vo narednito period kako ostatok od krizata od 2001 godina.

Osmo, aktuelnata Vlada ne amnestira kriminalci kako vo 1999 godina.

Devetto, aktuelnata Vlada ne vr{i pregovori so kriminalci.

Desetto, aktuelnata Vlada ne vr{i razmena na lu|e.

Od se ova što dosega beše izneseno, da ka`am i toa deka Predlgoot na zaklu~ocite na opozicijata nema da gi prifatam, mislam deka Sobranieto treba da gi prifati slednite zaklu~oci.

Prvo, da se dade celosna poddrška na ministerstvata od bezbednosnite resori vo ras~istuvawe na kriminalnite grupi koi se pojavi od krizata vo 2001 godina.

Vtoro, realizacija na Ustavnite amandmana odnosno da se prodol`i so celosna implementacija na Ramkovniot dogovor so cel da se eliminiraat site npotrebni tenzii.

Treto, što pobrzo ras~istuvawe so grabe`ot što beše izvršen za vreme na vladeeweto na VMRO-DPMNE.

NIKOLA POPOVSKI:

Za replika se javi gospo|a Kojzekliska.

MARIJA KOJZEKLISKA:

Gospodine pretsedatele bi sakla da vi uka`am deka kolegite , nekolku prethodni diskutanti uporno uka`uvaat deka bezbednosnata sostojba i temata na dene{noto tretto prodol`enie e politi~ki marketing na opozicijata. Bi sakala da im uka`ete na kolegite da prestanat da go upotrebuvaat toj termin. Toa e prvo.

Vtoro, u{te edna{ }e potvrđam deka od 15 septemvri 2002 godina na valst se SDSM, LDP i DUI. Zna~i VMRO-DPMNE ne se nao|a na pozicija i da prestanat ve}e opozicijata da ja obvinuvaat za se, kako što e i segmentot bezbednosna sostojba.

Treto, bezbednosnata sostojba i `rtvite na taa bezbednosna sostojba nemaat nitu politi~ki, nitu etni~ki nitu verskiakarakter.

NIKOLA POPOVSKI:

Za replika gospodinot Apostolovski.

IVAN APOSTOLOVSKI:

Na kole{kata Kojzekliska da i ka`am deka na po~etokot na praspavta po ova to~ka na predlog na minsiterot za vnatre{ni raboti da se zatvori sednicata za da pratenicite bidat detalno informirani, koordinatorot, g-dinot @arko Karaxoski se izjasni deka tie se za otvorena sednica. Spored toa nikoj ve}e ne mo`e da me ubedi deka nie ne pravime ovde politi~ki marketing odnosno deka opozicijata navistina saka da poentira.

NIKOLA POPOVSKI:

Za reolika se javi g-dinot Koce Trajanovski.

KOCE TRAJANOVSKI:

Soglasno Delovnikot se javuvam da ispravam, spored mene nekoi neto~no dadeni iskazi od g-dinot Nikola Apostolovskikako ~len na Komisijata za odbrana i bezbednost, na koja {to sum i jas ~len.

Pritoa ka`a deka minsiterot be{e na taa sednica na Komisijata i nie kako opozicija za seto toa {to go ka`a vo vrska so bezbednosnata sostojba treba{e da go preneseme na na{ata politi~ka partija.

Jas mo`am da ka`am deka za taa sednica na Komisijata ministerot za vnatre{ni raboti dojdenenajaveno, ne be{e na dneven red, {to zna~i ne iznenadi so negovoto prisustvo i edinstveno {to be{e interesno na taa sednica na Komisijata za odbrana i bezbednost bea nekoienseriozni izjavi koi potoa se vrtea vo mediumite, me|u koi {to be{e deka politi~kata partija na VMRO-DPMNE so davaweto na javna podr{kka za akcijata vo Brest prakti~no saka da ja izmami vlasta za da mo`e da upotrebuva tenkovi, avioni i sl. Mislam dek ane be{e ka`ano ni{to nadvor od ona {to se se znae{e i be{e mnogu kratko, taka da taa sednic ana Komisijata za odbrana i bezbednost voop{to ne ja preklopuva ova sednica.

[to se odnesuva za toa za zatvorena ili otvorena sednica smetam deka go demantiravme i jas ne bi sakal povtorno da go obrazlo`uvam.

NIKOLA POPOVSKI:

Za replika se javi g-dinot Nikola Apostolovski.

NIKOLA APOSTOLOVSKI:

Na g-dinot trajanovski mo`am da mu ka`am deka sekoj odgovoren minister saka da ja informira doti~nata Komisija za aktuelnite sostojbi. Inicijativata na g-dinot minsiter Hari Kostov e za pozdravuvawe. Ne be{e anpraven nikakov pau{alen muabet, ako sakate proverete, negovoto izlagawe be{e 30 minuti.

NIKOLA POPOVSKI:

Ima zbor g-dinot Vejseli.

ABDULADI VEJSELI:

Po~ituvan pretsedatele, po~ituvani pratenici, po~ituvani pretstavnici na Vladata,

Navistina dilemite bea mnogu golemi dali da se prijavam za zbor ili ne za ovaa seansa i za ovaa to~ka od dneven red, zatoa {to taka kako {to se vode{e debatata vo izminatite dva dena fakti~ki ne be{e vo funkcija na nadminvuawe na situacijata vo koaj se naoame i ne be{e vo funkcija na pravewe na edna dlaboka analiza za toa kako da se nadminat problemite so koi se soo~uvame i site zaedno da rabotime vo nasoka na vospostavuvawe na redot i stabilnosta vo dr`avata. Pove}e se vodea polemiki me|u politi~kite aprtii bilotie da se od makeodnskito blok ili od albanskito blok. Navistina ne be{e vored za mene kako albanski pratenik da sedam vo ovie prateni~ki klupi i da gledam kako albancite me|usebe se obvinuvaat. Duri, odejki malku podaleku i potsetuvajkis e na nekoi nastani koi se slu~uvale so ili bez bvina na albancite ili so ili bez vina na Vladata. Zatoa vo ovaa nasoka bi istaknal deka predlogot daden od strana na opozicionite makeodnskite partii navistina e vo funkcija na dobivawe na politi~ki poeni, a ne za nadminuvawe na bezbednosnite sostojbi so koi se soo~uvaem. Site nie koi sme tuka, nezavisno od kade doalame, od kade poteknuvame, koj ne galsal, na koja partija pripalame treba da imame po{irok konsenzus vo ovaa nasoka. Vzaemnite obvinuvawa ne davaat i ne se nikakva pridobivka, tuku {tetat. Nie samo {teta }e si nanesuvame dokolku prodol`ime vaka da deluvame i nema voop{to da im obezbedime stabilnsot, egzistencija i golema bezbednost na grajanite, na onie {tone glasale so cel da mo`eme da razmisluvame za ovie pra{awa.

ЗАМИР ДИКА: (Продолжение)

Toa zboruva za etarizacija na negovite stavovi i za Demokratskata partija na albancite. Naivno se ka`uva deka site kriti~ari velat deka DPA referira vo vrska so Ramkovniot dogovor. Vi velam deka ne ste gi pro~itale i ne ja sledite rabotata na DPA. Ne te gi pro~itale osnovnite dokumenti na Kongresot na DPA, kade {to se veli silnata opredelba kon Ramkovniot dogovor zna~i od strana na DPA kako kreator na taa Spogodba. Ne sakate da go razberete signalot deka Ramkovniot dogovor ne se realizira. Ne za`ivuva, tuku naprotiv, ne se po~ituva od Vladata. Vo vakvat situacija normalno deka liderite }e bidat prvite, koi {to }e sozdadat hipotezi, ili hipoteti~ni situacii, sekoga{ da ima izlez iako ovoj pat ne ~ini, ako ne se realizira, vie ste odgovorni, zna~i, vie {to ste zemale mandat i {to imate odgovornost da ja vodite ovaa dr`ava, ovoj straden narod, da bidete malku posovesni, koga komentirate tezi i ucenuvawa {to doa|aat od vakov politi~ar, od vakov kalibar, zatoa {to samo }e propadnete vo nepriznavawe. Ne sakaat gra|anite na Republika Makedonija definitivno, bilo da se albanci ili makedonci da `iveat sekoj den pod pra{alnik za nivnata sigurnost, za sigurnosta na nivnite deca, ne sakaat da `iveat vo me|usebna nedoverba i vo strav. Gra|anite na Republika Makedonija nitu makedoncite, nitu albancite ne sakaat da `iveat vo nema{tija i neperspektivnost. Site o~ekuvaat vo prv red od Vladata na Republika Makedonija i toa so pravo, me|utoa i od nas drugite na koi {to ni ja dale svojata doverba, da im doka`eme deka mo`eme da sozdameme uslovi za podobar `ivot i deka imame vizija i `elba za toa i volja. Treba da gi ubedime gra|anite, a ne da gi ignorirame istite. Treba da gi molime za poddr{ka, a ne da gi minimizirame nivnite problemi. Kolku {to gledam jas, vrz osnova na va{ite reakcii po~ituvani kolegi, ova e mo`ebi posledniot apel od ovoj vid upraven posebno kon nositelite na vlasta, zatoa {to vreme za akrobacii ve}e nema, ne ni dozvoluvaat. Me|utoa, govornicata }e ja napu{tam so nade` deka ovie zborovi i ucenuvawa nema da naidat na gluvost, so nade` deka ima idnina za ovaa dr`ava, da go najdeme podobriot pat zaedno.

Vi blagodaram.

AGRON BUXAKU:

Za replika se javuva ministerot Hari Kostov.

HARI KOSTOV:

Posle po{irokoto izlagawe na pratenikot, jas sum sveden na tri minuti, pa }e se obidam nakratko nekade da iznesam vo del od rabotite. Navistina, ne deka nekj ne saka da slu{a, tokmu naprotiv, i site mislewa, site ocenki na elementite koi {to gospodinot Dika gi izrazi, dali Ohridskiot dogovor se sproveduva ili ne se sproveduva, odnosno, negovoto uka`uvawe na to~kite {to ne se sproveduvaat, jas sakam da go slu{nam. Sakam jas, melutoa duri i po{irokata javnost fakti~ki da gi ~ue ovie raboti i toj {tom smeta deka ne se sproveduva, pa duri i site onie koi {to navodno vraboteni 1.000 du{i vo Ministerstvoto za vnatre{ni raboti, koi navodno sega izleguva deka ne se vraboteni, da vidat dali navistina nekoj ka`uva vistina, ili ka`uva lagi. Melutoa, u{te edna{ od po~etokot osnovnite principi na Ohridskiot dogovor zbrouvaat: 1 - 1. Celosno i bezuslovno da se ofrla upotrebata na nasilstvo za ostvaruvawe na politi~ki celi. Samo mirni politi~ki re{enija mo`at da ja zagarrantiraat stabilnsta i demokratskata idnina na Republika Makedonija.

1 - 2, suverenitetot i teritorijalniot integritet na Republika Makedonija i unitarniot karakter na dr`avata se nepovredlivi i mora da se so~uvaat. Ne postojat teritorijalni re{enija za etni~kite pra{awa.

1 - 3, multietni~kiot karakter na makedonskoto op{testvo mora da se so~uva i da najde svoj odraz vo javniot `ivot.

Sega prv pat deneska slu{nav edno kreativno tolkuvawe deka ovie principi, toa se samo nekoi op{ti na~ela vo koi {to ne se normirani i mo`e koj {to saka, onoj {to veli narodot da gi zaka~i na ma~kata za opa{ka i da {etaat ponatamu. Melutoa, bilo koj pravnik, bilo koj od onie me|unarodni u~esnici, koi bea kako svedoci na ovoj dogovor, da gi pra{ate, mislam deka na edna takva analiza bukvalno }e se isponasmeat. Zatoa {to sekoga{ koga nekoga{ }e imate ponazad povikuvawe na ova del~e deka ne se ispolnuva ili na ovoj del od Ohridskiot dogovor deka ne se ispolnuva, povtorno }e mora da se vratite na krajot na osnovnite principi. A toa zna~i deka ne mo`e nekoj so nasilstvo da ostvaruva politi~ki celi. Ne mo`e vo dr`avata da {etaat vooru`eni lu|e so kala{nikovi, so avtomati, so ra~ni frla~i i taka natamu i da vidat deka za toa ova go pravime zatoa {to od Ohridskiot dogovor ne bile

256, tuku se 258 vraboteni. Mora postojano da se vra}a na osnovnite principi i dobro e {to eden obid za edna takva analiza na Ramkovniot dogovor dobivme deneska i samiot pratenik Dika pro~ita mnogu raboti vo koi {to veli deka ova treba{e da se zavr{i do krajot na mandatot na prethodnoto Sobranie. Segajase prauvam navistina, akozemete popopisot na zakonite, mnogupogolem del gi zavr{i ovoj mandat od Sobranieto. Segase prauvam navistina {to prave{e prethodniot mandat na Sobranieto soven nekoj eve kako Dika i kako drugi pratenici akonema nekoi pobitni drugi biznisi da se bavat, pa da gi zavr{at rabotite koi {to od ovoj del treba{e. Na~alnicite, to~no e ona {to go pro~ita korisnata analiza na Ramkovniot dogovor, na~alnicite na podra~nite edinici na Ministerstvoto za vnatre{ni raboti, to~no e i taa postapka }e bide zapazena, me|utoa, akoneznae gospodinot Dika nema nitu eden postojan na~alnik na SVR nazna~eno. Tokmu zaradi taa odredba od Ramkovniot dogovor, site na~alnici na SVR, na OVR se so vremeni re{enija, tie se v.d. na~alnici. Tokmu zaradi zapazuvawe na takvata postapka, natamu, me|utoa, u{te prauweto mi e istiot na~alnik na SVR Tetovo e istiot na~alnik koj {to be{e vo prethodniot period. Dali e od DUI ili od DPA neznam, me|utoa, tie {to bea zborovite be{e ka`ano deka toj bil kadar na taa i taa partija, zatoa bil nazna~en. Neznam od koja partija bil porano, od koja partija e sega, a me|utoa v.d. na~alnik na Tetovo e istiot kadar koj i prethodno otide.

Okolu obrazovanieto i 20-te posto i taka natamu (se slu{aat reakcii od mesto)

Samo u{te edna re~enica i }e zavr{am. Be{e spomnato deka vo Ministerstvoto za vnatre{ni raboti, deka so nivni re{enija od prethodniot minister bilre vraboteni 275 policajci albanci. Toa e laga. Nema nitu eden za koj {to zakonski e dobiena soglasnost za vrabotuvawe. Tokmu naprotiv, i za tie 275 od prviot kurs na OBSE prvite soglasnosti i barawa re{enija bea potpi{ani od Go{ev i od mene i postojano koga ima na drugo da se povikuva, }e mora da se vrati na osnovnite principi od dogovorot.

AGRON BUXAKU:

Se javuva gospodin Dika ima replika na replika.

ZAMIR DIKA:

Gospodine ministre, nema da spadnam na nivoto na obvinuvawata koi {to vie gi pravite, samo da ve pra{am u{te edna{. Vie pred nas priznavate eden vid vo Ministerstvoto i nemate implementirano Ramkoven dogovor vo to~kata 3,3 i 4. vo va{iot resor, kade {to ste obvrzani da imenuvate na~alnici na policijata vo sorabotka so op{tinskite soveti i velite deka ste odedile v.d. Ova e sme{no, vie mo`ete v.d. da gi dr`ite 20 godini da go razbirate Ramkovniot dogovor. Go ~itate odnazad dokumentot. Principite, mirot }e se dobie koga albancite }e gi napravite ramnopravni. Dotoga{ nema da imate iluzii da se vadite so v.d. ve molam.

V/1.- JM/MP

ABDULADI VEJSELI: (Prodol`enie)

Imavme polemika, imavme repliki i so g-|a Sofija Todorova, zna~i imavme ostri repliki. Zatoa, vo politikata nikoga{ nema, ne, tuku sekoga{ treba da bideme vmatelni, relaksirani, odmereni i da dojdeme do toa {to navistina e svatlivo i prifatljivo i za site vo Republika Makedonija. Rekovme deka imame nova realnost vo Republika Makedonija. I jas i site drugi treba da se ~uvstvuvme ednakvi, taka kako {to imame za pravo. Zna~i, treba da gi koristime i beneficiite, zna~i se da koristime zaedno. Ako ima potreba da se napravat razni policiski akcii kako {to gi pravi sekoja dr`ava, se pravat i vo SAD koga e od dr`aven interes. Me|utao, treba da ima po{irok konsenzus. Ne mo`e eden del od naselenieto da se oddale~i, da ne se pra{a i da ne se informira, zatoa {to tuka sme pretstavici na naselenieto. Vladata e ne{to drugo, Vladata e izvr{na i proizleguva od mnozinstvoto od Parlamentot. Me|utoa, parlamentarcite navistina treba da imaat i svoj reon. Nie kako parlamentarci sega nemame nikakva funkcija i ne mo`eme da odime pred naselenieto i da vetime ne{to, zatoa {to Vladata ne odbiva anblok. Pratenikot bara da go primi ministerot, ministerot ne gleda za opravdano da go primi. Ova e golema katastrofalna gre{ka, zatoa {to pratenicite, ne eden, tuku mnogu pratenici bile i vetile ne{to kaj toa naselenie. Barem premierot da gi primi na simboli~en na~in i da re~e: kako ste, dali ste dobri? Gre{ka e neprimaweto i nekomuniciraweto me|u pozicijata, me|utoa i me|u opozicija i pozicija. Slu~ajno sme opozicija. Zna~i, nemame opozicija za navredi i za ne{to {to ne e. Vie ste na pozicija, tamu treba da gi dademe na{ite zabele{ki, da bideme konstruktiven korektor na Vladata. Ni{to ne sme napravile dokolku jas kako opozicija ja navreduvam, ja pucjam, ja plukam Vladata, ministerstvoto itn. Zna~i, ne proekti koi {to se na {teta na gra|anite. Jas }e branam, }e go favoriziram, }e glasam ne so

dva, so 4 prsta dokolku e vo dobit, e vo polza na gra|anite, bez ogled {to jas ne sum del od Vladata i del od pozicijata. Dokolku vaka deluvame, nema da ni se napravat situacii kakvi {to se Brest itn., i nikakvi drugi. No, navistina }e ni se slu~at drugi porelaksirani situacii, situacii kade {to site }e bideme kompaktni. Na primer koga imame edna vakva situacija site }e bideme kompaktni bez ogled na politi~kata provinencija, nacionalnata pripadnost, religiozna. Ima momenti kade {to i mo`eme da se sprotivstavuvame, ima proekti kade {to opozicijata ne se soglasuva so pozicijata i obratno, no toa ne e na {teta na pra{aweto, na {teta na sistemot, tuku odime za da dobieme politi~ki poeni za ova seansa. Politi~ka partija da dobie politi~ki poeni za mene e nerazbirlivo, navistina e nerazbirlivo. Politi~ki marketing ne se slu~uva, ne se pravi na vakva seansa, na vakva to~ka koja {to e mnogu ~uvstvitelna, bidej}i ova seansa ja sledat site gra|ani. Zatoa jas na krajot }e re~am, ne sakam da {iram, bidej}i ima mnogu da se zboruva za ova tema so ~asovi, da bideme mnogu povnimatelni, da bide mnogu povnimatelna Vladata, da bidat mnogu povnimatelni politi~kite partii. Politi~kite partii, u{te edna{ }e naglasam sekoga{ se vo funkcija na promovirawa i za{tita na interesot na narodot i ni{to drugo. Jas sekoga{ koga gledam deka mu se na{tetuva na mojot narod vo Brest, vo Rakovec, vo Tetovo, vo Gostivar, Kumanovo, ili bilo kade, jas toga{ }e go krenam glasot protiv Vladata, MVR, na site onie koi pravat {teta. No, jas mislam deka treba da imame mnogu po~esta komunikacija za da razgovarame za site pra{awa, zaedni~ki da donesuvame odluki za pra{awa koi {to se mnogu delikatni vo Republika Makedonija, za da ne dojdeme vo vakva situacija, bidej}i vakvite situacii ne vodat kon podobruvawe i relaksirawe na situacijata, tuku kon zaostruvawe na situacijata koja {to ne e dobra za narodot.

NIKOLA POPOVSKI:

Je gi zamolam site diskutanti, nemame u{te mnogu diskutanti, mislam deka so pokoncizni i naso~eni diskusii kon temata mo`eme do 15 ~asot da zavr{ime, zatoa {to nedelava {to doa|a }e rabotime sekoj den, vkluvaj}i go i petok, za da mo`at denes pratni~kite grupi barem popladne da zasedavaat po 15 ~asot. Ako sme racionalni, mislam deka mo`eme da zavr{ime.

Gospo|a Cvetanova replika na Vejseli.

GANKA SAMOILOVA-CVETANOVA:

Vo svoeto izlagawe gospodinot Vejseli iska`a edno seriozno obvinuvawe preku koe nie kako politi~ka partija ne bi mo`ele taka lesno da premineme, a toa e deka VMRO-DPMNE vo informacijata koja ja dostavila tvrdi deka albancite vo Republika Makedonija se generator i edinstveno odgovorni za kriminalot vo Republika Makedonija. Najenergi~no tvrdam deka VMRO-DPMNE nitu smeta, nitu dostavila takva pi{ata informacija, deka albancite se edinstvenite odgovorni za kriminalot vo Republika Makedonija. Edinstveno {to VMRO-DPMNE insistira i i dava poddr{ka na Vladata e energij~no spravuvawe so kriminalno teroristi~kite grupacii vo Republika Makedonija koi vo kontinuitet ja destabiliziraat dr`avata i bez razlika na nivnata verska, etni~ka, ili politi~ka pripadnost, nie barame istite tie da ne bidat tolerirani kako i nivnite celi i motivi za dejstvuvawe. Zatoa }e zamolam vo idnina zaradi tolku mnogu spomenuvaniot politi~ki marketing za koj ne obvinuvaat, zna~i pratenicite vo sopstvniot politi~ki marketing da ne i imputiraat na opozicijata stavovi koi taa nitu gi izrekla, nitu stoi zad niv, nitu pak javno gi zastapuva.

ABDULADI VEJSELI:

Gledajte, za vreme na diskusiite vo tekot na ovie dva dena vo ovoj Parlament jasno se gleda kade se ispra}a topkata. Jas ne sum pratenik koj {to }e prifatam vakvo ne{to. Jas ka`av vo mojata diskusija, no nema da prifatam deka vo ova dr`ava site kriminalci se albanci. Toa treba da go izbri{eme od glavata. Vakviot mentalitet pove }e ne odi. Treba da se reformirame i da razgovarame bez podelbi, nacionalna podelba i partiska. Dajte da razgovarame otvoreno site zaedni~ki za vakvoto pra{awe, da otvorime edna diskusija. I dokolku se prodol`i na vakov na~in, navistina se gledaat tendenciite. Tie se mnogu jasni.

NIKOLA POPOVSKI:

Gospodinot Karaxoski ima replika na gospodinot Abduladi Vejseli.

@ARKO KARAXOSKI:

Po~ituvan gospodine Vejseli, slu{aj}i ve ~ovek i ova ne e prv pat kako razgovarate, kako diskutirate, navistina ne ostanuva drugo, tuku samo da se ~udime zo{to voop{to nas ni se slu~uva kriza, ako ova {to vie go zboruvate go mislat site albanci i site gra|ani vo Republika Makedonija.

Povikuvate na tolerancija, povikuvate na mir, so`ivot itn, na impletencija na Ohridski dogovor i se`ona {to od ovde ubavo go iska`avte deka i albancite i makedoncite so Ohridskiot dogovor dobivaat se`i fakti~ki nema pri~ina apsolutno za nikakva kriza.

Jas bi sakal gospodine Vejseli da ve pra{am ne{to, dokolku mo`ete da odgovorite, dobro, dokolku ne, ne mora da odgovorite, me|utoa sakam da ve pra{am. Da ve pra{am koja e pri~inata, potono zo{to seu{te vo Republika Makedonija vo odredeni regioni, a vie znaete koi se tie regioni se {etaat seu{te lule so crni uniformi, so oru`je na ramoto, so oznaka na U^K itn. Koja e pri~inata {to posle implementacijata na Ramkovniot dogovor otkako e potpi{an seu{te ni se {etaat takvi lule? Ako toa vie gi tretirate deka se toa samo kriminalci, zna~i osnovnata pri~ina ne mo`e da bide samo kriminalot, tuka ima i nekoi drugi pri~ini. Gospodine Vejseli, vo vesnikot Globus ima eden natpis koj ne e lo{o da go pro~itate kade {to taa struktura koja {to se {eta so uniformi vo tie regioni ka`uva deka voop{to ne veruva nitu vo PDP, nitu vo DPA, nitu vo DUI. Ednostavno ve tretira za predavnici i sosema ima drugi barawa od Republika Makedonija. Segar {to treba nie so tie lule da pravime, bi ve pra{al, koga osnovnata zalo`ba mu e sosema ne{to drugo. Ne e politi~ki marketing VMRO-DPMNE {to bara so informacija, tuku e tokmu toa da se otvorat ovie problemi i da gi slu{neme i od va{ata usta i od drugite ovde pratenici albanci, da vidime {to nudite vie kako da se spravime so ova kriza koja postojano i vo kontinuitet se javuva. Zna~i, nema nitu ONA, nema nitu ANA, tuku postoji samo U^K. Taa e osnovnata teza. Dajte da ve slu{nam nekoga{ vo toj pravec da diskutirame, eve, {to da napravime so tie strukturi. Jas znam deka Vladata }e prezeme toa {to i go dava i Ustavot i se`, me|utoa koga ve }e povikuvate na tolerancija, dajte zaedni~ki da gi anulirame tie grupi.

ABDULADI VEJSELI:

Gospodine Karaxoski dokolku so vnanie go sledevte moeto diskutirawe, toa be{e edna mnogu seriozna diskusija vo funkcija za izlez od ova situacija vo koja se nao|ame. Dali znaete koj gi izvlekuva tie lule koi {to se vo uniforma. Nad 80% od luleto vo tie uniformi ne se vo tie institucii. Vo ovoj Parlament bevte vie koi {to ne go glasavte zakonot za procedura koj {to e del od Ohridskiot dogovor koj {to go potpi{avte i vie kako politi~ka partija i eden od nositelite na vlasta vo taa Vlada. I dokolku ima opstrukcii od va{a strana za partiski interesi, za politi~ki interesi, da znaete

deka }e sozdate nezadovolstvo kaj narodot, kaj drugi narod. Treba da bidete povnimatelni, da bidete mnogu pootvoreni, da bidete lu|e koi {to navistina }e se obidete da dadete maksimalen pridonos vo implementacijata na Ohridskiot dogovor za da mo`eme da izlezeme od ovaa situacija vo koja denes se nao|ame.

NIKOLA POPOVSKI:

Dali se soglasuvate so ogled deka nema mnogu diskutanti, da rabotime bez pauza ako stigneme eventualno do 14 ~asot, da prodol`ime do 14,30 ili do 15 ~asot i da zavr{ime so sednicata. (Se soglasuvaat).

Za zbor se javi g. Ismet Ramadani.

ISMET RAMADANI:

Po~ituvan pretsedatele, po~ituvani kolegi, po~ituvani ministri,

Iskreno da vi ka`am, znam deka mo`ebi malku e odvi{no, zatoa {to sli~nite stavovi koi gi imame jas i mojot kolega so ogled na faktot deka proizleguvame od istata partija, mo`ebi nema potreba i jas da govoram. Me|utoa, malku e interesno deka nie namerno mo`ebi ostavivme da govorime pri kraj, duri mislej}}i deka }e bideme posledni so cel od site onie diskusii, site tie informacii da zememe eden soodveten kurs so cel od ovaa sednica da izlezeme so toa {to }e imame podobra, odnosno }e mo`eme da o~ekuvame podobra bezbednosna sostojba vo Republika Makedonija. Me|utoa, gledam deka i koga terame edna vakva linija pri diskusiite, linija koja {to treba{e da bide opipliva za site. Od samiot po~etok se pla{am deka ona {to jas }e go ka`am, na samoto ona {to jas }e go ka`am }e ima repliki, so samiot fakt deka mo`ebi sme razli~ni i pripa|ame na razli~ni partii. No, jas }e ka`am odredeni raboti na malku pohrabar na~in, iako mo`ebi znam deka }e bidam pogre{no protolkuvan kako tuka, taka i nadvor. No, bi sakal da ja ka`am slednata vistina. Dobro e {to se pokrena inicijativa od strana na VMRO-DPMNE parlamentarnata grupa da se razgovara za bezbednosnata sostojba vo Republika Makedonija. Treba{e edno takvo ne{to i taka da se napravi, ne deka ne ja prifa}ame informacijata, ne ja prifa}ame kako takva, zatoa {to tamu na taksativen na~in se naveduvaat rabotite, me|utoa ne mo`e da go prifatime mo`ebi do kraj da gi prifatime komentarite koi se davaat, koi se

politi~ki oboeni i partiski oboeni. A inaku dokolku nekoj e zagri`en od ona {to se slu~ilo vo ne znam kolku slu~ai, bilo toa da se eksplozii, ubistva, ranuvawe, bombi itn, toga{ najmnogu dokolku nekoj e zagri`en, toga{ najmnogu sme zagri`eni nie od PDP i najmnogu se zagri`eni albancite so samiot fakt kade se slu~eni tie i kako se slu~ile. Me|utoa, isto taka golema vistina e deka nie pretstavnici na politi~kite albanski partii treba{e i mo`ebi treba na poseriozen na~in mo`ebi da razgovarame koga konstatirame deka imame vakvi situacii. I ne e dobro mo`ebi vo edna vakva postkonfliktna situacija i da se razlikuvame mnogu vo na{ite koncepti i vo na~inot na deluvawa. Zamislete nie sega sme vo edna vakva situacija. Nekoj e za integracija, nekoj e za podelba, nekoj e za federalizacija, drugi pak treba da se posrednici me|u niv. Duri sega ve}e sme gi negirale site onie pra{awa koi ni gi postavuvaa i onie od me|unarodniot faktor, zo{to vie ste napravile tolku mnogu partii albancite koga ne se razlikuvate vo va{ite koncepti. Me|utoa, kako {to odminuva vremeto vo ova postkonfliktna situacija izgleda deka ima mnogu razliki i vo konceptite. I dokolku nie ne napravime pogolemi naponi kako politi~ka partija, albanska politi~ka partija da gi usoglasime na{ite koncepti koga se raboti za ona deka treba da sozdameme uslovi za op{t prosperitet na albancite vo Republika Makedonija, jas mislma deka tuka direktno treba da se obvinat mo`ebi malku i politi~kite lideri koi ne razgovaraat malku pove}e, poop{irno za ovie temi i nezadr`uvaj}i se na nekoja megalomanska visina. Nie treba mnogu podobro i pobrzo da go definirame kriminalot, zna~i, prvo, nie albancite da go definirame nego, zatoa {to pred se toj pretstavuva {teta za nas i toa go poka`uva na{eto sekojdnevie. Dokolku vo ova informacija i vo mnogu informacii koi gi poseduvame nie, od niv proizleguva deka mnogu albanci se ubieni posle konfliktot, toga{ ne mo`eme nie da ostaneme, da ne se ~uvstvuame odgovorni kako pratenici, kako lideri na politi~ki partii itn, zatoa {to albanskoto naselenie tuka vo Makedonija taa odgovornost prvo ja bara od nas, a potoa ja bara i od instituciite vo koi deluvame. Kriminalnite grupi nesomneno treba nie samite da im gi zememe politi~kite aduti i da vidime koj im dava politika poddr{ka i da ka`eme to~no kakov e, dali e dobar, ili ne e dobar. Albanskiot narod koj ni go dade svojot glas se razbira prvo najmnogu na toj, a potoa i drugite politi~ki partii toa go bara od nas albanskiot narod ne dozvoluva, na kogo i da mu tekne tamu da zeme pu{ka i da re~e, jas go pravam ova vo ime na albanskiot narod ili jas go pravam ona vo ime na albanskiot narod. Legitimitetot treba negde da se dobie vo site demokratski op{testva legitimitetot se dobiva na izbori, koga se dobiva legitimitetot se prezema i odgovornosta,

koga se prezema odgovornosta normalno deka onie koi {to se najodgovorni treba da gi sprovedat rabotite taka kako {to treba.

VI/1,-CC/ЛЈ

ИСМЕТ РАМАДАНИ: (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Доколку за едно политичко делување, нечије политичко делување на некоја група, што може да е недефинирана, официјалната политика на Албанија има свој став што не е во нивни прилог, политичкиот јавен став на Косово е исто така што е став против нив, и официјалниот став на најголемиот дел на албанските политички партии во Македонија е против нив, исто така, а доколку и меѓународниот фактор кој е потписник на Рамковниот договор се спротивставува, тогаш ние треба несомнено јасно и силно да му кажеме на албанскиот народ која е перспективата на Албанците тука во Македонија. Тука треба многу јасно да се дефинираат работите. Тоа треба да го направиме ние. Тоа е наша индивидуална, партиска одговорност, дури и национална одговорност тука во Македонија.

Ние одевме меѓу гласачите. Тие кои сакаа дојдоа со нас, тие кои не сакаа не дојдоа. Немаме што да правиме, иако не се радуваме на тоа. Ние ги земавме пораките од електоратот и, според мене, најверифицирана, најискрена порака е онаа што доаѓа од граѓаните кои ја преживеале кризата, кои минале низ војната, низ конфликтот. Тие велат и во име на децата и жените и старите, велат дека повеќе не сакаат конфликт, не сакаат војфна. Тоа е вистината. Со оглед на тоа дека таква е вистината, таа работа треба самите да ја дефинираме, а потоа, треба да се навратиме на тоа што треба да го направиме.

Ние имаме луѓе од поранешните структури на ОНА за кои е вистина дека треба да се посвети поголемо внимание, односно на нивната ресоцијализација. Верувајте дека траумите постојат. На едно место каде што се војувало, каде паднале илјадници гранати, верувајте дека таму не е можно луѓето да излесат без трауми. Тоа треба да

го заклучите и од тоа што самите го читате. После 30 и повеќе години од војната во Виетнам, во Америка сеуште има луѓе што се под трауми од таа војна. А, Америка за нив има ангажирано цели екипи трауматолози, психолози, психијатрии, и неznam што, какви се не други институции, работеле и се ангажирале за нив. Но, и ден денеска не можат да ги донесат да ги вратат на самите себе си. И, овој аспект треба ние да го имаме предвид. Не треба секогаш да тргнуваме априори од тоа каде се јавува еден проблем. Тој треба да се неутрализира и да се ликвидира. Дури, во однос на тоа што значи Хелсиншка доктрина за човекови права и други работи. Тоа не се дозволува на тој начин да се прави.

Проблематичниот човек, криминалецот треба да се затвори треба да се изведе пред лицето на правдата. Не туку така да се убие човекот како што беше случај со Брест. Вие гледате дека ние не сме на страната на оние кои имаат криминално досије. Меѓутоа, не сме и со оние кои априори на избрзан начин одлучуваат со разни форми, прво да го користат средството за ликвидација, па дури потоа средството на затворање, судење итн. Има поединци што навистина треба прво да се лечат, а не веднаш да се затвораат. Може би прво треба да се излечат па потоа да се затвори. Ве уверувам, дека тој човек кого толку сте го кревале, тој треба да се лечи. Треба да го фатите тој човек и да го лечите. ако сакате верувајте, ако не сакате не верувајте. Јас знам дека далеку, кои не сте го виделе и не сте разговарале со него, не го знаете, мислите дека кој знае што, меѓутоа, кога разговарате со него гледате дека тоа е тоа што треба пред се да се направи со него. Потоа.

ОНА веќе не постои. Таа беше демобилизирана. Имаме луѓе на ОНА кои тука денеска се пратеници во овој парламент. Тоа се наши колеги. Јас многу сакам да верувам дека полицијата нема да биде таа истата што беше во текот на конфликтот. Таа војска, истата војска што беше во текот на конфликтот. Доколку ОНА се демобилизира, полицијата треба да се реформира, трансформира, усоврши и да стане модерна полиција. Тоа го бараме ние. Го бара меѓународниот фактор. Овие обиди се прават, меѓутоа, изгледа дека се оди многу забавено. Одредени структури што се

останати таму изгледа не ги почитуваат тие реформи и тие трансформации. Затоа ни нанесуваат штити од ваква природа што го загрозуваат целото население, не загрижува нас, ја загрозува нашата иднина.

Не може да се оправда, драги мои колеги, од разните македонски, албански, турски, влашки, српски партии, колку што се овде, не можеме и натаму да толерираме против населението да се употребуваат диви зредства, така да речам, тоа се вистини. Против нив се "Црвениот крст" и другите меѓународни организации. Верувајте дека нема никаква лага. Сакам да Ви кажам дека сеуште, сеуште има полицајци кои малтретираат на еден животински начин. Без оглед дали е бивш претставник на ОНА, но сепак мислам дека станува збор за сверски настап. Доколку тој полицаец кому е дадена задача да дојде до една вистина, без оглед, за една експлозија, или пак за убиство, за едно ранување, не е во состојба на цивилизиран начин и со неговото училиште што го има да дојде до вистината од оној кого го уапсил, да дојде до вистината на цивилизиран начин. За него нема место во оваа полиција.

Бидејќи тие ситуации потоа на еден верижен начин проектираат ситуации кои што, значи бегаат од полицијата да не паднат во нејзини раце бидејќи ќе му биде ставена вреќа на глава, ќе биде малтретиран, и на крајот кога ќе излезе пред суд, тој е половина човек.

Затоа се формираат, верувајте, од сето она што го имам видено по терен дека постојат мали или малку поголеми групи што работат на пружање отпор од оваа природа. На крајот, дали ќе донесеме некоја изјава, декаларација, но на крајот да се стави крај на начинот на дејствувањето на некои индивидуи во полицијата, личности, поединци во полицијата, се додека не го донесе, не потврди судот дека е тој виновен.

Кога станува збор за безбедноста, егзистенцијата на државата, дозволете ми да го подигнеме нивото на одговорноста и да ги надминеме, да го заборавиме анблемот на партијата. На ова мислам дека алудираше и колегата Вејсели. Јас знам дека одговорноста, сакале или не Вие од позицијата, значи вие имате поголема

одговорност. Но, јас знам и една работа дека за ваква ситуација не може да бидеме недоговорни и ние од опозицијата. Не можеме да бидеме без оглед дали сме македонци, албанци или нешто друго. Без чувство на одговорност не може да бидеме. Бидејќи, доколку во ваква ситуација ние сме на чело на деструктивноста, јас го имам тоа кажано на средбите што ги имав од Арачиново па натаму, видете, во моментот кога ќе видите еден припадник на една спротивна партија во својата политичка структура дека има луѓе кои се многу ослепени, заслепени во Владата и сакаат да дојдат до власта со бомби, со експлозии, со мини, верувајте бегајте, напуштете ја таа партија. Јас ви велам напуштете ја таа партија, дајбоже да не е така, можеби и не е така, но истото можам да го кажам и на позицијата. На ниту еден начин, априори со ликвидирање и неутрализирање да не се обидат и да не мислат дека така се држи власта.

Треба да се воспостават некои корелации што треба да бидат поцивилизирани. Разговори на оние средби позиција-опозиција, македонско-албанска или пак другите национални заедници. Имам впечаток, дека конкуренцијата преминува во непријателство некога и меѓу политичките партии. Ништо не сте подобри ниту вие, политички партии со македонска провинијенција, а и ние не сме ништо подобри во овој случај. Ја преминуваме онаа црвена линија, непријателството меѓу себе и сето тоа натаму се рефлектира кај граѓаните. Веднаш таму се зодава една неперспективност кај младите луѓе кои сакаат перспектива и се ставаат во позиција, а и така се во една лоша состојба, а ние, на крајот на краиштата, доколку не најдеме начин да им дадеме надеж кога имаме 400-300 илјади невработени, без перспектива, ние навистина трошиме многу на разни форми да се декласираме еден со друг употребувајќи речници што не треба да ги употребуваме. (Пратеникот пожнува да говори на македонски јазик)

Примерите во светот докажаа дека добротелството, однесувањето, коректноста, а може би и кон најекстремните групи, покажале добри резултати. Деновиве, преокупиран со состојбата, нестабилноста, безбедносната состојба, во

некои моменти, може би сте слушнале "Другиот пат" од Хернано Де Сото каде што зборува за Перу. Во исто време таму имате "the shining path" и имате "a nother path". Меѓутоа, ова од Хернандо Де Сото што е напишано, а тој бил челник таму на некоја институција, со методи, економски, социјални, успеал да го придобие мнозинството од народот и на еден фин, софистициран начин, извинете, (продолжува да говори и се извинува на албански јазик), подобро ме разбирате, но еве можам и мислата да ја завршам на македонски, воопшто не ми пречи, на еден софистициран начин се борел против тоа што е крајно екстремно, тоа што е крајно опасно за државата, за нацијата па и за се.

Тука ми е зборот, значи секош постојат форми, (реакции од пратениците во однос на тоа што пратеникот продолжи да зборува на албански јазик) но нема проблем, ние албанците толку сме толерантни во однос на јазиците, Вие не случајно знаете албанците, нема албанец кој не говори четири-пет јазици, не е никаков проблем. Сериозно велам.

Но, не загрижуваат некои работи што паралелно, значи односот на војната во однос на борбата против криминалците и она што ни се случува во Македонија. Видете, мене многу ме загрижува после средбата меѓу Англија и Македонија, фудбалската средба од еден спортист кој никогаш не се занимавал со политика, еден играч, еден фудбалер, црномурест, Џејмс, ни испрати еден поздрав заради што ние треба да бидеме могу загрижени. Видете што ни рече - имате многу лоша едукација, воспитување, немате образование и воспитание како треба. За ова ние треб да бидеме загрижени бидејќи криминалната структура нема знаци од која нација е. Криминалецот е криминалец. За мене не постои графа за националност. Јас веднаш би ја избришал таа графа. Но, сериозно тоа многу ме загрижува. Не можам да да не го спомнам Битола. Незнам дали е тука мојот колега Спиро од Битола, на многу мирољубив начин, поради конверзацијата што ја имаме меѓу себе, комуникацијата, добро е и вие ако пратеници од Битола, сериозно е многу добро да разговарате таму со тие сруктури на луѓе. Многу мали деца имаа свои плакати, пароли, од најмалите.

Тоа што најмногу ме загрижува е дека таму беа присутни сите генерации. Имаше луѓе од сите генерации. Мали деца, малку повозрасни, половите и возраста беа измешани. И тие искажуваа пароли, извикуваа пароли што ни се повторуваат од пред некоку години. Пароли, кои што јас не велеам, кои се истоветни, но, каде што ние албанците самите треба да ги, има работи каде што албанците сами треба да ги расчистат своите работи, но има некои работи каде што вие, навистина, треба многу повеќе да разговарате. Не ви велеам да одите и да ги упасите тие таму. Но, јас велеам одете и разговарајте со нив. Разговарајте со нив, бидејќи едно убедување, едно однесување нивно, политичко кое што не е прифатливо. Вие знаете дека во прв ред не иритира нас како албанци. Како второ, албанците ки живеат во тој град, во Битола и околината, амблеми, за кои што сепак ако речеме, може би се историски позитивни. За нас, сепак, Битола е град што припаѓа на Македонија. Не е некаде на некое друго место.

Затоа е подобро ние самите или самите да разговарате и на никој начин да не дозволите да ви се оневозможи едно уставно право, право на албанците кои таму се многу коректни, јас многу добро ги познавам и тие во кресподенција и конверзации, во разговори со македонците секогаш се многу коректни. И, кога на нив им се прави ова што им се прави, верувајте дека се самохрани анахронични тензии. Им дава аргументи на оние кои во своите глави имаат анахронични идеи.

Работите во оваа насока. Јас гледам и во Скопје повтрона нешто се случува. Да речеме има манипулирања. Навистина ми е жал, доаѓа една жена која што можеби има проблеми во своето домаќинство и сега кога гледа медиумите и го доближуваат микрофонот, таа исполува огин, отров, но целиот тој отров доколку ги зарази генерациите, јас знам дека тоа е многу лошо.

Можеби некој ќе рече, знам, дека овој не масира. Но, верувјте овие мои настапи и настапите на моите сопартијци што се случуваа во овој парламент, можеби некогаш и не беа земани толку сериозно. И, денеска, кога говори со една политичка мудрост, по се изгледа губи и на избори. Јас добро го знам тоа. Но, од изкуство велеам во овој

парламент има полемики и многу потешки со некои пратеници, за кои сега многу ретко ги гледам, а ме почитуваат. Тоа се македонски пратеници. И јас, во неможност да бидам во ситуација нивото да им го вратам им реков - немојте, немојте да бидете току екстремни и немојте да навредувате бидејќи следниот пат народот нема да Ве избере. Верувајте, тие повеќе не се пратеници. Нивниот народ уште еднаш не ги избра. Самиот електорат не ги избра нив.

Затоа, јас се надевам дека на крајот од оваа дебата полека, полека, ќе се ориентираме таму каде што треба да се движиме. Секоја институција да ја изврши својата работа на професионален начин, по можност на попрофесионален начин, имајќи ги предвид сите овие сугерии и на граѓаните да им го вратиме мирот, на еден начин да им дадеме можност тие и натаму да бараат од нас многу повеќе да се реализираат нивните економски и социјални проекти и тие да не губат многу нерви и енергија со нас, барајќи од нас многу поголема безбедност, туку да бараат реализирање на проекти што сме им ги ветиле.

Се надевам дека со мојот настап и јас придонесов да имаме едно раздвижување, едно подобро движење имајќи ги предвид сите оние негативни работи од страна на власта, од позицијата, од наша страна како поединци, значи да се надминеме себе си, да надминеме партиски тесноумија тие се наши програмски определби, но ние уште еднаш ги искривуваме.

VII/1.-ДВ/НД

АГРОН БУЏАКУ:

За реплика се јавува господинот Жарко Караџоски.

ЖАРКО КАРАЏОСКИ:

Почитуван господине Рамадани,

Не е новина кога ве слушам од говорница.Навистина зборувате во еден таков стил и секогаш ни упатувате одредени сигнали дека треба многу да се работи за заедничкиот живот, во правец на толеранција и тн, и сето тоа е добро.

Сега овде ни упативте една забелешка дека многу повеќе треба да сториме во правец на она што се случува во Битола, да одиме да разговараме, бидејќи таму албанската популација е иритирана од односот, како што вие кажавте на она што таму се случува, спомнавте мали деца и тн.

Меѓутоа, јас господине Рамадани морам и вас нешто да ви сигнализирам, а тоа е дека не се само албанците тие кои се иритираат, туку и македонците исто така се иритираат со одредени постапки на албанците и токму тука е проблемот за кој овде дискутираме.

Јас ќе ви покажам само една слика, еве, ако имате прилика да ја видите, позната слика на јавноста. Тоа се две деца со крената рака и два прста во вид на "V" која слика многу често се гледа во РМ, исто така е проблем кој во континуитет се случува кај албанската популација и тоа кај децата. Значи тоа, исто така го иритира македонското население, па сигурно е апел што вие ни го упативте да разговараме, се однесува и на вас, исто така да разговарате, особено со оваа млада популација, дека тоа што го прават не е во ред.

Исто така, господине Рамадани сакам да ве потсетам и за една друга работа. Имено македонците, исто така се иритирани кога на територија на РМ сеуште се вејат албански знамиња. Не сум слушнал од вас, па и од еден албанец овде да каже дека со свои разговори или со убедувања, да ги убеди тие луѓе таму кои вејат албанско знаме, поточно знаме на туѓа држава во РМ, дека тоа сепак ги иритира македонските граѓани затоа што тоа сепак е знаме на туѓа држава. Ајде помогнете во тој правец, па барајте тогаш аналогно дека и македонецот може нешто да стори во контекст на она што сега овде дискутирате. Значи обострана е причината. Кога се бара само од еден нема резултати. Треба многу да се работи, прво во сопствените редови, после да се бара од другиот.

АГРОН БУЏАКУ:

За реплика се јави господинот Мавровски.

СПИРО МАВРОВСКИ:

До почитуваниот господин Рамадани, бидејќи се зборуваше за Битола и бев спомнат, па сакам да кажам една работа:

Тензиите што се создаваат во Битола, ги создава токму оваа коалиција. Нејзината некоординираност, нејзиното нефункционирање ги прави токму тие тензии и проблеми, а од друга страна се обвинува опозицијата и тие деца што излегле на улица или граѓаните кои ги поддржуваат.

Зошто е сето ова? Еден министер во Владата на господинот Бранко Црвенковски да донесе одлука за која не знае ни тој ни Владата и од друга страна сето ова да биде така манифестирано и да се обвини само опозицијата која треба да разговара со луѓето, мислам дека во најмала рака е некоректно и дека на тоа не би требало да се сведува сета работа. Јас би кажал дека во Битола учат и ученици на македонски јазик и осмоодделенци кои завршиле и сега се запишани во сите средни училишта во градот и никој од нив нема никакви проблеми. За среќа многу од нив биле и мои сооченици, и денес мои колеги со кои се гледаме, разговараме, исто како што сме работеле заедно во РЕК Битола и во другите сектори во градот Битола. Значи ако работиме на интеграција а на тоа треба да работиме цело време. Сите овие одлуки што се носат се чиста сегрегација. Значи одделување на луѓето и елиминирање од понатамошниот живот во градот Битола и во РМ. Мислам дека тоа не треба да се случи затоа што добрите ученици сето тоа го прават и во македонските паралелки.

Тоа дека оваа коалиција не функционира, потврдуваат и последните вести од Би-Би-Си, кога во самата Влада се бара помош од надворешен фактор за да ги реши проблемите, а ние овде разговараме веќе трет или четврти ден за тие проблеми кој што некој тука не може да ги знае и не уверува дека владеењето на оваа коалиција е

во ред и дека ќе донесе резултати. Како нешто може да донесе резултати кога самите меѓу себе не функционираат. Тоа не е маркетинг. Тоа е вистина.

Што понатаму? Затоа сме господа овде да извлечеме некои заклучоци и професионално да се заврши цела работа во интерес на сите граѓани на РМ, без разлика на вера, раса, припадност и пол.

АГРОН БУЏАКУ:

Реплика на реплика има господинот Исмет Рамадани.

ИСМЕТ РАМАДАНИ:

Јас имам одговори на репликата на двајцата мои колеги.

Кога ја почнав дискусијата знаев дека ќе има и друго размислување. Меѓутоа, можеби не бев добро разбран. З

Јас уште еднаш ќе кажам дека има некои работи што ние албанците, пратеници треба да ги направиме во оној дел каде што сме ги добиле гласовите и треба да ги направиме така како што треба.

Има некои прашања кои се обврска само на пратениците македонци, со самиот факт што електоратот е таков, каде што тие делуваат.

Во овој момент кога му се обротив на колегат Мавровски, само го спомнав него, меѓутоа, тоа се однесуваше на сите пратеници кои доаѓаат од Битола, и од позицијата и од опозицијата.

АГРОН БУЏАКУ:

За збор се јавува господинот Томе Тромбев.

ТОМЕ ТРОМБЕВ:

Почитуван потпретседателе, почитувани министри, драги колешки и колеги пратеници,

Јас на почетокот би сакал да му одговорам на господинот Исмет Рамадани во однос на неговата теза што ја кажа од парламентарната говорница дека Битола

никогаш не била затворен и ксенофобичен град. Битола секогаш била отворен и космополитски град. Ова што се случи овие денови, за жал е поради грешната законска употреба, од страна на Министерството за образование и грешните законски принципи врз кои што се отвори паралелката. И битолчани реагираа така како што реагираа.

Меѓутоа денес сме тука на седница, по Информацијата за безбедносната состојба и јас би сакал да кажам некои мои видувања во врска со тоа.

Повеќето граѓани во државата денес се загрижени за својата безбедност и денес можеме да дебатирате до бескрај, дали Владата сака или не, знае или не, може или не, може ама не сака, сака ама не може, знае ама не сака и тн. и тн. Потоа можеме да правиме фрустрирачки прес конференции и на највулгарен начин без разлика каков предзнак поседува политичката партија, да се обидуваме да заработиме по некој поен во јавноста, или да го подобриме личниот или партискиот рејтинг. Денес, без разлика дали се упатени или не, некои од, барем наизглед сериозни политичари, најнеодговорно се впуштаат во дневно-политички и најблаго кажано дилетантски, квази безбедносни анализи и критики. Меѓутоа прес конференции и лицемерни декларации и пароли, не помагаат.

Она што недостасува, за жал, најверојатно од објективни причини, Владата не успеа да го објасни, да и го покаже на јавноста и да го потенцира, е токму разликата на дејствувањето на оваа Влада од претходната, во добро познатите настани од 2001 година.

Јас ќе се обидам да изнесам свое видување на овие разлики со акцијата во Брест, одговарајќи воедно и на некои дискусии на опозицијата. Имено, оваа власт, по претходно добро подготвено меѓународна поддршка по исцрпување на сите можни политички решенија директно на теренот со локалните политички авторитети, реагираше како држава и на сопствената територија, со легитимни органи, поточно војска и полиција, разби една од многуте терористички или вооружени банди, криминалци, именувани според НАТО терминологијата.

Сите добро паметиме како реагираше минатата Влада, дали воопшто некого разби, каде ја доведе државата на меѓународен план и тн.

Во тие моменти кога некои од денешните опозиционери беснееја во национална хистерија, освен што загубија контрола врз една третина од територијата, успеаја да ја доведат државата на работ на меѓународна изолација по примерот на Милошевиќ.

Некои од минатата влада забораваат дека во Танушевци на почетокот беа 15 луѓе потоа станаа 30, а вооружениот конфликт го започнаа дури 60-тина вооружени припадници на денес расформираната ОНА.

Некои од минатата влада забораваа дека се делеше автоматско оружје без никаква евиденција и надвор од било какви законски рамки и процедури, но тогаш тоа се правеше строго по национална и партиска основа. Минатата влада не само што не ги апсеше терористите, туку напротив, со некои од нив тргуваше, а се договараше и за градење на зидови и други глупости.

Потсетете се на инцидентот кога во заседа непосредно пред селото Арачиново беше изрешетана патрола на МВР во која загинаа тројца припадници на МВР.

Потсетете се на Вејце кое нас битолчани тешко не погоди со одземените млади животи. Дали денес постои конкретно осомничен сторител. Дали денес истрагата е затворена и какви се резултатите од истата.

За разлика од тогаш МВР за бомбите поставени на селскиот пат во Сопот, од кои загинаа НАТО војници, уапси повеќе осомничени и за истите се води истрага со докажен материјал и се останато што е потребно за да се спроведе постапка што заличува и прилега на една држава.

Претходната влада никогаш не реагираше туку директно влетуваше во нови и нови меѓупартиски пазарења, за на крајот од таквото вулгарно владеење да избие сериозен етнички конфликт со кој се загрози опстанокот на нашата заедничка татковина, заедничка дури и со луѓето кои денес сакаат да градат зидови, сакаат војна, или пак со оние кои јас лично ги сметам за најопасни, а тоа се некои од граѓаните кои сметаат дека треба да следи второ полувреме.

Оваа Влада, без разлика на учинот сепак реагираше на терористичките, криминалните или асоцијалните банди и групи. Дали требаше, како и кога требаше е предмет на експертска дискусија. Но, она што е најважно, државата реагираше.

Коалиционата расправија на СДСМ и ДУИ, доколку се гледа партискиот интерес, е штетна состојба, но за државата е чекор напред, гледано од позиција која ја наследи од претходната власт. ДУИ и СДСМ не се расправаат за тоа дали требало да се реагира или не. Во тоа сме единствени. Коалиционите партнери дебатираат за нијанси и начини на решавање на ваквите кризни состојби.

Додека се случуваше загуба на државен интегритет и територија ВМРО-ДПМНЕ и ДПА продаваа фабрики, доделуваа концесии, набавуваа авиони и тенкови и нормално се подготвуваа не да ја бранат државата туку да ја поделат.

Втор важен сегмент на акцијата која се изведе во атарот на селата Брест е фактот дека не загина ниту еден цивил, ниту пак некој припадник на безбедносните сили за разлика од настаните во кои загинаа во класични заседи голем број на полицајци и војници раководени од катастрофалното министрирање на Љубе Бошкоски.

Трет важен момент кој пред јавноста треба дополнително да се потенцира е што со оваа акција не се сруши ниту една семејна куќа ниту едно училиште, или верски објект.

Сериозен напредок и доказ дека оваа власт е сериозна е фактот што полицијата нападна легитимни цели. Точно се знае кого, каде и кога полицијата се обидела да го лиши од слобода за да одговара пред законите на оваа држава.

Се поставува прашањето, дали требаше побрзо, меѓутоа, за да се даде одговорот се поставува и дополнителното прашање. Дали требаше да се реагира, без изградена меѓународна позиција со ризик штетите да бидат далеку поголеми или пак по паметот на опозицијата да се срушеше цело село, да се запалеа десетици семејни куќи или да се запалеја верски објекти како во слични кризни моменти во текот на тековната 2001 година.

Затоа, потребно е многу повеќе внимание и трезвеност од сите нас присутни во Парламентот но пред се и од министерот Хари Костов, во справувањето со ваквите затегнати и за безбедноста ризични ситуации. Го разбираам притисокот кој се врши врз министерот за внатрешни работи, но тој не смее да дозволи некои новинари или неколку незрели опозиционери да го отргнуваат од сериозноста која ја има покажано и докажано. Дали некој е криминалец или не, или дали е амнестиран или пак дали сеуште обвинет е проблем пред се на системот и државата па дури потоа на СДСМ или било која партија, а уште помалку на било кој политичар засебно. Кога се работи за безбедносниот систем, заборавете го ДПМНЕ и СДСМ, ДУИ и ДПА, тогаш се работи за темелот, за интегритетот на оваа држава и тогаш се најнеопходни конкретни и брзи предлози и пред се поддршка за решавање на проблемите.

Воедно, сакам да истакнам дека е потребно да се надгради постојниот систем на безбедност со што би се подготвила посебна стратегија за превенција од видни терористички или било какви вооружени кризи во Република Македонија.

Денес, Република Македонија е држава во која живеат многу етнички заедници, различни по култура, традиција и обичај и од тие причини ваквата превенција е столб на стабилноста и иднината на оваа држава. Ние сме тука одбрани 120 пратеници, са да ги претставуваме двата милиони граѓани. Потребно е јасно и гласно да ги расчистуваме проблемите па ако тие се комплексни и заради тоа не можат брзо да се расчистуваат состојбите барем јасно да ги дефинираме проблемите, изворите на тие проблеми и да се подготвиме заеднички, пред се, ефикасно да ги решаваме. Сите ние овде во Македонскиот Парламент сме должни да работиме и да помогнеме граѓаните на оваа држава да живеат подобро или барем колку може денес да се каже подобро, но сепак мислам дека без разлика кој од која пратеничка листа доаѓа или етничка заедница сеедно, ние пратениците сите до последен сме обврзани наместо што ги паничиме и плашиме граѓаните да се обидеме да им дадеме толку неопходната доверба и надеж.

VIII/1.- РД/МЛ

ТОМЕ ТРОМБЕВ: (продолжение)

Но затоа е потребно многу работа, храброст, знаење, сериозност и максимална одговорност. Конечно, ние пратениците сите до последен за та сме избрани и за тоа овој народ секој први ни ги дели платите.

АГРОН БУЏАКУ:

За процедурално се јавува господинот Жарко Караџоски.

ЖАРКО КАРАЏОСКИ:

Господине потпретседателе, во името на пратеничката група на ВМРО-ДПМНЕ, барам половина час пауза до 13 часот, заради дополнителни консултаци, особено по излагањето на господинот Томе Тромбев.

АГРОН БУЏАКУ:

Објавувам пауза до 13 часот.

(По паузата продолжува со претседавање господинот Никола Поповски, претседател на Собраниет).

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Ве молам да продолжиме со расправа.

Господинот Караџоски бара процедурално.

ЖАРКО КАРАЏОСКИ:

Почитуван претседателе дозволете ми да објаснам зошто побаравме пауза.

Колеги пратеници, почитувани претставници на Влада.

Побаравме пауза за да го изнесеме следниот став, поточно мораше да се навратиме уште еднаш на она за што воопшто денеска се расправавме.

Мора да потенцирам дека нашата намера како пратеничка група беше благородна, ние сакавме да иницираме една расправа, како јавноста би се запознала со безбедносната состојба во Република Македонија.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господинот Караџоски како предлагачбара збор.

ЖАРКО КАРАЏОСКИ:

Значи целта ни беше благородна, сакавме јавноста да се запознае со безбедносната состојба, бидејќи и вака и онака ова е прв случај така Собранието да дискутира по таква тема. Ние, во секој случај, како партија која припаѓаме на опозицијата го сметавме и го пофаливме и сега го сметаме како добар гест што Владата прифати и достави една таква информација ние овде да разговараме и да отвориме расправа по однос на безбедносната состојба во Република Македонија.

Исто така, Владата не информира и писмено со се она што е содржано, во контекст на она што се прави и мора да ви кажам, да потенцирам дека нашиот пристап од почеток па до сега беше конструктивен. Ние сакаме да помогнеме и од тоа не бегаме. Колку можеме и како можеме да помогнеме, сметам дека некои од претставниците на Владата, особено овие двајца министри кои што ги гледам, мислам дека ја сфатија пораката која што сакаме да ја упатиме. Но за жал, многумина од

пратениците, особено на парламентарното мнозинство, очигледно не ја сфатија пораката, а тоа најмногу се однесува на господинот Тромбев. Едно да потенцирам како предлагач голку господине Тромбев, а и слични пратеници на господинот Тромбев, колку год да сакате да не импутирате, се она што се случувало и како се случувало, треба да не заборавите една работа: дека 15 септември е поминат, дека Владата една година веќе работи, дека се она што ни се случува сега никој друг не може да биде одговорен, освен Владата. Значи не може да биде виновна опозицијата во никој случај. Треба да го прифатите и фактот дека опозицијата дава придонес, ние дадовме максимална поддршка на Владата и тоа се гледа и преку нашите настапи и преку пресовите што ги даваме, кажавме дека треба да се справи со сета оваа состојба, дека ние ќе дадеме максимална поддршка. Единствено што баравме тоа беа решителни акции. Но да не заборавиме, уште еднаш ќе потенцирам одговорноста не лежи апсолутно на опозицијата, туку исклучиво на Владата. За се она што се случува и се што ќе се случи во иднина. Но према тоа, ние овде некој сакаше да каже дека ВМРО-ДПМНЕ сака да прави политички маркетинг и заради тоа инсистираше да биде расправата јавна. Само да ве потсетам дека во моментот кога требаше да се гласа немаше двотретинско мнозинство, така да пратениците ниту можеа да се изјаснат, дали седницата ќе биде јавна или затворена. Меѓутоа, независно на сето тоа сметам дека граѓаните преку оваа седница слушнаа разни настапи, без разлика на сите овие аводи што ги изнесувавте господине Тромбев, ние ќе го задржиме нашиот конструктивен приод за оваа работа и начинот на кој што настапуваме. Значи, нема да наседнеме на провокации, нема да се занимаваме со тоа што било, ќе се занимаваме со она што сега е и што може да следи. Само кај вас загрижува една работа. Ако после инспиративниот настап на господинот Бучковски во петокот кога настапи, даде одредени сигнали како треба да се размислува и како треба да продолжи дискусијата. Јас не знам сега кој ја претставува Владата. Фактички, кој ја претставува вашата политичка партија. Вие изнесувате сосема подруги работи од она што изнесуваше господинот Бучковски. Ако цените дека треба да се испотемаме

овдека и да се испокараме за одредени тези, кои не држат, така далеку не одиме. Ние вака или онака мора да постигнеме еден национален консензус кога станува збор за безбедносната ситуација во Република Македонија. Во таа насока и господинот Бучковски зборуваше. Сега вие не го рушите тој правец ние што го зазедовме, го рушите неговиот. Мислам она што се зборуваше од име на Владата. Затоа господине Тромбев, а и слични на господинот Тромбев јас само би апелирал како предлагач, дајте да зборуваме со аргументи, дајте да зборуваме во еден конструктивен период, можеме ли да помогнеме во разрешување на оваа состојба, или не можеме. Со обвинувањето на опозицијата не постигнувате ништо. Ќе кажеме понатаму, сета одговорност лежи на Владата и ништо друго не може да биде поинаку. Без разлика дали ќе имаме успех или неуспех. Одговорноста се знае каде е. Толку од мене.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Благодарам. Госпоѓа Биковска.

На кого реплика?

Мислев дека во име на сите настапи Жарко. Добро ќе ви дадам.

Господин реплика на Караџоски.

ТОМЕ ТРОМБЕВ:

Јас немам илузии дека одговорноста во овој период од 15 септември, поточно од 1 ноември минатата година ја носи оваа Влада, а нормално и коалицијата која што ја составува. Меѓутоа јас кажав свое видување за добрите страни во однос на сегашното делувањето во воената акција по Брест. Кажав како треба да се делува, дека не треба да се рушат објекти, дека сепак во оваа акција немаше убиени полицајци и членови од безбедносните сили и исто така кажав дека целата акција беше поддржана од Меѓународната заедница.

Ви благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господин Мавровски реплика на Тромбев.

СПИРО МАВРОВСКИ:

Би сакал вака, пошто се изнесоа доста невиности од господинот Тромбев, кого го ценам, мислам дека некои работи се забораваат и тоа дека СДСМ 2001 година беше во власта, дека сегашниот министер за одбрана беше и тогашен министер за одбрана а ДУИ беше катализатор за таа војна од 2001 година.

Се спомна Вејце и кажавте дека битолчани нема да го забораваат, но битолчани нема да забораваат и нешто друго, дека кога се случи Вејце, ОНА ја превзеде одговорноста за убиството. Тоа битолчани никој пат нема да го забораваат, а ОНА после како политичко крило ДУИ е сега со нас и во власта. Значи битолчани тоа сигурно нема да го забораваат. Она што кажувавте дека се купувани авиони и тенкови за да се продаде државата, мислам воопшто не држи затоа што ако останевме на она што СДС го направи и го предаде цело оружје на бившата ЈНА тогаш и ја градевме таа оаза на мирот видовме до каде ќе не доведеше, војниците ќе остане со М 48 пушки. Исто се кажа дека вооружувањето било партиски од бившиот министер Љубе Бошковски. Јас сега не гледам дека ВМРО-ДПМНЕ е на некои слободни територии и пука по власта, што се случува вие подобро знаете од мене и последното изјавата на господинот Добрев дека по сите политички договарања и можни разговори се реагираше со интервенција во Брест. Јас знам дека претходниот ден беа пуштени пратениците на ДУИ во тие места да преговараат, значи некоја координација поголема немаше, за што известуваат и сите странски и домашни известувачи, а ние ја дадовме вашата поддршка за таа акција максимално за разлика од вас кога се случуваа вакви и слични ситуации, кога повикувавте на улични демонстрации и рушење на власта по насилен пат. Затоа господа и оваа седница е во интерес, не повикуваме никому да се руши, туку во интерес да најдеме еден заеднички јазик и да го обезбедиме мирот на граѓаните во Република Македонија.

Благодарам господине претседателе.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Благодарам, госпоѓа Биковска за дискусија.

НАТАША БИКОВСКА:

Почитуван претседателе, почитувани министри, почитувани колеги пратеници,

После согледаниот тек на седницата одлучив да припремам еден краток коментар, кој се надевам ќе го задржи вашето внимание бидејќи ценам е со помалку поинаква содржина од досегашните.

Член сум на Комисијата за одбрана и безбедност каде министрите за одбрана и безбедност го презентираат се она што е најактуелно од оваа сфера, почнувајќи од донесување програми, извештаи и информации до презентирање на доверливи информации, снимки и сл. Сето тоа заедно со Информацијата за безбедносната состојба од јули 2003 година доставена од Министерството за внатрешни работи го следам со особен интерес како и сите одговори на пратенички прашања од одбраната и безбедноста и неодамна доставената Информација за безбедносната состојба во Република Македонија, доставена од пратениците на ВМРО-ДПМНЕ. Лично очекував дека после концизното излагање на Информацијата од страна на овластениот предлагач, дека министрите ќе бидат облеани со најактуелните прашања а ќе возвратат со одговори кои и ние и целокупната македонска јавност секако ги очекува.

Почитувани пратеници,

Факт е дека конфликтот заврши со Рамковниот договор од Охрид, односно тоа е документ кој донесе мир. Оваа Влада заедно со Парламентот се изјасни за спроведување и неодољна имплементација на Рамковниот договор, но пред се и над

се неповредувајќи ги основните принципи. Иако министерот за безбедност ги потенцираше овие принципи, но не ги слушнав од ниту еден од пратениците, ќе ми дозволите повторно да ги потенцирам бидејќи лично сметам дека се најбитни.

Под прво, целосно и безусловно отфрлање на насилството.

Под второ, градење на унитарна држава чии суверенитет и интегритет на државата се неповредливи како и

Трето, сочуввање на меѓуетничкиот соживот, разбирање и доверба.

Но факт е почитувани пратеници дека граѓаните на Република Македонија се многу малку информирани за суштината на Рамковниот договор, а тоа ја зголемува можноста за етнополитичка манипулација и затоа некои групации со криминална мотивација своите криминални активности ги прикриваат со некакво членство во организација која е незадоволна од наводно неспроведување на Рамковниот договор. А на нас политичарите ни е сосема јасно дека постконфликтниот период е извонредно тежок, бара внимателно чекорење, промислени акции, но и доволно трпение. А се што е на терет на нашите плеќи мора најсериозно да го одработиме. Македонија нема друг излез од самата да си помогне себеси и немаме право ниту мандат да се мешаме во професионализмот на безбедносните органи.

Република Македонија мора да опстои на своите цврсто определени зацртани како приоритети од оваа гарнитура, определби, се извинувам. Спроведување на Рамковниот договор од Охрид. Постигнување на целосна безбедност и економски развој, воспоставување систем на владеење на правото и неодложна борба против корупцијата и криминалот. Унапредување на соработката со Меѓународните финансиски организации и создавање услови за реализација на евроатлантска интеграција. И токму овде почитувани пратеници ќе ја пренесам пораката од НАТО каде неодамна престојуваше Комисијата за одбрана и безбедност во полн состав, каде ни беше презентирана НАТО слика и НАТО поглед за сите случувања во и околу Македонија.

Цитирам: Сите ние во НАТО го делиме мислењето дека вашата земја отиде многу напред. Вашата земја сигурни сме ќе опстои на курсот за евроатлантска интеграција, се разбира НАТО не може да демонстрира демократска земја. Самите вие треба да постигнете она што и доликува на една демократска земја. Реформите мора да се остварат, а вие сте на добар пат. Вие одите во тој правец, особено последните две години. Ве молам демонстрирајте ја вашата способност дека можете да раководите со сопствениите состојби. Завршен цитат.

Еден од условите за нашето членство во НАТО е токму како што тие велат безбедносна и стабилна Македонија во регионот, за што ни порачаа дека можеме да бидеме пример, дека на Балканот оже да се живее во мир и просперитет, а Република Македонија да ја има водечката улога на Балканот за задржување на мирот.

Почитувани пратеници, се надевам дека она што го изнесов заслужуваме сите да го знаеме затоа што одговорноста за безбедноста на Македонија ја носиме подеднакво сите во овој законодавен дом.

И за крај, да докажам и покажам дека по ова најосетливо прашање не треба да се двоиме по никои основи, дозволете ми пред да завршам со мојата дискусија, да посочам мисли на господин Слободан Чашуле, што неодамна ги прочита. Значи, ако ја затвориме капијата на организираниот криминал, ако на нашите политички државни односи им придодадеме кооперативност а не делба и страв, ако од нив направиме облик на соработка кој ќе води сметка за сите наши особености а ќе ни носи просперитет онака како што Европа тоа го чини денеска, тогаш во такви услови ќе создадеме нов Балкан кој ќе биде регион на економски просперитет, низ интеграција во кој ќе нема веќе место за 19-вековно државотворење и војни, за докажување на нашата атомизирана самобитност. Тогаш НАТО и Европската Унија и формално и фактички ќе бидат наша стварност. Завршен цитат.

Почитувани колеги, ве молам да ги оставиме институциите на системот одговорни за одбраната и безбедноста да ја работат својата работа професионално без нашите поддршки, охрабрувања и ограднувања. А ние како пратеници најодговорно

да го дадеме својот удел и сите заедно да допринесеме Македонија што поскоро да се најде под заштитниот чадор на НАТО и да бидеме дел од европското семејство. Граѓаните на Република Македонија заслужуваат безбедна, стабилна и просперитетна држава.

Ви благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Ви благодарам.

Господин Замир Дика.

ЗМИР ДИКА:

Ви благодарам господине претседателе, почитувани колеги, господине министри,

Денеска дискутираме околу една информација, која што доаѓа од група пратеници во однос на безбедноста на Македонија.

Мислам дека беше крајно време после овие сите настани што се случија овие години и трагедии, каде во меѓувреме имавме и жртви, да отвориме една вака опширна дебата, со цел да објасниме што се случува.

Фактички, лично очекував дека Владата ќе биде таа која ќе покрене иницијатива за една опширна дебата, со цел, најпрво, на еден транспарентен начин да објасни како ја гледа ситуацијата, мерките кои ги има превземено и на крајот да ги ислуша мислењата на претставниците на народот, со единствена цел да преземаме заедничка одговорност и да изнајдеме кој е најбезболниот пат и најбрзиот пат за подобрување на безбедносната ситуација во Република Македонија.

За жал, изгледа дека Владата и не ни имаше намера да поднесе сметка пред народот на Република Македонија.

ZAMIR DIKA: (Prodol`enie)

Izgleda so edna tipi~na tvrdoglavost gi ignorira{e glasovite koi stanuvaa sé posilni, koi sakaa da signaliziraat deka procesite zaostanale od sekoj aspekt. Taka {to ovaá inicijativa od strana na pratenicite transparentno da se razgovara za ova pra{awe koe ja stava pod pra{awe idninata na zemjata mo`ebi taa }e ja razbudi Vladata da gi zeme vo predvid i drugite razmisluvawa i da ja podobri svojata rabota.

Mo`am da definiram dva pristapi kon situacijata. Prvot e pristapot na Vladata. I vtoriot e onoj na pratenicite koi pripa|aat na mnozinstvoto, parlamentarnoto mnozinstvo koe situacijata ja procenuva preku sekojdnevna politika so adhok pristap okolu problemite koi se pojavuvaat sekojdnevno i niv gi definira kako devijacija na poedinci, odnosno kako neprijатели na Vladata. Ovoj na~in na analiza i definirawe na kriznite situacii {to se pojavuvaat sekojdnevno, normalno proizveduvaat i reakcii od strana na Vladata vo odnos na ovie krizi predvodeni od ovoj na~in na razmisluvawe i pristap i sega gi imame poradi toa ovie nedozvolivi posledici i `rtvi vo lule. Moja procenka e deka ovoj pristap e mnogu pogre{en i rizi~en. Zna~i, Vladata go ima izbrano patot na spravuvawe so posledicite i izbegnuva {to e nedozvolivo za edna Vlada da se zanimava, zna~i izbegnuva da se zanimava so pri~inata, zo{to se slu~uvaat ovie krizi koi sega ve}e go zagrozuvaa normalното funkcionirawe na instituciite. Tokmu na ova bi sakal da gi fokusiram moite razmisluvawa i }e ostanam so nade` deka mo`ebi ovoj pat onie {to ja vodat dr`avata }e se razbudat, }e se krenat nad nivnite tesnopartiski interesi i li~nata blagosostojba {to ja dobile so vleguvawe vo vlasta i }e se soo~at so ovie su{testveni od `ivotno zna~ewe pra{awa za narodot. Koj e pristapot na Vladata? So cel da ne zvu~i deka seto ona {to go veli opozicijata e zastareno, }e se obidam vo ovaá moja diskusija da go analiziram pristapot na ministerot za vnatre{ni raboti i za odbrana. Ova se razbira ne im pripa|a samo na niv, tuku e stav najverojatno na celata Vlada. Zna~i, da ne me razberete pogre{no deka ova e li~no. Ministerot za vnatre{ni raboti vo svojata izjava re~e deka opozicijata go nema pro~itano Ramkovniot dogovor i deka istiot se sproveduva od strana na sega{nata Vlada. Potoa g-dinot minister gi pro~ita osnovnite na~ela od Ramkovniot dogovor. Tie osnovni na~ela se: nekoristewe na nasilstvo, suverenosta na celata teritorija na Republika Makedonija , vra}awe na doverbata i t.n. Na prvo mesto bi sakal da go potsetam g-dinot minister, `alam {to toj ne e

tuka vo salata, deka ovie se na~ela, a ne normi. Dali toj se zapra{al g-dinot minister nekoga{ deka mo`ebi ovie na~ela i normi ne se realiziraat, deka ovie celi ne se realiziraat tokmu zatoa {to ne se implementira toa {to pretstavuva normativen del. Dali nekoga{ ste se zapra{ale deka mo`ebi ne se postignuva lojalnosta, celosnata suverenost i mirot tokmu zatoa {to ima golemi nedostatoci pri implementacijata na normativnito del na Ramkovniot dogovor.

Drugiot pristap koj {to ne sakam da veruvam e deka sakaat da gi objavat za vinovni site koi ne se zadovolni, celiot narod zo{to ne ja razbira ovaa Vlada koja {to go implementira Ramkovniot dogovor. Se nadevam deka e prvoto, deka pristapot e pogre{en. Toa zna~i deka ima nade`, deka Vladata mo`e da go smeni pristapot posle ovie diskusii i toa {to go veli ovaa opozicija.

Je govoram malku okolu toa i kolku ne se po~ituva Ramkovniot dogovor, vrz osnova na fakti }e pro~itam neкои delovi od Ramkovniot dogovor. Je po~nam direkno so resorot na MVR, da vidime kolku toj go ima implementirano Ramkovniot dogovor.

To~kata 4 od Aneksot-B na Ramkovniot dogovor veli: Pred da zavr{i mandatot na sostavot , prethodniot sostav na Parlamentot, zna~i do 2002 treba da se usvojat procedurite koi bea vpro~em usvoeni pred na{iot mandat koi }e obezbedat sekoj {ef na policijata da bide izbran od strana na Sovetot na op{tinata. Toa e to~kata 4 od Ramkovniot dogovor. Istata to~ka se spomenuva i vo to~ka 3 {to veli deka , so cel da se obezbedi policijata da bide svesna i odgovorna za potrebite i interesite na lokalното naselenie, lokalnite {efovi na policijata }e gi izbiraat ~lenovite na op{tinata, od op{tinskite spisoci i t.n. Gospodinot minsiter e ve}e edna godina na vlast na ovaa pozicija, na ova mesto. Da mi ka`e kolku {efovite na policiite se postaveni po~ituvajki ja ovaa mnogu ednostavna norma od Ramkovniot dogovor. Kolku {efovi na policii se postaveni vrz osnova na Ramkovniot dogovor. Da vi ka`am jas. Nieden. Poslednata godina nieden. Zna~i, toa e fakt. Fakt e deka ministerot za vnatre{ni raboti ne go po~ituva Ramkovniot dogovor. Ova e edno mnogu zna~ajno pra{awe,. postavuvaweto na {efovite na policijata od samata lokalna zaednica. Zo{to e napraveno toa taka? Toa e napraveno so cel koga {efovite na policijata }e bidat izbrani od op{tinskite soveti, toga{ }e se zgolemi i doverbata na gra|anite vo odnos na bezbednosnite sili. Segavie ste prviot, edinstvenito koj {to nemate doverba vo ovie lokalni vlasti, a barate vie doverba od nas i ne obvinuvate deka ne go po~ituvame Ramkovniot dogovor, ve molam, ili mo`ebi da odime do kraj. Mo`ebi e pri~inata dek anajgolemito del na

opštinskih vlasti gi držimo DPA, a gi ima i VMRO. Možemo li na toj način vršiti edna selekcija. Vlada sopstvena selekcija zajedno so koalicioni partner, so cel da ne ja implementirate ova znanja toka, samo zato što efektivna policija koi se postavuvaat zajedno so ministarstvo za unutrašnji rad, da ne ja zloupotrebat ova moć i da ja zemat situacijata vo svoji rane. Znamo li ste tie koi što nemaat doverba kon lokalnim vlastim odnosno kon opozicijata. I neznam toga kako možete da barate odgovornost od istata opozicija.

Evo ušte eden drug slučaj kade ne se poštiva Ramkovni dogovor. Toa e toka 1 od Aneks-B koj veli Parlamentot vo rok od 45 dena da imate predvid deka usvoen e Ramkovni dogovor na 13 avgust 2001 godina. Znamo li posle 45 dena je se donese zakonot, revidirani zakon za lokalna samouprava i toj Zakon beše donesen so malo zadocnuvawe vo tekot na našiot mandat.

Vtorata toka veli deka Parlamentot do krajot na mandatot odnosno do sredinata na 2002 godina je go donese zakonot za finansirawe na lokalna samouprava. Znamo li ova a deciden način go tolkuvam Ramkovni dogovor. Kade e zakonot za finansirawe na lokalna samouprava. Što se govori za nego. Izgledite za donesuvawe na toj zakon se nekade idnata godina. Znaete li vie kolku e znanajno da se poštiva ova toka od Ramkovni dogovor, da se zabrza procesot i da napravite edna fiskalna decentralizacija, so koja tie opštini posebno koi bile izgoreni od vojната da možat da upravuvaat sami so svoje sredstva i da se sredat samite sebe. Što to ne ste ja sprovele ova toka od Ramkovni dogovor, koja e mnogu jasna i decidna. Taka pišuvata tuka. Ili pak možemo sakate i ponatamu da prodolžite da vršite centralna kontrola vrz sredstvata koi gi delat ovie opštini i vie da odredite kade je disponirate so tie pari vo odnos na izgradba na infrastrukturnata, nezavisno od profitot koj što je go izvlečat politički, dokolku smetate.

Ramkovni dogovor gospodine ministre vo toka 3 veli: Što sobranieto do krajot na 2002 godina je go donese zakonot za teritorijalna podelba vrz osnova na popisot. Nikoj ne znae, nitu institucijate ne znaat koga je proizlezat i izgleda i teritorijalnata podelba, dokolku dojde posle rezultatite od popisot, toa je bide nekade vo sredinata na idnata godina, znamo li ima dve godini prava koi ne se implementiraat. Vie veje edna godina ste na vlast, gi imate svoje instrumenti i mehanizmi za da go implementirate toa, ne go pravite. Mnogu dobro se sešavam na edna rečenica g-dinot Crvenkovski koj što reče vo tekot na izborite. Go citiram veli: "nie sme svesni deka ova Vlada e

izbrana posle krizata, nema mnogu vreme, deka naselenieto nema da ni dade mnogu vreme za da gi sproveduvame i da se odnesuvame na lagoden na~in. Me|utoa, nie sme svesni deka trebalo mnogu pove}e da se napravi za da se sredat ovie pra{awa koi }e dovedat do stabilnost.

To~kata 6, 2 od Ramkovniot dogovor veli: dr`avata treba da obezbedi finansirawe za visokoto obrazovanie na jazikot na naselenieto koi pretstavuvaat nad 20% od naselenieto vo Makedonija i toa vrz osnov na posebni dogovori. Da vidime sega kolku e implementiran Ramkovniot dogovor vo odnos na ovaa to~ka 6, 2. So Buxetot od 2002 i 2003 godina sredstvata odeleni za visoko obrazovanie se otprilika 80 milioni evra. Zna~i, 80 milioni evra od ovie dva buxeta bile odvoeni za visokoto obrazovanie na Republika Makedonija . Ka`ete mi dosega dali eden denar e daden za visokoto obrazovanie na albanski jazik. Tuka bi gi iskluil , zna~i toa {to e dadeno za Pedago{kot fakultet i za određen broj studenti koi studiraat na Skopskito univerzitet. Zna~i, imajki predvid deka ovaa to~ka ja obvrzuva Vladata da dava sredstva za visokoto obrazovanie na albanski jazik. Zna~i, koja e pri~inata {to ne go po~ituvate ova? Ne mo`e da se vadite so toa deka albancite nemale visoko obrazovane, ne sme imale kade da gi nosime parite. Ne e vistina. Site znaete deka postoji Univerzitetot na Jugoisto~na Evropa kade u~at okolu 3000 studenti ~ii {to roditeli pla}aat danoci. Isto taka, na Tetovskito univerzitet ima iljadnici studenti. Ste imale stotici formi i mo`nosti da im pomognete na tie lule so sredstva od Buxetot, zatoa {to tie bea nivni sredstva, a i ministerot vi be{e albanec. Zna~i , ne mo`e da se ka`e deka ne ste imale mo`nost da gi implementirate. Istot aka, najavite za priznavawe na Tetovskito univerzitet, re~e deka ovaa Vlada so golem uspeh }e dava 2 milioni evra za Tetovski ot univerzitet. Da napravime edna presmetka kolku ovaa Vlada go implementira Ramkovniot dogovor vo odnos na ova. Znaete deka Buxetot za visoko obrazovanie za ovaa godina e nekade 45,4 milioni evra. 2 milioni evra prestavuvaat 4,4% od Buxetot za visoko obrazovanie. Toa e odvoeno za albancite. Zna~i idnata godina ne znaeme kade }e odat ovie pari, zatoa {to seu{te nema najava za odvojuvawe na parite. Zna~i ste imale milost da dadete 4,4% za visokoto obrazovanie na albanski jazik. Normalno deka nema da imate aplauz za visokoto obrazovanie koe go pravite sega na albanski jazik. Toa e mnogu malku, toa e samo parcijalno re{enie.

Eve sega u{te eden drug fakt koj {to bi go istaknal so cel da ka`am deka Ramkovniot dogovor ne se implementira. Dosega govorev za odredeni rokovi na implementacija. Ajde da razgovaram za kvalitetot

na ona {to dosega e doneseno, odnosno implementirano, ili pak delumno implementirano. Da vidime kako ja tretirate upotrebata na albanskito jazik garantirno so Ustav. Najgolemata gre{ka, odnosno neoprostiva gre{ka , tuka imam moi zabele{ki i za va{iot koalicionen partner DUI. Zna~i takvata gre{ka be{e napravena vo tekot na usvojuvaweto na Zakonot za patni ispravi. Tuka ne be{e vo pra{awe samo izgledot na ovoj oficijalen dokument. Me|utoa, site PRES konferencii, site amandmani na DPA vo toa vreme poka`uvaa deka dokolku se prifati da se koristi mehanizmot na konsenzus so cel albanskiot jazik so ovoj zakon da se tretira kako individualno pravo, a ne kako pravo na albanskiot narod, od toj moment vie ste go napravile prviot propust na SDSM za tretiraweto na albanskito jazik vo idnina. Se slu~i prviot paradoks. Jas mislam za `al deka SDSM be{e sosema svesna deka so eden takov paradoks }e dobie pravo da gi relativizira, da gi prepolovuva so natamo{ni pazarewa pravata na albancite. Mo`ebi SDSM misle{e deka }e osvoi nekoi politi~ki poeni pri makedonskito elektorat. Me|utoa, veruvajte deka dolgoro~no toa e navistina uni{tuva~ko , takviot stav na potcenuvawe na koalicioniot partner i potcenuvawe na tendenciite na albancite za da bidat ednakvi vo ova dr`ava.

Gospodine minsiter {to e toa {to nie go barame i kako nie go tolkuvame ustavniot amandman za upotreba na albanskito jazik? Vie se se}avate deka vo tekot na debatata za patni ispravi, nie podelivme eden dokument koj {to veruvam i vie go zemavte gospodin minister, toa e eden dokument , edna diploma od edna Gostivarska gimnazija od 1953 godina kade {to pi{uva{e gore: Republika Makedonija na albanski jazik, potoa Republika Makedonija na makeodnski jazik i seto drugo be{e na dvata jazici. Toa e gospodin minsiter toa {to go o~ekuvaat albancite od Ramkovniot dogovor. Tuka treba da stignete. Zna~i, toa e edno pravo koe nie sme go imale i koe vo tekot na namaluvaweto na reduktiraweto na pravata na albancite poleka se reguliralo so zakoni, a ne da go interpretirate na rigiden na~in , da ka`ete, deka eve , decidno tuka pi{uva taka, deka taka treba da se upotrebuva albanskito jazik. Mnogu gre{ite vo taa nasoka. Nie sme vo edna takva pozicija koga eve, albanskiot pratenik mo`e da govori na albanski jazik, me|utoa ka`ete im na site gra|ani koi ne slu{aat sega , deka site dokumenti koi {to nas ni doa|aat na albanskite pratenici, ni doa|aat na makeodnski jazik, site formulari koi ni se dostavuvaat nas se na makeodnski jazik. Znaete li vie kolku ni e nas te{ko za da debatirame, da replicirame, da diskutirame, imajki gi pred nas zakonite sekoga{ samo na makedonski jazik. Ne e ova toa {to se o~ekuva{e od Ramkovniot dogovor, ne e toa takvata ednakvost koja se garantira za upotreba

na albanskito jazik. Duri vizit kartite ne sme vo sostojba da gi napravime na albanski jazik, a da ne govorime za site drugi formulari i site drugi smetki za voda, za struja koi doaat do grajanite i koi se samo na eden jazik. Tuka ste trebale da rabotite mnogu pove}e. Znam deka ne vi se dopala, melutoa treba da slu{ate zatoa {to seto ova pretstavuva izvor na krizata i izvor na seta ova na{a dene{na situacija. Gimnaziskata diploma im ja podelivme na site , toa e eden standard, toa postoelo , toa e fakt.

Da ne govoram za delot od Ramkovniot dogovor g-dine minister, dosega treba{e ve}e deset pati da go donesete zakonot za upotreba na simbolite na Republika Makedonija . Vie ne dozvoluvate samite da go po~ituvate eden mnogu zna~aen del na Ramkovniot dogovor so cel lu{eto da mo`at da gi po~ituvaat site simboli na Republika Makedonija . Zo{to ne ste go donele ovoj zakon? Zo{to ,koga velite deka imate golem kapacitet da donesete tolku zakoni, mnogu zakoni i da go implementirate Ramkovniot dogovor.

Da odime ponatamu g-dine minister. Vo odnos na implementacijata na Ramkovniot dogovor. Pra{aweto na ednakvoto u~estvo garantirano so Ustavot. Kolku e napraveno vo odnos na u~estvoto, pravi~nata zastapenost na albancite vo instituciite na sistemot. Zo{to dosega nema niedna oficijalna statistika od partiite na vlast za da ka`at kolkav bil procentot na albancite vo dr`avnata administracija i kolku e napraveno , kolku e zgolemeno u~estvoto na albancite vo dr`avnit einstitucii. Dosega nemame ni edna oficijalna statistika vo odnos na ova. Znaete zo{to nemame takvi podatoci? Zatoa {to brojkata e nula. Naprotiv , imame spisok na desetici , stotici albanci so ime i prezime, zna~i sme gi izvadile na PRES konferencija deka albancite fakti~ki se isteruvaat od rabota. Va{iot protiv argument mo`e da bide deka vo tekot na va{iot mandat ste vrabotile 500 policajci albanci. Toa e vistina, i 500 vo tekot na na{iot mandat, zna~i 1000, 1200 policajci albanci i toa e fakt, od toa ne mo`e da se bega. Vo meluvreme g-dine minsiter zo{to ne ka`ete deka ste vrabotile od Buxetot na Republika Makedonija 600 pripadnici na lavovite kade {to nema nieden albanec . Ka`ete mi sega kakov e sega razmerot na vrabotuvawata me|u albancite i makeodncite.

X/1.- SS/MP

ZAMIR DIKA: (Prodol`enie)

Ne se odnesuva li~no za vas, jas samo sakam da go otslikam stavot na Vladata po odnos na Ramkovniot dogovor i da ka`am koja e pri~inata za ova a akumulirana nezadovolnost kaj grajanite, posebno kaj albancite. Mo`ete da ka`ete deka sega ste otvorile eden konkurs kade {to }e se vrabotat 450 albanci, }e po~ne eden devetomese~en kurs i }e im se zagantira vrabotuvaweto vo dr`avnata administracija.

Prvoto pra{awe zo{to na albancite im treba toa, koga se govori za poniskata administracija, zo{to na u~enicite albanci koi zavr{ile gimnazija im treba kurs za specijalizacija za vleguvawe vo javnata administracija? Dali za takva specijalizacija pominuvaat kurs makedonicite koi zavr{ile gimnazija? Ne.

Da ne se razbereme pogre{no, sekoe obu~uvawe na na{ata administracija, e dobrodojdena. Me|utoa, dokolku sakate na ednakov na~in da gi tretirate albancite, treba prvo da gi vrabotite tie 450 deu{i, pa potoa da gi ispratite na razni specijalizacii i razni obuki. Donekade }e se zgolemi taka brojot na albancite na 5%.

Vodstvoto na DUI re~e, citiram "dokolku do krajot na godinata ne se vrabotat 2700 albanci vo javnata administracija, vo dr`avnata administracija, instituciite, zna~i plus, toga{ }e dademe ostavka. Deneska sme 22 septemvri. Va{eto konto, va{ata smetka poka`uva minus nekolku stotici albanci vo dr`avnata administracija. Ka`ete mi, }e dadete ostavka dokolku ne se primat 2700 albanci do krajot na godinava vo dr`avnava administracija ili pak mo`ebi sega, so ogled na faktot deka ste na vlast i beneficiite, mo}ta vi go imaat namaleno pragot na tolerancijata i problemite na lu|eto vi izgledaat mnogu, mnogu, mnogu pomali? Ve citiram. Toa se samo fakti a ne moi `elbi i li~ni na partijata.

A sega, dali sakate u{te za Ohridskiot dogovor? Dali sakate u{te gospodine ministre? Znam deka ne sakate. Znam deka ne sakate, me|utoa ...

(Reakcii od strana na pratenicite).

Mnogu dobro. Se nadevam deka slu{aat grajanite i da vidat so kolku sarkazam i cinizam SDSM se smee na ovie argumenti, na ovie problemi na albancite {to jas gi prika`uvam tuka. Gledate kakov pristap imate. Zna~i, se doka`uvate. Mi e `al. Nema problem.

(Reakcii od mesto, a pratenikot bara od predsedava~ot da zavede red vo salata).

AGRON BUXAKU:

Smirete se (Govori bez vklju~en mikrofon i ni {to ne se slu{a}, }e ima prostor za replika.

ZAMIR DIKA:

Blagodaram gospodine potpretsedatele.

Zna~i, ne znam, volku reakcii za neкои fakti {to gi iznesot i za neкои brojki, zna~i sekoj mo`e da gi zeme ovie fakti, smirete se nemojte da ste tolku arogantni, veruvajte, slu{ajtego toa {to go zboruva opozicijata, zatoa {to ne se ova moi li~ni `elbi, tuku se toa {to sekoj den go trpi narodot na svojot grb.

Sega, gospodine ministre, posle sive ovie fakti, dali zboruvame za istiot Ohridski dogovor, Ramkoven dogovor ili so pravo se somnevame deka zboruvame za dogovorot na Branko Crvenkovski. So kakvo pravo sega ne obvinuvate deka nie ne go po~ituvame potpisot, ne gi po~ituvame zemenite obvrski? Dali ste svesni? Izgleda ne ste, definitivno, deka vo tekot na celovo ova nitu ste se zagri`uvale, a najmalku da se konsultirate so tie koi go potpi{ale Ramkovniot dogovor i koi zemale obvraska? Dali ste svesni so kakva tvrdoglavost gi ignorirate potpisnicite na dogovorot i se {to donesuvate {to e vo vrska so Ramkovniot dogovor go donesuvate vo soglasnost so dvajcata partneri vo koalicijata, so razgovori o~i vo o~i bez transparentnost i bez konsultacii? So kakvo pravo barate da ja podelime odgovornosta, po~ituvani, so vakov pristap? So kakvo pravo ste zaslu`ile da ja delime odgovornosta?

Dali sakate u{te fakti? Eve, sega.

Amnestijata.

Od po~etok na mandatot na aktuelnata vlast, partiite na vlast, navistina imaa prilika, prv pat prilika da doka`at deka navistina se opredeleni da ja po~ituvaaat ramnopravnosta me|u dvata najgolemi narodi vo Makedonija, me|u makedonskiot i albanskiot narod. I, deka }e gi tretiraata reperkusiite od vojnata na ednakov na~in. Dekaa }e ja implementiraat sekoja obvraska bez razlika.

Da ka`am pravo, li~no i se nadevav deka mo`ebi }e se najdat sili {to definitivno }e odlu~at, }e postavat mehanizmi {to }e ja garantiraat ednakvosta, ramnopravnosta za site, zna~i za sudstvoto i instituciite vo sistemot. Me|utoa, u{te na prviot predizvik ovaa Vlada, posebno

makedonskiot partner, zna~i SDSM koj poka`a neo~ekuvan model kon albanskoto pra{awe i {to za~udi mnogu albanci, bidej}}i doa|aat od ustata na gospodinot Branko Crvenkovski, koj be{e poznat po pristapot {to go ima{e kon albancite, zna~i ima{e poraz. Be{e toa prviot paradoks, prviot propust {to ne treba{e da se slu~i. Ne treba{e na nitu eden na~in vo taa ~uvstvitelna faza koga se pretendira da se zale~at ranite od nastanatiot konflikt, zna~i be{e nepopravлива gre{ka na vra}awe na doverbata. Be{e slu~ajot na Krenar Osmani i potoa i na drugite. Be{e slu~ajot na katastrofalno nepo~ituvawe na Zakonot za amnestija. Be{e toa {to vlasta ne slu{a{e ni{to i gi gone{e albancite. Elitata na SDSM misle{e, mislam deka be{e mnogu svesna za ovoj paradoks {to se slu~i.

Mislite deka vaka }e se postigne dogovorot vo slu~aj na pazarewe, pregovarawa, za vo tekot na toa u{te edna{ da se prepolovat pravata na albancite {to tie gi dobija so vojna i so Ramkovniot dogovor? Za `al, ova se slu~i. I so site signalizirawa {to gi napravi DPA sega se slu~i. Ovoj slu~aj }e rezultira so relativirawe na pravata na albancite, se slu~i tokmu institucijata na dr`avata da ne go po`ituva zakonot. Ova e netolerantno, dr`avata da ne go po~ituva svojot zakon. Ova be{e dr`avata {to samo zakonite {to se vo vrska so albancite ne gi po~ituva. Oa be{e istiot zakon, ova be{e istata dr`ava. So nepo~ituvawe na Zakonot za amnestija kade {to sakaa da poka`at deka tie amnestiraat kogo sakaat i mo`at da pu{tat krivi`ni prijavi za sekogo, sozdadoa edna golema masa na nezadovolnici od U^K koi ne mo`ea ve}e da se dvi`at kako {to sakaa. Sozdadoa edna golema frustracija posebno vo regionite na krizata, poradi faktot {to sekoj od niv, vo sekoj moment mo`e{e da se fati i da se istra`uva i da se procesuiru od stranite na sudstvoto, koi hlabro poka`aa deka znaat da ne go po~ituvaa Zakonot za amnestija.

Ova po~na na ~uvstvitelnite tereni, tamu kade {to Ramkovniot dogovor izgubi. Mnogu albanci od regionot na krizata se pra{uvaat dali mo`e da se izgubi toa {to e dobieno vo vojna, a da se izgubi vo mir? Tokmu nepo`ituvaweto na Zakonot za amnestija ovie frustracii gi digna na visoko nivo.

Da ne zaboravime i vo makedonskiot tabor situacijata ne e podobra. Vladata, vo ime na vojnata protiv korupcijata se stavi vo sledewe na sekoj funkcioner na VMRO, posebno na VMRO i zloupotrebuvaj}}i go zakonot i univerzalnite normi na pravoto na gra|anite, ja napravi policijata kako sudstvo. Zna~i, lu|eto so golema arogancija od MVR i od nekolku mediumi koi seu{te bea verni na finansiraweto, a ne na pazarnata ekonomija go napravija toa.

Gospodine ministre, }e zeam primer za da go argumentiram ova. MVR saka da fati edna ma{ina, edno vozilo, zatoa {to ne go po~ituva semaforot. Go sledite nekolku meseci do momentot koga }e pomine na portokalovo i koga }e pomine na portokalovo toga{ }e go fatite i }e go kaznite. Normalno za niv go prekr{il zakonot. No, gospodine ministre, vo me|uvreme ne gledate iljadnici drugi vozila koi pominuvaat na `olto.

Zna~i, potrebno e vie da se izdignete nad va{ata funkcija kako politi~ar i da se vidi deka pravite selekcija na vinata. Ova e toa {to go narekuvame partizacija i borba protiv, odnosno politi~ki revan{izam itn. Jas samiot, kako direktor za proizvodstvo sum bil vo edna fabrika vo periodot od 1994-1998 godina i site sme slu{nale za zborot, za toa deka vo Makedonija ima mnogu siva ekonomija.

XI/1.-ДВ/ЛЈ

ЗАМИР ДИКА: (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

Што значи тоа. Има многу фабрики кои се на ниво на рентабилност и за да преживеат прават исплати кои не се врз основа на законот, за банки, и со право вие кога ќе фатите некого заради притајување на данок, посебно од функционерите од ВМРО ДПМНЕ, вие ќе го затворите и никој нема да каже дека не сте го пожитувале Законот. Меѓутоа, многу добро знаете дека феноменот на сивата економија е феномен кој е определен со закон. Зошто тогаш не ги фаќате сите тие директори на компании кои се на ниво на таа рентабилност и прават испади. Така, со право опозицијата м оже да каже дека вие тоа го правите на селективен начин, што од друга страна тоа значи политички реванчизам. Јас не сакам да го менувам вашиот пристап само сакам да ви укажам на тоа и да Ве повикам да размислувате во тој првец. Друг начин и сила немам да го направам тоа.

Во меѓувреме се случи фаталната злоупотреба на истражната процедура и тоа го правите во името на Законот. Со месеци луѓето ги задржувате во притвор, под истрага пете месеци, шест месеци, седум месеци. Тоа е недозволиво. Тука може би сакате да се извадите со тоа што ќе речете, ние немаме врска со судството. Едно

партија кога доаѓа на власт, ги контролира институциите ја води државата и тука секоја вина паѓа врз вас, пред се, со оглед на фактот што вие сте на власт. Да не говорам понатаму за недостатокот на капацитет, за длабоки политички реформи. Знаеме ние каква е економската ситуација во РМ, а вие сте на власт. Нути со департизацијата не дојдоа подобри времиња. Скоро е невозможно, на еден конкурс да се вработи некој што ја нема Вашата политичка припадност. Наместо Вие да се борите против тоа, вие и натаму ја храните поделбата врз политичка и партиска основа и тоа се продлабочува се до ниво на политичко непријателство, не политичка конкурентност.

Што се случуива со државните медиуми.

Јас сум компетентен да зборувам за тоа што се случува на третиот канал. Тоа е должноста на еден информативен терк, поготово ако ги гледате во последно време коментарите на ДПА. Тоа е комплетен медиумски мрак. Кажете ми ја минутажа колку ние сме биле присутни, а колку била Владата, нашата успешна, прекрасна Влада, на МТВ 3. Тоа се факти.

Со голема одговорност Ви го кажувам тоа што го изразиле бизнисмените албанци, во поделбата на колачот, државниот колач. Албанците бизнисмени не земаат ни 2% од тендерите односно разните работи кои се прават со буџетски средства. Тоа ли е за вас имплементација, тоа ли е за вас добра волја и взаемно владеење?. Мене не ми изгледа така.

Да говориме сега за одговорностите.

Дали ДПА остана со скрстени раце, во меѓувреме. Само потсетете се, ДПА во тоа време силно алармираше на оваа опасност, било преку прес конференции, било преку амандмани дискусии во парламентот, потоа кога се соочи со глупоста на другата страна, го прогласи и мораторимот како силен политички механизам. Наместо партиите на власт овие сигнали да ги сватат сериозно и да ги видат причините за незадоволството и евентуално да го подобрат нивниот пристап, за жал го избраа патот на игнорирање на проблемите и нивно минимизирање. Целиот тој погрешен

пристап што се следи од Владата, се разбира дека ќе произведе и последици во решавање на проблемите на терен од страна на Владата. Се разбира, кога се примени тој пристап не може лесно да се премине преку убиството на граѓаните, од страна на воено полициските органи. Не говорам за убиство на криминалците. Се знае како тие треба да се третираат. Говорам за убиства кои се случиле за кои ние говориме. Зарем сакате да молчиме околу нив. Нема тоа да го направиме. Ние сме опозиција за да ја корегираме Вашата работа.

Како се објаснува убиството на една млада жена во Ораовец, од страна на полициската операција. Како да се објасни масакрот во Чаирчанка кога беа убиени пет граѓани, а засега сеуште се води само истрага, ништо повеќе. Понатаму, случајот во Сопот, малтретирањето на албанците по затвори. Како да го објасниме ова, како војна против албанските терористи, против албанците криминалци, против албанските екстремисти. Ги кажувам само впечатоците што луѓето преживуваат секој ден, тие доаѓаат кај нас, ни ги кажуваат за ние да ги пренесеме и наша обврска е ние да ги прикажеме. Одговорноста после е ваша.

Сето ова што го спомнав почитувани колеги се неколку од причините зошто се рециклира кризата. тука стои изворот на незадоволството што се зголемува секој ден. Тука стојат и мотивите на сите кои се незадоволни, посебно од редовите на Бившата УЧК, измамени за нивните жртвувања. Што добија тие? Значи потполно непожитување на амнестијата и останување на маргините, на општеството, без перспектива за нивно вработување или за подобрување на условите за станување, таму каде што живеат и каде што сето тоа беше уништено за време на војната.

Последната полициска акција што се презема во Скопските села, во Куманово и Липково, проследена со театар на преговарања од една страна и од друга страна ветувања дека полицијата и војската нема да интервенира и интервенцијата кога се убиваат двајца граѓани на РМ, кои се малолетни. Ни едно објаснување, што е чудно, не следеше, за криминалните дејства за убивање на двајцата малолетни лица. Нинкој не излезе да каже детали околу тоа што се случи во Брест да не убеди дека

навистина се војувало против криминалот. Никој не објаснува против кого всушност беше таа војна. Никој не објаснува зошто полицијата и војската и војниците со автомати во текот на денот, во регионот на Липково и Куманово со автоматите надолу ги фиксираа граѓаните во овие зони, кога се знае дека тие не се движат преку ден. Ова може да се интерпретира само како демонстрација на сила кон овие луѓе кои и така страдаат. Ноќе истите полицајци се пикаат во. . . и ги следат. Што е ова освен демонстрирање на сила. Како да го разберам јас тоа. Како да ме убедите дека не е така. Овие факти г-дине министри, еве тука е и господинот пратеник Фатмир Асани, од таа зона. Тоа тие го кажуваат. Тоа јас не го измислив. Како да го разбереме тоа како војна против криминалот, кога криминалците ни шетаат слободно преку ден, тие што навистина направиле криминал.

Јас ценам дека Владата досега е на погрешен пат, дефинитивно и пристапот што го имаа на почетокот кон амнестијата и кон Рамковниот договор, кон албанскиот јазик кон високото образование на албански јазик, кон рамноправноста на албанците во системот, кон процесот на децентрализација, кон економските и социјалните реформи во земјата. Владата дефинитивно се занимава со последиците, а не со изворот на незадоволството.

Ве молам господо од Владата, сериозно позанимавајте се со овие работи и поправете се колку е можно побрзо, вратете се кон изворот на кризата. Незанимавајте се со последиците, затоа што ако не се излечи изворот на незадоволството, последиците можат само да се зголемат и да се влоши ситуацијата, како што е случајот со образованието, основно и средно образование на албански јазик.

За крај една мала дигресија. Ќе му се обратам на г-динот Бучковски.

Г-дине Бучковски, имам почит кон вас, меѓутоа, сакам од вас лично да знам, како толку слободно се придружувате на некои колумнисти, така самонаречени експерти кои никогаш не излегле и нема да излезат пред народот да се докажат а цел живот ќе им поминува по колуари.

За констатацијата што ја прочитате за г-динот Џафери. Се извинувам што го спомнувам неговото име без да е присутен, меѓутоа сите тие што мислат вака сакам да Ви сугерирам нешто со скромното искуство што го имам јас лично во политиката.

Овие години сум имал прилика да се запознаам со многу политичари во регионот и со полна убеденост и одговорност можам да констатирам дека г-динот Арбен Џафери е еден од реетките политичари кој за своите тези и оценки се консултира со науката, се консултира, без конкуренција, со огромна литература и е без конкуренција меѓу политичарите на Балканот, меѓу политичарите кои најдобро ја знаат теоријата на функционирање на мултиетнички држави, следејќи ги сите разбивања и референци на научни издавања во овие области и е еден од најинформираните политичари во светот.

АГРОН БУЏАКУ:

Јас мислам дека тука ние не сме да ја гледаме биографијата на вашиот претседател. А во друга прилика ќе имате можност да зборувате.

Јас мислам дека направив грешка и кон г-динот Мавровски, што беше погрешно сватено. Треба да се држиме до точките на дневен ред.

ЗАМИР ДИКА:

Мислам дека еден сериозен политичар, г-дине Бучковски, никогаш немаше да се соедини со вакви тези кои произлегуваат од еден ваков лесен профил, на таков скандалозен начин како што го прват некои колумнисти. Далеку од тоа што има такви што не се согласуваат со неговите тези и оценки, меѓутоа, мислам дека треба длабока научна аргументација, за да се аргументира со него.

ЗАМИР ДИКА: (Продолжение)

Toa zboruva za etarizacija na negovite stavovi i za Demokratskata partija na albancite. Naivno se ka`uva deka site kriti~ari velat deka DPA referira vo vrska so Ramkovniot dogovor. Vi velam deka ne ste gi pro~itale i ne ja sledite rabotata na DPA. Ne te gi pro~itale osnovnite dokumenti na Kongresot na DPA, kade {to se veli silnata opredelba kon Ramkovniot dogovor zna~i od strana na DPA kako kreator na taa Spogodba. Ne sakate da go razberete signalot deka Ramkovniot dogovor ne se realizira. Ne za`ivuva, tuku naprotiv, ne se po~ituva od Vladata. Vo vakvata situacija normalno deka liderite }e bidat prvite, koi {to }e sozdadat hipotezi, ili hipoteti~ni situacii, sekoga{ da ima izlez iako ovoj pat ne ~ini, ako ne se realizira, vie ste odgovorni, zna~i, vie {to ste zemale mandat i {to imate odgovornost da ja vodite ovaa dr`ava, ovoj straden narod, da bidete malku posovesni, koga komentirate tezi i ucenuvawa {to doaaat od vakov politi~ar, od vakov kalibar, zatoa {to samo }e propadnete vo nepriznavawe. Ne sakaat grajanite na Republika Makedonija definitivno, bilo da se albanci ili makedonci da `iveat sekoj den pod pra{alnik za nivnata sigurnost, za sigurnosta na nivnite deca, ne sakaat da `iveat vo me|usebna nedoverba i vo strav. Grajanite na Republika Makedonija nitu makedoncite, nitu albancite ne sakaat da `iveat vo nema{tija i neperspektivnost. Site o~ekuvaat vo prv red od Vladata na Republika Makedonija i toa so pravo, me|utoa i od nas drugite na koi {to ni ja dale svojata doverba, da im doka`eme deka mo`eme da sozdameme uslovi za podobar `ivot i deka imame vizija i `elba za toa i volja. Treba da gi ubedime grajanite, a ne da gi ignorirame istite. Treba da gi molime za poddr{ka, a ne da gi minimizirame nivnite problemi. Kolku {to gledam jas, vrz osnova na va{ite reakcii po~ituvani kolegi, ova e mo`ebi posledniot apel od ovoj vid upraven posebno kon nositelite na vlasta, zatoa {to vreme za akrobacii ve}e nema, ne ni dozvoluvaat. Me|utoa, govornicata }e ja napu{tam so nade` deka ovie zborovi i ucenuvawa nema da naidat na gluvost, so nade` deka ima idnina za ovaa dr`ava, da go najdeme podobriot pat zaedno.

Vi blagodarom.

AGRON BUXAKU:

Za replika se javuva ministerot Hari Kostov.

HARI KOSTOV:

Posle po{irokoto izlagawe na pratenikot, jas sum sveden na tri minuti, pa }e se obidam nakratko nekade da iznesam vo del od rabotite. Navistina, ne deka nekj ne saka da slu{a, tokmu naprotiv, i site mislewa, site ocenki na elementite koi {to gospodinot Dika gi izrazi, dali Ohridskiot dogovor se sproveduva ili ne se sproveduva, odnosno, negovoto uka`uvawe na to~kite {to ne se sproveduvaat, jas sakam da go slu{nam. Sakam jas, melutoa duri i po{irokata javnost fakti~ki da gi ~ue ovie raboti i toj {tom smeta deka ne se sproveduva, pa duri i site onie koi {to navodno vraboteni 1.000 du{i vo Ministerstvoto za vnatre{ni raboti, koi navodno sega izleguva deka ne se vraboteni, da vidat dali navistina nekoj ka`uva vistina, ili ka`uva lagi. Melutoa, u{te edna{ od po~etokot osnovnite principi na Ohridskiot dogovor zbrouvaat: 1 - 1. Celosno i bezuslovno da se ofrla upotrebata na nasilstvo za ostvaruvawe na politi~ki celi. Samo mirni politi~ki re{enija mo`at da ja zagarrantiraat stabilnsta i demokratskata idnina na Republika Makedonija.

1 - 2, suverenitetot i teritorijalniot integritet na Republika Makedonija i unitarniot karakter na dr`avata se nepovredlivi i mora da se so~uvaat. Ne postojat teritorijalni re{enija za etni~kite pra{awa.

1 - 3, multietni~kiot karakter na makedonskoto op{testvo mora da se so~uva i da najde svoj odraz vo javniot `ivot.

Sega prv pat deneska slu{nav edno kreativno tolkuvawe deka ovie principi, toa se samo nekoi op{ti na~ela vo koi {to ne se normirani i mo`e koj {to saka, onoj {to veli narodot da gi zaka~i na ma~kata za opa{ka i da {etaat ponatamu. Melutoa, bilo koj pravnik, bilo koj od onie me|unarodni u~esnici, koi bea kako svedoci na ovoj dogovor, da gi pra{ate, mislam deka na edna takva analiza bukvalno }e se isponasmeat. Zatoa {to sekoga{ koga nekoga{ }e imate ponazad povikuvawe na ova del~e deka ne se ispolnuva ili na ovoj del od Ohridskiot dogovor deka ne se ispolnuva, povtorno }e

mora da se vratite na krajot na osnovnite principi. A toa zna~i deka ne mo`e nekoj so nasilstvo da ostvaruva politiki celi. Ne mo`e vo dr`avata da {etaat vooru`eni lu|e so kala{nikovi, so avtomati, so ra~ni frla~i i taka natamu i da vidat deka za toa ova go pravime zatoa {to od Ohridskiot dogovor ne bile 256, tuku se 258 vraboteni. Mora postojano da se vra}a na osnovnite principi i dobro e {to eden obid za edna takva analiza na Ramkovniot dogovor dobivme deneska i samiot pratenik Dika pro~ita mnogu raboti vo koi {to veli deka ova treba{e da se zavr{i do krajot na mandatot na prethodnoto Sobranie. Segajase pra{uvam navistina, ako zemetete po popisot na zakonite, mnogu pogolem del gi zavr{i ovoj mandat od Sobranieto. Segase pra{uvam navistina {to prave{e prethodniot mandat na Sobranieto soven nekoj eve kako Dika i kako drugi pratenici ako nema nekoj pobitni drugi biznisi da se bavate, pa da gi zavr{at rabotite koi {to od ovoj del treba{e. Na~alnicite, to~no e ona {to go pro~ita korisnata analiza na Ramkovniot dogovor, na~alnicite na podra~nite edinici na Ministerstvoto za vnatre{ni raboti, to~no e i taa postapka }e bide zapazena, me|utoa, ako neznae gospodinot Dika nema nitu eden postojan na~alnik na SVR nazna~eno. Tokmu zaradi taa odredba od Ramkovniot dogovor, site na~alnici na SVR, na OVR se so vremeni re{enija, tie se v.d. na~alnici. Tokmu zaradi zapazuvawe na takvata postapka, natamu, me|utoa, u{te pra{aweto mi e istiot na~alnik na SVR Tetovo e istiot na~alnik koj {to be{e vo prethodniot period. Dali e od DUI ili od DPA neznam, me|utoa, tie {to bea zborovite be{e ka`ano deka toj bil kadar na taa i taa partija, zatoa bil nazna~en. Neznam od koja partija bil porano, od koja partija e sega, a me|utoa v.d. na~alnik na Tetovo e istiot kadar koj i prethodno otide.

Okolu obrazovanieto i 20-te posto i taka natamu (se slu{aat reakcii od mesto)

Samo u{te edna re~enica i }e zavr{am. Be{e spomnato deka vo Ministerstvoto za vnatre{ni raboti, deka so nivni re{enija od prethodniot minister bilre vraboteni 275 policajci albanci. Toa e laga. Nema nitu eden za koj {to zakonski e dobiena soglasnost za vrabotuvawe. Tokmu naprotiv, i za tie 275 od prviot kurs na OBSE prvite soglasnosti i barawa re{enija bea potpi{ani od Go{ev i od mene i postojano koga ima na drugo da se povikuva, }e mora da se vrati na osnovnite principi od dogovorot.

AGRON BUXAKU:

Se javuva gospodin Dika ima replika na replika.

ZAMIR DIKA:

Господине министре, нема да спаднам на нивото на обвинувањата кои што вие ги правите, само да ве прашам уште еднаш. Вие пред нас признавате еден вид во Министерството и немате имплементирано Рамковен договор во точката 3,3 и 4. во вашиот ресор, каде што сте обврзани да именувате началници на полицијата во соработка со општинските совети и велите дека сте одедиле в.д. Ова е смешно, вие можете в.д. да ги држите 20 години да го разбирате Рамковниот договор. Го читате одназад документот. Принципите, мирот ќе се добие кога албанците ќе ги направите рамноправни. Дотогаш нема да имате илузии да се вадите со в.д. ве молам.

XIII/1.- JM /НД

АГРОН БУЏАКУ:

Бидејќи министерот бара збор, му давам збор на министерот за одбрана господинот Бучковски.

(Реакции од пратениците, со барање на реплики, а истовремено укажување дека е враме за пауза)

ВЛАДО БУЧКОВСКИ:

Ќе одиме сега на пауза, јас само кусо ќе реплицирам.

Очигледно дека дијалогот што го бараше пратеникот Замир Дика беше само декларативно, затоа што на неговите погрешни бројки и за него таканаречените факти не сака да ги слушне реалните бројки и факти. Но, затоа јас ќе оставам да му се одговори, бидејќи она што го знам, можам да кажам дека само 1400 нови вработувања има во два ресори, во Министерството за внатрешни работи и Министерството за одбрана. Тоа може и самиот да го провери.

Крајно сум изненаден од погрешното цитирање и добивањето задача сите пратеници од ДПА да го бранат ликот и делото на нивниот претседател. Јас не знаев дека толку предизвика кај нив желба да оправдаат нешто што јас сум го рекол во петокот, ќе цитирам:

"Определени медиуми, за волја на вистината ако им веруваме, пишуваат да речеме на 13 и 14 септември дека вашиот претседател рекол - нема повеќе соживот, државата мора да се подели".

И, наместо ценетиот пратеник Замир Дика да одговори дали е ова платформата на ДПА тој ми говори дека нивниот претседател многу бил начитан, се служел со научна литература и дека веројатно треба да биде научник или академик. Јас се согласувам, ако има такви амбиции тоа е подобро да го прави отколку да се обидува како квази-научник да прави експерименти од Македонија.

Благодарам.

АГРОН БУЏАКУ:

Реплика на реплика од една минута, господине Дика повелете.

ЗАМИР ДИКА:

Господине потпретседател,

Прво, ме прекинавте за еден човек кој не е тука, ако е и министер, немојте да се плашите да му го прекинете говорот и него можете да го предупредите.

Господине Бучковски,

Доволно е со демагогијата. Кажете ги фактите господине. Колку албанци има вработено во Мисијата на НАТО во Брисел? Односно колку офицери? Имате 6 и тоа се 6 македонци. Потоа, објаснете ми како тука гедате на Рамковниот договор? Другите луѓе, другите личности не се виновни, не се виновни за вашата неподготвеност за имплементација на Рамковниот договор, да ги гледате албанците еднакви.

А, што се однесува до изјавата, тоа е лага.

АГРОН БУЏАКУ:

Уште нешто во својство на пратеник, па ќе имаме 60 минути пауза. Само неколку прашања, може да се свати како реплика од моја страна кон господинот Дика.

Имам една реплика што нема да ја злоупотребам од 3 минути, имам неколку прашања кој бил тука во тој информативен мрак што го спомна господинот Дика, јас тој мрак можам да го документирам кога минатата година во текот на изборите ние неможевме ниту да влеземе на Третиот канал а сега има и функционери од нашата и вашата партија кои даваат интервјуа. Заради ова правам уште еден апел, уште еднаш да излеземе на отворена дебата, еве, кој сака од вас, да излеземе на отворена дебата на Третиот канал на МРТВ. Тоа е од општ аспект.

Што се однесува до конкретните точки од вашата дискусија, вие како координатор на Парламентарната група, забелешките што ги давате во однос на заживување на Рамковниот договор, дали се тоа сите забелешки што ги имате како партија? Можете да ми одговорите после како противреплика.

Второ, имајќи предвид дека двете опозициони партии што се од мојата лева страна се најголемите бранители на соодветните интереси на нивната заедница, според изјавите, ми изгледа многу интересна, сите дискусии што ги имате никогаш немало некоја реплика, не сте имале реплики меѓу себе од ВМРО кон вас, ниту вие кон ВМРО. Дали тоа значи дека сеуште се стратешки партнери во вашето делување? Затоа што кога говореше господинот Рамадани, вие велите се обраќате на позицијата, меѓутоа, господинот Исмет Рамадани кога говореше имаше реплика од ВМРО. Ми дојде многу интересно. И покрај екстремниот национализам што вие тука деларативно го изнесувате, никогаш немало ниту една реплика од вас кон ВМРО и од ВМРО кон вас. Значи, дали и натаму стои вашата стратешка алијанса, сојуз и за идните избори?

Трето, многу често се спомнува војната од 2001 година. Тука нема да спомнувам имиња, но во мај оваа година Проектот за етнички односи од САД организираше семинар каде бевме присутни претставници од опозицијата. А тоа се надоврзува на она што го кажа господинот Дика во однос на претседателот на партијата. Значи, реплика на тоа што го кажа. Јас би сакал да знам, го имам документот тука на писмено, подготвен од една невладина американска организација во кој се наведува дека еден ваш претставник, јас бев присутен, меѓутоа не е упатно сега да се каже кој е, тоа не е за мене парламентарна култура да се спомнат имиња, таму пишува дека

еден ваш претставник кажал зошто требаше војна во 2001 кога не ни требаше војна и на крајот на краиштата шефот на полицијата во Тетово беше албанец. Јас бев присутен кога беше кажана оваа изјава.

Сега вие треба да кажете тука, со оглед на фактот дека има вакви обвинувања дека ние ги имаме сите команданти, дека сме воделе војна и тн., сега вие треба да се декларирате дали требаше да се води војната во 2001 година или не? И, отсега натаму, кога ќе се говори за резултатите од Рамковниот договор треба јасно да се каже чија заслуга беше Рамковниот договор.

Кога сакате, кога ќе посакате кратко на ова или во дебата, или било каде да ми одговорите на овие прашања.

Господинот Дика има право реплика на реплика од една минута, а потоа ќе одиме на пауза од 60 минути.

(Дофрлување од место)

Надвор од дневниот ред не треба да дозволувате ниту дискусија, ниту реплика.

АГРОН БУЏАКУ:

Тоа е многу сложено прашање. И на мојата забелешка на господинот Мавровски, тој рече дека се е поврзано со безбедноста, па затоа и се случи тоа. Мислам цело време тука беше речено дека се злоупотребува како и порано Собранието за квази патриотизам и театар. Можам да кажам и ние како партија на тоа наидовме. Оваа политичка култура не ја донесовме ние.

ЗАМИР ДИКА:

Ви благодарам господине потпретседател, немам намера воопшто да влезам во полемика која натаму може уште повеќе да не оддалечи и да не подели. Никогаш тоа не беше моја намера. Побаравте два одговори. Еден ќе ви дадам во однос на Рамковниот договор жртва даде целиот албански народ и не беше тоа заслуга на ниеден поединец ниту во ДПА, ниту во ДУИ. Тоа е едниот одговор.

Додека што се однесува до тоа, овој пратеник вака, овој пратеник така, тоа треба да го оставите. Вие сте на власт, вие сте главните одговорни за имплементација на Рамковниот договор. Излезете и кажете какви се придобивките на

албанците досега од Рамковниот договор. Само со такви изјави ќе можете да ги уверите. А кој, со кого и како, мислам дека тоа воопшто не држи една таква дискусија и во една ваква сериозна ситуација.

АГРОН БУЏАКУ:

Самиот факт што ништо не одговоривте е одговор. Јас имам говор потоа, па ќе говориме за тоа што сме постигнале.

Објавувам пауза од 60 минути.

XIV/1.- СС/МЛ

(По паузата седницата продолжи со работа во 15,30 часот).

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Продолжуваме со дебата.

Има збор господинот Љубомир Јаневски, реплика на господинот Замир Дика.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Господине Замир Дика, јас внимателно ја слушав вашата дискусија која беше долга и интересна, но крајно неискрена кон сите граѓани на нашата држава, а најмногу кон припадниците на вашата заедница. Но, во духот на онаа позната мисла дека јас можам да не се сломам со вас, но до крај ќе се борам за правото да го кажете вашето мислење. Повторно со внимание ќе ги слушам вашите идни настапи, но немојте да барате вашите апели да бидат сфатени искрено, не затоа што во вашиот говор немаше ни малку самокритика, туку господине Дика, вие премолчавте, не се оградивте и не ги осудивте изјавите на вашите сопартици искажани на оваа говорница и тоа на неколку пати дека оваа Влада, дека мнозинскиот народ е фашизоиден и геноциден. Господине Дика ова не е прашање на Рамковниот договор, или законите, или 24%, ова е прашање на пра,пра,пра почеток на сите договори, па нека е и Рамковен, всушност акционо на сите почетоци и градби и соживоти. Тоа е длабоко

хумано човечко прашање. Затоа господине Дика се додека премолчувате вакви нешта, вие се дотогаш не сте слободна личност.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

За збор се јави господинот Замир Дика.

ЗАМИР ДИКА:

Нема да бидам слободен додека сте вие на власт, тоа го знам. Не станува збор за мојата слобода, туку не постојат ни слободи кои сето она што се случи навистина на прво место треба да биде рамноправноста и слободата. Ние ги интерпретираме мислењата на нашите гласачи кои што се незадоволни од многу голем број на процеси кои што не водат само назад. Оставете ги демагогиите и разговорите за соживот, значи свртете ги ракавите за да бидат и албанците рамноправни во државата. Кон тоа се стреми и Замир Дика.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Немате право на реплика. Кој ве спомна? Ружди Матоши не е спомнат од господинот Љупчо Јордановски.

Господинот Јашари има реплика на Замир Дика.

АДНАН ЈАШАРИ:

Ве поздравувам сите, ќе се обидам да бидам многу краток иако лично имам неколку забелешки во врска со дискусијата на господинот Дика. Но, ќе се задржам само во однос на употребата на јазикот и тоа особено употребата на албанскиот јазик во Парламентот. Колку што јас имам информации господине Дика, веројатно и вие сте

информирани дека прашањето за употребата на јазикот во Парламентот е регулирано со Деловникот усвоен од претходниот Парламент. Сакам да ви кажам лично како експерт, анализирајќи ги темите, или една ваква тема во однос на употребата на албанскиот јазик во Парламентот констатирав дека оваа алинеја е во спротивност со точка 8 од Охридскиот рамковен договор. Зошто е тоа така, јас не знам, но сепак ова е моја лична констатација и констатација на голем број експерти кои што се занимаваат со уставните прашања. Доколку вие го оценувате спротивното би било добро лично да ми дадете одговор, дали е, или не е во спротивност со Уставот?

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господинот Замир Дика има реплика.

ЗАМИР ДИКА:

Почитуван колега ме радува фактот што признавте дека албанскиот јазик не се користи во Собранието така како што го предвидува Рамковниот договор.

Што се однесува до Правилникот за работа, мислам на Деловникот за работа, се согласувам дека не ги исполнува аспектите од Рамковниот договор и тој беше усвоен во текот на нашето владеење. Се согласувам. Ќе ви кажам како се донесе и зошто се донесе. Ќе ви кажам, дека во тоа време почитуван колега ние го кренавме гласот и рековме дека нема да има парламентарни избори се додека Деловникот што ќе биде усвоен го почитува употребувањето на албанскиот јазик. Тогаш вие, што туку ја имавте формирано вашата партија заедно со СДС во опозиција рековте дека тоа е политички маркетинг на ДПА и ова барање го правиме за да нема избори и за да останеме на власт. Ова е вистината. Значи, вие бевте оние кои стимулиравте вакви решенија.

Меѓутоа, изборите завршија, вие го добивте мандатот, една година сте на власт и ниту една иницијатива не покренавте за да се покрене ова прашање. Значи, не можете да ја избегнете одговорноста. Таа е заедничка.

Благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Процедурално бара збор господинот Јашари.

Ако е процедурално ќе ви дадам збор, но ако се обидете на тој начин да реплицирате, ќе ви го одземам веднаш зборот.

АДНАН ЈАШАРИ:

Господине Дика, драго ми е што го прифативте моето мислење...

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Тоа е реплика на господин Дика, а не процедурално.

Господин Адеми има реплика на господин Дика.

АБДИЛАКИМ АДЕМИ:

На почетокот ќе се извинам на граѓаните и на сите оние кои не следат затоа што изгледа дека веќе почнавме да не дискутираме за точката од дневен ред. Ќе се обидам да бидам краток и да се придржувам кон реплицирањето на господинот Дика.

Прво, тој на почетокот ги спомна законите што произлегуваат од Рамковниот договор што треба да се усвојат до крајот на 2002 година. Меѓутоа, сите ние знаеме дека во тоа време вие бевте на власт и имавте време за усвојување на голем број закони како што беше законот за децентрализација, меѓутоа тоа не го направивте.

Вие спомнувате и финансирање, го спомнавте финансирањето на тетовскиот универзитет. Рековте дека за него ќе се одвојат само два милиони евра. Рековте дека ниту една пара не е дадена за Универзитетот на Југоисточна Европа. Вистина е, но тој Универзитет е приватен и државата нема обврска да го финансира. А, како основач на тетовскиот универзитет има обврска да го финансира. На крајот на краиштата, подобро два милиони евра за тетовскиот универзитет отколку да градиме крстови низ цела Македонија и да иритираме 1/3 од населението.

Користењето на јазикот во Парламентот, кажа и дискутантот пред мене, а тој беше усвоен од вас и сега имаме проблем тука. Сигурно дека ние ќе покренеме иницијатива тоа да биде поправено.

Со тоа се создава забуна и кај граѓаните, затоа што не можат да ве разберат. Вие рековте како граѓанин, кога беше потпишан Охридскиот договор, дека со Охридскиот договор се реализираат правата на албанците во Македонија. Ние ги реализиравме, ги имплементиравме петте главни столбови од нејзината програма и сега се создава впечаток дека фактички тогаш ништо не сте реализирале. Откако ги загубивте изборите, вие почнавте со тактизирање како што е мораториумот, оставките, повлекување од Парламентот, велејќи дека не се живее веќе во оваа држава, самоопределување и тн. После, подоцна, повторно ги менувате тезите и велите дека Рамковниот договор е еден излез што ја спасува Македонија. Тоа е изјава што беше дадена во петокот во весникот "Факти". Кога видовте дека од ова никој не се изненади, кога видовте дека никој веќе не тропна на вратата на вашето седиште, вие се вративте во Парламентот. Кога видовте дека мора да имате резултати, вие повторно останавте на чело на партијата.

Во вашата дискусија ја спомнавте нашата позиција во Владата. Но и од некои други беше кажано дека ние сме во Владата само како слуги. Но, ве молам, зарем има подобри слуги од оние кои подаруваат револвер на еден "успешен" министер затоа што гранатираше села.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господин Дика има реплика. Една минута.

ЗАМИР ДИКА:

Жал ми е што колегата барем да се освестил од летаргијата и од бенефициите што му ги даде државата во неговата фотелја. Жал ми е што не се разбудува со

аргументите што ги постави сега. Продолжете да го оправдувате она што го правите до сега.

Рековте дека 70% од законите, што се однесува за Охридскиот рамковен договор биле магловити а веќе една година ништо не е донесено, не е имплементирано од Охридскиот рамковен договор. Навистина, не ја почитуваме спогодбата, не ја потпишавме Охридската спогодба, а не спогодбата на Бранко Црвенковски. Заборавате и се лжете ако барате од нас поддршка за имплементирање.

Што се однесува до високото образование на албански јази, ве молам прочитајте ја Спогодбата но и Законот за високо образование. Значи, според Спогодбата треба да се финансира високото образование, без оглед дали се јавни или приватни универзитети. Треба да се грижиме за сите истоветно.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Благодарам.

Има збор госпоѓа Елеонора Петрова-Митевска, реплика на господинот Замир Дика.

ЕЛЕОНОРА ПЕТРОВА-МИТЕВСКА:

Благодарам господине претседателе.

Не знам дали е ова само реплика на господинот Замир Дика или процедурално, бидејќи веќе трети ден, полни трети ден расправаме за безбедносната состојба во државата, а во овие дискусии што ги слушаме многу малку слушаме за безбедносната состојба во државата, а многу повеќе за други работи.

Јас разбираам дека господинот Замир Дика во неговата дискусија или неговото излагање, што покри еден час овде во парламентарното работење, се обиде да каже се што не успеа ДПА да каже во неколкумесечното отсуство од парламентарното работење. Меѓутоа, ние повеќе слушнавме за Рамковниот договор и за неговата

имплементација, за образовниот процес, односно за образованието во Република Македонија, потоа слушнавме за децентрализацијата и неимплементирањето на законот за локална самоуправа, а многу малку за безбедносната состојба.

Затоа би ве молела, во дискусиите што ќе следат понатаму дискутантите, односно сите оние кои што имаат што да кажат да се држат до точката на дневен ред, бидејќи навистина мисла дека вака оваа седница ќе трае во недоглед.

Благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Благодарам, господин Шаќири има реплика на господинот Замир Дика.

ХИСНИ ШАЌИРИ:

Господине Замире, со полна почит во однос на некои прашања што ги спомна и посебно го експортираше прашањето на Охридскиот рамковен договор од политички аспект, меѓутоа не треба да заборавиме еден факт.

Ние, тоа го знае и целата јавност. Ние кои знаеме, Охридскиот договор господине Дика е документ кон кој треба да имаме сериозен пристап, сите. Меѓутоа, кога секој ден го спомнуваме и бегаме од реалноста и необјаснувајќи го на соодветен начин, ние самите ќе го девалвираме и ќе кажеме дека тие права ги немаме. Меѓутоа, ќе кажам еден пример. Некој нашол една невеста за зинот. Се договорил со таткото на невестата да не ја прошири информацијата дека таткото на невестата земал пари. Меѓутоа, тој сепак требал да продаде нива за да ги исплати парите. Тогаш се раѓа конфликтот зошто тој кажал кога не смеел да каже, зошто договорот бил таков, да не каже дека му земал пари. Тој рекол - јас не кажав ништо, меѓутоа кажа нивата, ја продадов нивата.

Господо, Охридскиот договор го девалвиравте со тоа што ја изменивте, прво, преамбулата. Господинот рече многу добро, рече многу добро, ве молам. Деловникот што вие го усвоивте, вие го усвоивте. Тој не е наш. Што се однесува до Брест за кој

што многу говорите во последно време, не заоравајте дека во март 2001 конфликтот се водеше во Танушевци. Тогаш имавме загинати. Меѓутоа вие марширавте по скопските улици со бело знаме и имавте простест "Марш за мир".

Да не заборавиме. Сега сме во други околности. Треба да ги разбереме сите проблеми на соодветен начин, да ги решиме со заеднички сили и да излеземе од оваа ситуација.

Затоа, доколку се занимаваме со минатото, минатото за некого е многу поцрно отколку за некој друг за кого се говори во моментот. Многу многу поцрно е минатото и со многу поголема одговорност. Тоа е нешто што го знаат сите и затоа нема што да криеме. Меѓутоа, сме резервирани и не сакаме да се занимаваме со самите себеси.

Ви благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСИ:

Ви благодарам.

(Вербални дофрлувања од страна на пратениците на ДПА и на ДУИ).

Ги молам пратениците за ред.

(Дофрлувањата продолжуваат).

Ве молам да седнете на своите места.

(Дофрлувањата и понатаму продолжуваат).

Ве молам, да продолжиме со работа.

(И покрај предупредувањето на претседателот со звончето за ред дофрлувањата продолжуваат).

Ве молам, да продолжиме со работа, нема потреба од место да се дофрлува.

Господинот Замир Дика има реплика од една минута.

ЗАМИР ДИКА:

Ви благодарам господине претседателе.

Почитуван колега, да ви кажам една вистина што ја знаете вие, не знам зошто ја искривувате.

Ниту една записка во Рамковниот договор што го имате пред вас денес не е направена без да се праша господинот Али Ахмети и штабот на ОНА. Ниту една запира. Ниту преамбулата, ништо не е направено. Доколку е вистина, зошто тогаш прифативте да има избори, зошто не прифативте целата работа да се направи до крај.

Оставете ги муабетите од чајцилиците дајте да видиме тоа што вие сте направиле, вашите успеси, за албанците да ги добијат правата. Дајте, кажете им.

XV/1.-DV/OM

NIKOLA POPOVSKI:

Gospodinot Buxaku saka da mu replicira na gospodinot Dika.

Gospodine Buxaku ako e vistina toa {to go ka`uvaat pratenicite, kog aja sne pretsedavav so sednicata, deka ste replicirale edna{, }e ve molam da se otka`ete od repliakta.

AGRON BUXAKU:

To~no e deka jas pred pazzata imav edna replika, no ovoj pat sakav da interveniram vo interes na odr`uvaweto na duhot na ovaa sednica.

Dokolku go po~ituvame Delovnikot, jas navistina nemam pravo na u{te edna replika, no toa {to sakam sega da go re~am, }e go ka`am vo mojata diskusija.

NIKOLA POPOVSKI:

Prodol`uvame so rasprava.

Ima zbor }gospodinot Be}iri.

NAZMI BEJIRI:

Po-ituvan pretsedatele, po-ituvani pratenici, iako za vreme na razgleduvaweto na ovaa to~ka ima{e malku konstruktivni priodi od neкои diskutanti, natamu prodol`uva neodgovornosta vov rska so toa. Imavme neodmereni kvalifikacii, ne realni ocenki i glavno ednostrani informacii, neragumentirani i mnogu drugi defekti. Seto toa svedo~i za neserioznosta, a u{te pove}e za na{ata neodgovornost kako najvisok zakonodaven organ, a koj treba najmnogu da pridonese bidejki na dneven red imame to~ka za bezbednosnata situacija vo Republika Makedonija {to zna~i `ivot za site gra|ani, a osobeno na dr`avata.

Jas nema da ja ocenavam momentalnata bezbednosna situacija, bidejki za toa dosta se zboruva{e, no sakam da gi naglasam generatorite koi predizvikuvaat nesigurnost, podelbi kako i merki koi treba da se prezemat za nadminvuawe na mnogu `ivotni barieri. Prirodno do kolku ima raspolo`enie za seto ova, iako mislam deka druga alternativa nema. Ako ne nie, barem drugite neka go napravat. Inaku nema da ne prifatat vo civiliziraniot svet, vakvi, kakvi {to sme sega. Melu glavnite iskri se mediumite, ponatamu od nemawe ili pak ne funkcionirawe na zakonite, sankcionira{ki zakoni .

Imajki predvid deka {tetata {toja imame od vakvo dejstvuvawe, vo mnogu kratko vreme treba{e da imame po prifatlivi zakoni i po celosna nivna realizacija. Treba{e da se sobere i ona nesobrao oru`je, bidejki tie ubivaat.

Ona {to najmnogu mislam deka treba da se napravi e vistinsko objasnuvawe za realnoto `iveewe, ili pak implementirawe na Ohridskiot dogovor. Nemame jasni izjavi na politi~arite i n a eminentni lule vo vrska so seto ova, a vo najgolem broj slu~ai imame neкои somnitelni izjavi. Na primer izjavata n aporane{nito pretsedatel na Republika Makedonija g-dinot Gligorov vo Amerika koj ka`a navredlivi zborovi za Ohridskiot dogovor, a se znae deka ovoj proekt e usvoen od prethodnata Vlada, a se finansira od MMF, pred se najpotrebnite reformi vo dr`avata.

[to se odnesuva do ispolnuvaweto na obvrskata za proporcionalното pretstavuvawe , defektot ne e vo Ohridskito dogovor tuku vo nerealiziraweto na programskite opredelbi na dvete prethodni vladi, so sugeriraweto na Me|unarodnata zaednica {to vo prethodnata vlada be{e kako opredelba , toa be{e zgolemvuaweto na procentot na pretstavuvaweto na zaednicite vo javnata administracija. Toa se kvalifikvua{e kako pottiknuvawe na pogolem broj u~estvo na pretstavnici od drugite malcinstva vo sekojdnevnoto `iveewe. Od ova i drugi raboti, denes vo Makedonija javnosta na makedonskito etnikum

ima rezervi kon Ohridskiot dogovor, dodeka albanskiot entitet ne veruva vo celosното implementirawe. Mislam deka treba da imame javno izjasnuvawe dali ja sakame zaedni~kata dr`ava ili ne.

So `al sakam da izjavam deka , spored seto ova, mislam deka jasno se izjasnila samo Me|unarodnata zaednica. Nekoi duri gi izdr`aa i na{ite navredi za nivното navidum ednostrano izjasnuvawe koj pove}e investiral. Ne se gleda dobro so posredni{tvoto i so pomo{ta za nadminuvawe na golem broj problemi. Treba da znaeme deka {tetite }e gi ~uvstvuvame site nie, nekoj pove}e nekoj pomalku, nekoj podocna , nekoj porano. Odgovornosta e nad nas i vo nas tie {to sega sme na vlast.

Se soglasuvam deka treba da ima akcii za fa}awe i eliminirawe na vooru`enite grupi. No, na nitu eden na~in ne se soglasuvam deka dosega e napraveno ne{to uspe{no. Nikoj ne mo`e da predvidi {to mo`e da se slu~i. Vo poslednata akcija zedoa u~estvo specijalni policiski sili. Od drugata strana se veli deka bea toa mladi, maloletni lica, arezultatot e dvajca mladi ubieni i organizatori seu{te slobodni. Seto ona {to se slu~ilo }e bide verificirana odgovornost po koordiniranata akcija koja {to mislam }e se slu~i i vo idnina i }e se karakterizira so vistinski dvi`ewa, bez nekoi voznemiruvawa, fa}awe na organizatorite i nivno izveduvawe pred liceto na pravdata.

Iako ima mnogu ne{to da se ka`e, a u{te pove}e da se narpavi, no nema da prodol`am, nema da repliciram. Mislam deka bev jasen.

NIKOLA POPOVSKI:

Vi blagodaram za va{iot konstuktiven pristap.

Imame u{te trojca diskutanti. Ako prodl`ime bez mnogu repliki mislam deka }e se sozdatat uslovi vo 17,00 ~asot da se izjasnime po predlozite {to se na dneven red i da ja okon~ame sednicata.

Ima zbor gospodinot Zoran [apuri].

ZORAN [APURI]:

Po~ituvan pretsedatele, po~ituvani kolegi pratenici,

Jas }e bidamsosema kratok, od pri~ini {to, eve ve}e tret den raspravame za bezbednosnata sostojba vo Republika Makedonija i veruvam deka kako i jas mnogumina od vas se pra{uvaat, a i gra|anite, dali }e ima nekoj akorist od ovaa trodnevna rasprava i koja e taa korist, dali }e ja podobrim

sostojbata so vakvi radikalni diskusii, ili pak }e napravime nekoj drugi is~ekori. Zatoa jas go razbiram interesiraweto i na pozicijata i na opozicijata, bidejki rasprava po bezbednosnata sostojba e navistina mnogu va`na. No, va`nosta interesot za ova sostojba ne smeeme da ja zloupotrebuvaem za bilokakov politi~ki marketing ili pak nekoja si promocija od bilo kakva korist motivirana taa promocija.

Ovaa rasprava, po~ituvani pratenici, mo`e da bide korisna samo ako site pratenici od site prateni~ki grupi upatat jasna poraka, deka se cvrsto re{eni da gi osudat site vidovi na obidi za destabilizacija na dr`avata. No, i da gi podr`at naporite na Vladata , a vo ramkite na toa i na Ministerstvoto za vnatre{ni raboti i na Ministerstvoto za odbrana i ARM za stabilizacija na bezbednosnata sostojba.

I pokraj toa {to po prirodata na ne{tata, za sostojbite na dr`avata, kako {to be{e ka`ano, pred se odgovara vlasta i Vladata, no ne mo`e od toa da se anestira nitu Parlamentot nitu pozicijata nitu opozicijata zatoa {to site nie snosime nekoja odgovornost. Ako od govornicata upatuvame samo kritiki i kritizerski poraki koi mo`e da ja radikaliziraat sostojbata, sigurno deka negativno }e vlijaeme za smiruvawe na ovie sostojbi. No, do kolku upatime poraki od konstuktiven karakter koi }e poka`at re{enost i edinstvo za stabilnosta na bezbednosnata sostojba sigurno deka od ova trodnevna voglavno neproduktivna rasprava , mo`e da se izvle~e i nekoja korist.

Na site ni e jasno deka sostojbata e seu{te krevka, no evidentno e deka taa e zna~itelno podobrene, ako se sporedi so periodot od edna, dve ili tri godini. Toa e rezultat, isto taka na naporite na Vladata, no najmnogu na opredelenosta na ogromното mnozinstvo na grajanite na Republika Makedonija , za mir stabilnost bez ogled na etni~ka pripadnost, bez ogled na veroispovest i bez ogled na bilokakva druga pripadnost. Iako samo malubrojni , seu{te postojat onie koi posakuvaat radikalizacija na konfliktite, sli~ni na onie pred ve godini, od najrazli~ni kriminalni drugi pobudi , mnozinstvoto od grajanite se za mir is tabilnsot i eve taa se poka`uva, bidejki ne uspejaa tie malubrojni grupi da ja vratat onaa sostojba {to be{e pred dve godini, ili pak , za `al, {to nekoj kolegi uka`uvaat deka e taa polo[a , vo sporedba so periodot pred godina, dve ili tri. Taa e , morame da bideme svesni, toa e fakt, podobrena.

Naporite za stabilizacija na bezbednosnata sostojba od strana na Vladata i drugite subjekti imaat isto taka nedvosmiselna podrška od Meunarodnata zaednica, NATO, OBSE, EU, no kako to rekov i od mnozinstvoto graani vo Republika Makedonija .

Mo`ebi nekoj }e se zapra{a, osobeno od opozicijata, kakva e korista od poddr{kata od Meunraodnata zaednica. Sosema kratko }e vi odgovoram. Belki ja nau~ivme lekcijata deka ne mo`eme da vodime politika na izolacija odnosno samoizolacija na Republika Makedonija i deka rezultatie od takvata eventualna politika na izolacija i samoizolacija, vo mnogu dr`avipoka`a katastrofalni rezultati. Zarem toa ne e dovolna pouka.

Site ovie napori }to se pravat se rezultat na 13-et godinonastojvuawe na Republika Makedonija za polnopravno ~lenstvo vo NAT, vo EU odnosno vo evroatlanskite strukturi. I vo ramkit ena toa , onie transformacii }to se pravat vo bezbednosnite organi, pred se vo ARM, ne bi trebalo da se kritikuvaat, tuku naprotiv da se stimuliraat ovie procesi na transformacija zatoa }to na site ni e jasno akvi se uslvoite za vlez vo NATO, za vlez vo eden kolktivni sistem na bezbednost koj }e ja podobri Vo slu~aj na vleguvawe na Republika Makedonija , jasno ni e na site deka bezbednosnat sostojba pod ~adorot na NATO }e bide mnogu podobrena. Zatoa apeliram , ova }to go ka`a i pretsedatelot, da bideme sosema kusi vo na{ite izlagawa, da dadme konstruktiven pridones , da gi izbegneme radikalnite izjavi, da gi izbegneme jalovite raspravi, bidejki , navistina ovaa trodnevna rasprava gi ~ini graanit emnogu.

NIKOLA POPOVSKI:

Ima zbor gospodinot \or|i Orov~anec.

\OR|I OROV^ANEC:

Po~ituvan pretsedatele, po~ituvani pratenici,

Posle edno vakvo izlagawe na g-dinot [apuri], u{te pove}e gledam deka sum vo pravo zo{to zemav zbor. Zatoa }to so edna demagogija koja }to ne saka da ja vidi realnata situacija, o~igledno povtorno vleguvame vo edno zamajuvawe, dali voop}to bila potrebna ili ne bila potrebna sednica na Parlamentot, okolu bezbednost.

Posle godina dena vladeewe na novata koaliciija i sostojbite koi se na terenot i vo dr`avata, po moe mislewe, apsolutno ima potreba za takva rabota, so edna edinstvena cel. Taa cel, jas kako potpisnik na inicijativata u{te edna{ }e ja prezentiram. Celta e, niz konstruktivna rasprava vo Parlamentot, da dojdeme do realna slika na sostojbata od koja Vladata so svoite instrumenti }e povede pravilni postapki za unapreduvawe na bezbednosnata situacija vo dr`avata Republika Makedonija . Spored toa celta e mnogu jasna. Ovaa cel e prioritet na prateni~kata grupa na VMRO-DPMNE i pred samata partija na nas pratenicite ni e dr`avata Republika Makedonija . Okolu toa pra{awe ne mo`eme voop{to da polimizirame. Pra{awe e vo realnata ocenka na sostojbite. Gledame deka se pravat odi na stabilnosta. Jas }e se soglasam deka situacijata e stabilna, melutoa vo koj pogled gledanoi animirano. Taa e stabilna, ista e, status kvo od pred godina dena.

[to e podobreno?

Gledajte gi procentite na napadite, gledajte gi procentite na kriminalni aktivnosti. Dali edna peda, bilo koj organ na dr`avata, kako vlast, vlegol vnatre vo takanare~enite krizni regioni. Nie nemame pravna dr`ava tamu. Taa situacija e stabilna zatoa {to premnogu dolgo se odr`uva kako takva. Ona {to za mene e poenta, da svatime deka taa situacija e takva realna i deka treba da prezememe, kako dr`ava odredeni elementi, postapki i se drugo {to treba za seto toa da se ispravi. Pritoa jas ne mislam da gi delam lu|eto na nekoi da se pogolemi ili pomali patrioti, oni se ili patrioti ili ne se patrioti. Bi trebalo ovde vo ova sala site da bideme patrioti, site. Melutoa na ovoj na~in koga se plasiraat rabotite , dobivame edna sostojba na takanare~ena, mo`ebi grubo }e ka`am virtualna realnost, deka sostojbata ni e ~ista, deka rabotite odat odli~no, melutoa ne se napreduva.

Nie imame sega edna situacija, toa trijagolnikot, Ara~inovo, Lojane, Gwilane gore, koj e najgolemata bescarisnak zona koja postoji vo Evropa. Toa na izlagawe ministerot Hari Kostov , definitivno go ka`a. Deko tamu haraat bandi, deka preku tie kanali se odi so trgovii, {vercovi i t.n. i t.n. Vo Lipkovo, na benziskite pumpi vi se to~i benzin za pola evro i da ne zboruvame {to se drugo se pravi. I toa e prakti~ko edna teritorija koja {to e del na Republika Makedonija, meutoa vo koja o~igledno nie nemame suverenitet. Kako pravna dr`ava ednostavno, vo koja {to kriminalno mafija{kite i teroristi~ki bandi , o~igledno so svojata uloga na toj teren mo`at da imaat jaki politi~ki implikacii vrz sevkupnoto op{testveno `iveewe kaj nas, {to ne e vo red. Koga sme ve}e kaj toa i koga

site zboruvame za ~ovekovi prava vo toj smisol, site ovde bi gi pra{al. ^ovekovite prava se univerzalna kategorija ne se prava na albanci na makedonci, toa se univerzalni prava. Dali ovie luje koi se najduvaat vo tie krizni regioni, dali voop{to imaat bilokakvi ~ovekovi prava. Ili se podlo`ni na mehanizmi na deluvawe od feudalniot sistem. Tamu nemame prakti~no nie pravo na dr`ava pa da zboruvame za ~ovekovi prava i drugo, a ovde zboruvame za se drugo. Zna-i prav priod na rabotata bi bilo, koga bi go definirale ovaa deka e taka, a mislam dkea Vladata delimi~no go sogleduva, me|utoa ne treba pred javnosta da se izleguva deka nas situacijata ni e idealna i deka odime so takvi ~ekori kon NATO i kon drugo, nie prvo treba da go definirame na{iot suverenitet. Nie go nemame na{iot suverenitet kako dr`ava, a }e vleguvame vo NATO. Koj NATO }e ne primi bez suverenitet. Mislam da ne se zala`uvame. Seto ova proizveduva red drugi problemi, problemi koi {to gi nametnuvame kako problemi koi {to se na drug na~in definirani, odnosno preku Ramkovniot dogovor. Imavme ovde edno predavawe i od minsiterot Hari Kostov, okolu toa {to se principi na Ramkovniot dogovor od edno , dva i t.n. kade {to se vika deka vtorito princip e uniratniot karakter na dr`avata i site toa normalno go prifa}ame,jas ne mislam deka ovde ima pratenik koj }e ka`e deka ne e taka.

ЃОРЃИ ОРОВЧАНЕЦ: (Продолжение)

Дали реално ние го имаме применет тој принцип на Рамковен договор. Дали во овој момент како унитарна држава, на овој начин имаме отѓени практично територии. Ние ја имаме верифицирано границата таму, меѓутоа, немаме држава која функционира во тој сегмент. Сето тоа се прави со други механизми, се праќаат пратеници или некои други лоби групи кои треба со тие локални шерифи од феудален тип да преговараат, разговараат за што, за државата или за човековите права и тн. Крајно несериозно. Значи, само ние го рушиме тој Рамковен договор. Или дали државата се откажала од тој Рамковен договор, односно Владата на Република Македонија во овој момент.

Друго нарушување. Ако одиме по принципите за кои зборуваат сите, и приоритетите на Рамковниот договор, првиот и основен предуслов за реализирање на Рамковниот договор, ако веќе не учеа завчера да читаме, читајте јас ќе речам уште еднаш тоа е. Обезбедување и враќање во кризните региони и обезбедување на максимална стабилност и обезбедување услови за нормално живеење на сите и враќање на бегалците. По година дена за која зборуваме, нам бегалците ни се по студентски домови, раселени ваму и таму и не знам каде. И не е точна констатацијата дека е тоа се во ред. Низ овие механизми, низ основните механизми пленимираните тезин а Рамковниот договор, ние применуваме за да навлеземе во детали, а основните принципи ги газиме, преминуваме преку нив така, а се е тоа во име на Рамковниот договор.

Понатаму што сакам да нагласам е уште една работа која Владата на Република Македонија повторно сметам дека наопаку ја тера работата и со изјави дури и на премиерот дека оваа година ние ќе ја стабилизираме ситуацијата, а еве не ја стабилизираме, ниту ја стабилизираваме како што треба, па потоа ќе почнеме со економски реформи и така натаму. Таа констатација е многу лоша. Погубна е за државата, од неколку премиси. Економската состојба е и те како релевантен фактор за безбедноста на државата. Во оваа ситуација во која безбедносната состојба јас би ја оценила како кривка, нестабилна, секако кривка екцитуирачка со можна ескалација, каде што мора да употреби државата инструменти, а кои инструменти ќе ги примени, и до сега имаше од ВМРО-ДПМНЕ поткрепа и понатаму ќе има, доколку адекватно ги примени, меѓутоа, во тие услови паѓањето на стандардот, губење на економскиот напредок и тн., само ја догреваат социјалната тензија и сите овие состојби на некој начин ги прават уште поранливи.

Според тоа, државата апсолутно мора да тргне фронтално во секој сегмент на функционирањето на прав начин со сите нејзини инструменти. И уште еднаш, ќе се вратам на почетокот. Целта на нашата иницијатива да дојдеме до прави сознанија, а низ овие дискусии што уште се во Собранието може да се дојде до тоа и

со правилни заклучоци кои треба да се донесат да стигнеме до позиција да тргнеме по прав пат, односно да се даде патоказ до Владата на Република Македонија од ова Собрание на кој начин и како треба да се справува со проблемите кои сите не тиштат и сите сакаме да ги реализираме.

Ви благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господинот Шапуриќ се јави за реплика на господинот Оровчанец.

ЗОРАН ШАПУРИЌ:

Сосема кратко господине претседателе,

Господине Оровчанец, јас во мојата дискусија не изразив сомневање за потребата за расправа по онаа точка која вие ја предложивте. Ние всушност, ја прифативме расправата и гласавме оваа точка да биде ставена на дневен ред. Јас само укажав на тоа дека се запрашувам јас лично, а верувам и останатите пратеници и граѓаните каква ќе биде паузата од бесконечната расправа. Ако има некоја полза од оваа безконечна расправа, јас сум за тоа да дискутираме, не три дена, туку 33 дена. Меѓутоа, ако нема, тогаш со конструктивни дискусии да дадеме некој придонес за ако е можно, разрешување на овие состојби. Ако е тоа за вас демагогија, тоа е ваше право.

Благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господинот Рамадани има реплика на господинот Оровчанец.

ИСМЕТ РАМАДАНИ:

По се изгледа, повторно иако јас имам почит кон доктор Оровчанец, но доколку се служи со податоци сигурно на информации на Сител да речеме, јас би рекол дека треба да се оди да се види од Арачиново до општина Липково колку го

зголеми коефициентот на криминалноста, така што јас се чудам дали тоа може да биде така. Не е воопшто точно. Таму има некои групи кои што заради опстанок, се разбира, не сакам да го оправдам тоа, прават некаков вид шверц, можеби во улога на дилери, само заради опстојување, егзистирање. Доколку го земеме како сума колку се врши криминалитет и колку постигнува да речеме еден функционер на ВМРО-ДПМНЕ, многу повеќе направил криминалитет отколку односно создал пари, отколку сите тие луѓе кои можат да направат со сечење дрва. Јас не го оправдувам тоа, се разбира, неznam колку е голема криминалноста ако се сече дрва и се продава, но мислам дека се хиперболизира, работите ги прикажуваме толку лошо и толку негативно, така што да речеме за некои мафијашки групи во Брест. Ве молам, како в мафијашки криминалитет? Како може тој обичен селанец да организира мафија, да организира таква криминалност, таков криминалитет. Ние треба да разбереме како ги гледаме работите еднострано. Јас со мојата дискусија сакав да ви кажам зошто не спомнувате некој организиран криминал во некој друг дел од Република Македонија, кој што е многу поприсутен, бидејќи е многу посилен и од самата Влада. Така треба да се гледаа работите, бидејќи создаваме ситуации дека навистина кој знае што се случува таму, или пак за тројца - четворица, али ќе бидат под закон и тн. Ништо друго. Ве молам, немојте така, бидејќи кога ги зголемуваме работите врз основа на она што читаме во медиумите за атрактивноста, ни мислиме дека кој знае што се случува таму. А верувајте дека многу брзо ќе видите дека таму ќе се регулира многу брзо работата, бидејќи не станува збор за криминалци со големо досие, или пак за некои суми од милиони долари или евра или т.н.

Ви благодарам.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господинот Оровчанец се јавува за реплика.

ЃОРЃИ ОРОВЧАНЕЦ:

Јас кратко ќе му одговорам на господинот Рамадани. Информациите се од луѓе на теренот и тие се реални, од друга страна се потврдени со извештаите кои што ги даде практично и Владата, а ценетиот господин Рамадани сметам дека има многу поголем капацитет, за да даде вака лоша реплика.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

За збор се јави господин Коце Трајановски.

КОЦЕ ТРАЈАНОВСКИ:

Почитуван претседателе, почитувани колеги пратеници,

За жал ги нема претставниците на Владата, иако сме ние предлагачи, како ВМРО-ДПМНЕ и Либерална партија, сметам дека требаше да бидат присутни, меѓутоа тие ценат кога треба, тоа е нивно право. На дневен ред е информацијата за безбедносната состојба во Република Македонија, поднесена од пратеничките групи ВМРО-ДПМНЕ и Либералната партија. Би биле среќни доколку оваа точка не беше на дневен ред, т.е. беше состојбата таква да мораме да побаруваме информацијата за безбедносната ситуација. Расправаме веќе четврти ден и тоа е еден од аргументите дека сме биле во право кога сме барале да се закаже седница со ваква точка на дневен ред. Имаше дискусија од сите скоро сите политички партии, вклучително и до двајцата министри. Темата е доста чувствителна и од многу аспекти од воен, од социјален, од меѓунационален. Затоа побуди толку интерес. На 15-ти јули Владата ни достави информација за безбедносната состојба со строго доверлив карактер. По ова очекувавме дека ќе се закаже седница за безбедносната состојба. Но таа седница не се закажа, па затоа ние на 24-ти побаравме и тоа во врска со безбедносната состојба. Во септември повторно го обновивме нашето барање, со оглед на тоа што сметавме дека безбедносната состојба нема смирувачки карактер, туку напротив, таа останува иста и има тенденција на загрозување.

Доколку Владата на Република Македонија закажеше седница или побараше закажување на седница на Собранието на Република Македонија, сметав дека ќе беше поприродно и ќе дискутиравме во една друга атмосфера, а вака излегува дека ВМРО-ДПМНЕ и Либералната партија со оваа точка сакаат да направат политички маркетинг. Сметам дека тоа не е исправно, бидејќи фактите на теренот кажуваат нешто друго. Зошто закажавме седница за безбедносната состојба? Закажавме бидејќи постојано има тренд на влошување на состојбата. Во информацијата наведовме пвоеќе од 30-тина безбедносни инциденти за период од една година, што сметам дека е тренд на зголемување. Граѓаните се загрижени од овие инциденти и имаше периоди навистина кратки, меѓутоа имаше кога скоро секоја вечер имавме инциденти. На крајот се отиде до таму да се гранатираат судот во кој се сместени Основниот, Апелациониот и Врховниот суд, да се гранатира Владата на Република Македонија, како и касарната Илинден. После сето ова сметав дека беше логично што ние како опозиција баравме итна седница на која што ќе се расправа за безбедносната состојба, бидејќи ние како опозиција, а сметам дека и сите овде во Парламентот се загрижени за таа безбедносна состојба и сите сметам дека сакаме да се подобри таа безбедносна состојба, за да можат граѓаните на Република Македонија да живеат и работат во едни помирни услови. Јас сум од Гази Баба, или во изборна единица број 2, која што се граничи со овие кризни региони и сведоци сме на многу чести инциденти во населбата Ченто кој што се блиски до овие региони. Еве читам во весниците дека и таксистите со страв возат во овој регион. Селата кои што имаат имоти и пасишта до овој кризен регион веќе не можат веќе да ја напасуваат стоката. Би го посочил примерот со село Булачани, каде што пролетва беа украдени околу стотина овци, кои што сеуште не се вратени, а виновниците не се најдени и што е најважно населението веќе со страв или воопшто не излегува на овие територии што се граничат со територијата или на патниот правец Арачиново - Брест. Тоа е многу лоша порака од населението и многу лоша постапка која влијае или може да влијае на безбедносната состојба во Република Македонија. Тие луѓе бараат

сигурност од Владата на Република Македонија за да можат слободно да ги посетуваат и да ги искористуваат своите имоти. Владата на Република Македонија нормално, согласно Уставот треба да им го овозможи тоа, бидејќи тоа е нивно уставно право, а впрочем тоа беше и едно од изборните ветувања.

Исто така побаравме седница за безбедносната состојба проади тоа што сеуште раселените лица не се вработени во своите домови. Јас сум од Гази Баба, Арачиново е тука и раселените лица сеуште не се враќаат во ова село. Од говорницата слушнавме многу изјави особено од ДУИ кои велат дека треба да има соживот, кои што велат дека Република Македонија ја сметаат унитарна, неделива и целосна и кои што сметаат дека луѓето треба да живеат во мир.

Со оглед на состојбата на теренот, сметам дека тоа се само декларативни заложби, бидејќи сеуште раселените лица не се враќаат во Арачиново и во другите кризни региони и затоа доколку позицијата, а најмногу ДУИ смета дека тоа што го зборува треба да биде вистина, треба да направат напори и да го убедат населението во Арачиново и од другите кризни региони да може да се создаде една состојба, безбедносна, со што ќе можат да се вратат раселените лица. Ние вака тука говориме, луѓето слушаат, меѓутоа на теренот состојбата не се подобрува. Затоа нека покажат на дело, нека направат услови, нека направат можности, заедно со Владата на Република Македонија овие луѓе да можат да се вратат во своите домови, бидејќи тие сеуште живеат по домови, живеат во крајно мизерни и неподносливи услови. Нивната смртност драстично се зголемува, луѓето се психички напнати и вознемирени, бидејќи од многу блиску ги гледаат своите домови, а не можат да ги посетат. Доколку Владата на Република Македонија нема да успее за еден побрз рок да го реши проблемот на овие луѓе, пожелно барем да направи да живеат во подобри услови. Значи, да им се подобрат условите, бидејќи цели семејства живеат во еден простор од 5 - 9 метри квадратни, каде што живеат по неколку генерации. Затоа ќе апелирам доколку се гледа дека таа безбедносна состојба не може да се обезбеди,

во тој случај барем до враќањето да им се обезбедат услови кои се понормални и почевечки.

Она што беше кажано за кризните региони, јас не би сакал да повторувам, меѓутоа, би сакал да потенцирам дека една од најголемите обврски за овие кризни региони повторно да се реинтегираат во државата и повторно правната држава таму да функционира, сега го има партијата ДУИ која што е на власт и која што беше една од главните учесници во конфликтот. Ова не го кажувам за да создадам тензии за реплики, мислам дека е сосема реално, бидејќи беа со тие луѓе во времето на конфликтот и сметам дека треба да ги убедат за сето она за што се бореле, за сето она што беше во тоа време дека со Рамковниот договор и со сето ова што сега се прави, понатаму дека нема основа за натамошна криза во тие региони и дека повторно правната држава треба да се врати во тие региони.

Исто така, безбедносната состојба сметам дека се влошува и со селективните отпуштања, кои што се вршат во последен период и кои што се најавува дека ќе продолжат и понатаму. Не е толку што луѓето се отпуштаат, многу е позначајно што овие луѓе немаат социјални пакети при нивното отпуштање. Значи не се гледа можноста за повторно вработување. Едноставно, овие луѓе се испуштаат на улица, без воопшто да имаат можност или иднина за повторно вработување. Тие луѓе стануваат вознемирени, напнати. Сето тоа може да доведе до големи проблеми како на улица, така и во Република Македонија. Значи, со еден збор и тие влијаат на безбедносната состојба, на безбедносниот систем нормално од социјален аспект. Во поново време загрижуваат и состојбите во образованието. За тоа беше многу кажано, тука јас не би сакал да повторувам, меѓутоа, сакам да потенцирам да не се обвинува и да не се бара оправдување во опозицијата, бидејќи ние како политичка партија немаме никаква врска со овие случувања, туку напротив, ние тотално ја подржуваме позицијата и Владата на Република Македонија за да може што побрзо да ги врати учениците во своите ученички клупи. А тоа сметам дека е една од обврските на

Владата на Република Македонија. Значи, да не се бара оправдувањето во опозицијата како што беше кажано од повеќе говорници од позицијата.

XVII/1.- JM/MP

КОЦЕ ТРАЈАНОВСКИ: (Prodol`enie)

Nie kako politi~ka partija isto taka dadovme poddr{ka zaedno so Liberalnata partija za spravuvawe so bezbednosnata kriza, me|utoa od drugata strana ni be{e odgovoreno deka prakti~no nie sakame da napravime neкое podmetnuvawe, ili zamka, ili neкое nasednuvawe na pozicijata da upotrebi oru`je, da napravi pogolema eskalacija i sli~no. Smetam deka nie dadovme sosem iskrena poddr{ka na Vladata na Republika Makedonija za spravuvawe so taa kriza i gi povtorivme istite zborovi koi {to bea ka`ani od niv, brzo i efikasno spravuvawe so kriminalno teroristi~kite grupi. I ne treba da se otrfla na{ata poddr{ka i da se pravi edna tenzija me|u politi~kite partii vo Republika Makedonija. Vo prilog na informacijata dadovme i zaklu~oci so koi sakame da dademe doprinos vo re{avawe na ovaа bezbednosna sostojba i smetam deka }e ima razbirawe da se prifatat ovie zaklu~oci.

MARJAN \OR^EV:

Po~ituvan pretsedatele, po~ituvani dami i gospoda pratenici,

Jas po vtor pat se javuvam, no cenev deka e potrebno da se javam za diskusija i }e go zloupotrebam va{eto vnimanie. Tuka vo Parlamentot na Republika Makedonija ima edna sintagma: na po~etokot be{e zborot. Gospodinot Qup~o Jordanovski ja ka`a. Me|utoa, ako pledirame deka taa sintagma: na po~etokot be{e zborot, pledira sé {to }e ka`eme nie kako individui, ili kako delovi na prateni~ka grupa, zna~i kako kolektiviteti, del od Parlamentot na Republika Makedonija sé {to e dobro, sé {to e zna~ajno, sé {to e va`no deka po~nuva od nas, toga{ navistina sme ja zgre{ile celta i krajnite zaklu~oci na ovaа rasprava. No, ako go postavime poinaku problemot i ako ka`eme deka intencijata na ovaа rasprava be{e nie tuka vo Parlamentot zakonodavna institucija na Republika Makedonija da im dademe {ansa na makedonskite gra|ani da veruvaat vo dr`avata Republika Makedonija, toga{ ovaа rasprava ne samo {to e korisna, ne samo {to e nu`na, tuku treba da prodol`i i za mnogu drugi temi koi {to se aktuelni vo dr`avata, temi so koi {to navistina nie treba da poka`eme na makedonskite gra|ani zo{to treba da go napu{tat dolgiot mar{ niz instituciite na drugi sistemi i drugi dr`avi i da ~ekaат за

paso{i na drugi sosedni dr`avi, tuku ednostavno da veruvaat vo nas, da veruvaat deka instituciite na sistemot, a instituciite na sistemot se Vladata na Republika Makedonija, Parlamentot, kako pozicija oddelni koalicioni partneri, ili kako opozicija imame isti streme`i. Nekoi od nas niz tie diskusii }e gi pridobijate simpatiite na makedonskiot gra|anin, nekoi }e gi izgubate. No, vpro~em zatoa e i parlamentarna demokratija. Nekoi }to se na vlast }to mora da imaat odgovornost zatoa }to ja praktikuvate vlasta zaradi toa }e dobijate poeni za svoeto u~estvo vo vlasta, ili }e go izgubate. No, ednostavno raspavata e nu`na, raspravata e potrebna zatoa }to site tuka }to diskutiravme ocenivme deka ne e samo zborot, ima}e diskusii koi }to navistina izleguvaa vo ona }to zna~i deka se po~nuva od nas i po~nuvame da se dobl`uvame. Veruvam deka u{te 3, 4 pati vakvi diskusii da ima vo Makedonskiot parlament nie site kako ~lenovi na Parlamentot, pak }e ka`am kako li~nosti, a ne samo pripadnici na partiski subjekti, }e imame navistina dobl`uvawe vo stavovite za koi }to nie morame da se dogovorime, zatoa }to jas tuka }e iznesam dva podatoka.

Celokupnata ova diskusija ima 3 klu~ni momenti: nastanite pred krizata, nastanite vo vreme na voenata kriza i sega nastanite posle krizata vo Republika Makedonija, a klu~niot moment e Ramkovniot dogovor. Jas tuka }e ka`am za da veruvaat i makedonskite gra|ani deka i pred po~nuvaweto na voenata razvraska u{te vo vremeto koga bea bi rekole tie koi }to mislea da go kr{at mirot, redot, sigurnosta na makedonskite gra|ani vo Tanu{evci gore, deka ima}e sredba i volja me|u politi~kite rakovodstva na partiite vo Republika Makedonija. VMRO-DPMNE na vlast i SDSM vo opozicija imaa sredba na politi~kite rakovodstva i se diskutira}e sostojbata koja }to treba da nastane vo Republika Makedonija. Zna~i, lu|eto vo politi~kite partii imaat sens da po~uvstvuvaat koga se zagrozuvaat pridobivkite na gra|anskoto op{testvo, na demokratijata, na ona }to pretstavuva temel, sega kako }to `iveeme i diskutirame tuka vo makedonskiot Parlament. Imavme sredba u{te toga{ za Tanu{evci. A potoa pak vo Ohrid za vreme na krizata najdovme sili kako gra|ani na Republika Makedonija, kako pretstavnici na politikata koja }to treba da bide vode~ka, tamu bev jas, tamu be}e g. Nikola Popovski, tamu be}e g. Bu~kovski koj }to e sega minister i drugi koi }to sega ne se tuka i diskutiravme. Kolku i da be}e te{ko, kolku i da be}e ma~no, melutoa najdovme re{enie kako politi~ka razre{nica na voenata kriza vo Republika Makedonija. I toa e zo}to gra|anite na Republika Makedonija treba da veruvaat vo nas kako politi~ki partii. So toa }to pak }e ka`am, politi~kata borba e edna rabota,

no vo `ivotot ne e sé politika. Tuka nekoj deneska }e izgubi vo glasa~kiot elektorat makedonci, ili glasa~kiot elektorat albanci, no }e dobie demokratijata vo Republika Makedonija, zatoa {to imame hrabrost da otvorime tema vo koja {to Vladata soodvetno odgovori so informacija. Raspravame tri dena i vo taa rasprava se otvori ja mnogu pori, di{i Republika Makedonija, se diskutira za nekoi temi za koi {to mora{e da se razgovara, a toa e temata {to posle Ramkovniot dogovor, {to so negovata implementacija, {to so ona {to }e se slu~uva vo Republika Makedonija posle voenata kriza. I site zaedno sme do toa i pozicijata i opozicijata, site zaedno gi trpime istite posledici. Bidej{i vie mo`ete da bidete minister, mo`ete da bidete pratenik samo određen del od vremeto, potoa }e izlezete na ulica i bombite vo kontejnerot i toa {to se slu~uva kako bezbednosna kriza ne tangira site nas i kako gra|ani na Republika Makedonija. Ottuka gospoda pratenici, ne mo`eme da izlezeme od krizata od ona {to e sega, ona {to e denes, a krizia e, ne mo`eme da negirame deka ne se slu~uvaat kriminalni bandi i ne mo`eme da negirame deka ne pukaat bombi, deka se slu~uva ona {to se slu~uva vo Republika Makedonija, site zaedno toa treba da go nadmineme. A celta {to e? Celta e da mu dademe {ansa na makedonskiot gra|anin da veruva vo nas. Ako veruva vo instituciite na sistemot, ako veruva vo politi~kite partii koi {to se vo Parlamentot, ako veruva vo ona {to pretstavuva institucionalna sila na Republika Makedonija, toga{ }e imame sila da ja nadmineme i ovaa bezbednosna kriza. Sega odgovornosta e vrz vas kako pozicija. Nie bevme pozicija, narodot si ka`a {to misli za toa. No, pak ve ubeduvam, nikoj ne mo`e da izbega od golemoto oko na narodot. Toj }e si ka`e vo onie momenti koga }e dojde izborniot lokalni, pretsedatelski, parlamentaren krug, }e ka`e {to misli za toa {to nie deneska go zboruvame tuka. Od toa nie ne mo`eme da begame. Me|utoa, mnogu pobitno e ne{to drugo. Tuka zaedni~ki da se dogovorime deka ovaa rasprava ni be{e potrebna, ovaa rasprava ni be{e potrebna, u{te edna{ }e ka`am, da mu dademe {ansa na makedonskiot gra|anin da veruva vo nas, da veruva vo Republika Makedonija i samo, baram spored mene toa e va`no kako zaklu~ok od dene{nata rasprava.

NIKOLA POPOVSKI:

Ima zbor g. Agron Buxaku.

AGRON BUXAKU:

Po~ituvan pretsedatele, po~ituvani ministri, po~ituvani kolegi. Ewe, skoro edna godina navr{uva {to nie diskutirame vo ovoj Parlament {to sme vo ovoj sostav i od po~etokot na{ata partija kako nova partija zazema stav da bideme konstruktivni, da bideme plodni i {to e mo`no poefikasni vo na{ata rabota. Pritoa, imaj}i go predvid funkcioniraweto na Parlamentot na Republika Makedonija od osamostojuvaweto na Republika Makedonija. Pra{aweto na bezbednosta e sigurno mnogu zna~ajno pra{awe i vospostavuvaweto na bezbednosta vo edna dr`ava pretstavuva i preduslov za stabilizacijata na edna dr`ava, posebno Makedonija, na edna post konfliktna Makedonija. No od druga strana i samoto pokrenuvawe na ova pra{awe, odnosno baraweto koe proizleze od edna grupa na pratenici od pozicijata, uslovno ka`ano od makedonskiot blok na partiite pretstavuva samo po sebe edna poraka, samo po sebe poka`uva deka i opozicijata, odnosno potpisnicite na ova barawe za odr`uvawe na sednica okolu bezbednosta se zagri`eni za bezbednosnata sostojba vo dr`avata. Toa }e be{e sosema vo red dokolku nemavme pro~itano i slu{nato i prethodno, gi nemavme pro~itano i slu{nato i prethodno stavovite tokmu na taa opozicija vo vrska so Makedonija. Edna rabota e jasna od samoto potpi{uvawe na Ramkovniot dogovor, edna rabota e jasna i se povtoruva postojano od site centri na odlu~uvawe, uslovno ka`ano vo me|unarodnata zaednica deka za`ivuvaweto na Ohridskiot dogovor pretstavuva osnoven uslov za Makedonija, za nejzinata integracija za nejzinite strate{ki celi, za integracija vo NATO i vo EU. Iako na deklarativen na~in duri i so glasawe tuka vo Sobranieto vo slu~aj koga se raboti za takvi odlu~uvawa kako retko dosega imame eden konsenzus me|u politi~kite partii odnosno parlamentarnite grupi vo vrska so ovie strate{ki celi, nadvor od Parlamentot vo mediumite bilo od opozicijata, bilo od odredeni politi~ari. No, vo izminatoto vreme bilo pak i od neкои samonare~eni politi~ki analiti~ari, zatoa {to nema poednostavna rabota otkolku denes da izleze{ na mediumi i da pi{uva{ bilo {to bez pritoa da se snosi odgovornost za toa. Samite ovie strate{ki opredeluvawa zna~i od nivna strana se negiraat, ednovremeno znaej}i deka tie se od izvonredno zna~ewe za funkcioniraweto na dr`avata. I povtoruvam u{te edna{, za`ivuvaweto, odnosno implementacijata na Ohridskiot dogovor pretstavuva neophoden uslov za integriraweto na Republika Makedonija vo NATO i EU. Zna~i, od seto ona {to be{e tuka iska`ano i ka`ano zagri`enosta koja be{e izrazena vo odnos na bezbednosnata situacija od faktot deka site nie se deklarirame deka se zalagame za implementacija na Ramkovniot dogovor i pokraj faktot deka ima{e neкои koi istapija otvoreno protiv taa implementacija.

Sepak, nie so na{eto deluvawe voop{to ne pridonesuvame kon realizacijata na ovaa strate{ka cel. So ova se nadovrzuvam na toa {to go rekov na po~etokot deka na{ata partija mnogu raboti ima progoltano, na po~etokot mnogu na{i diskusii bea ignorirani od odredeni pratenici tuka i bojkotirani, odredeni pratenici koi izleguvaa nadvor koga govorevme nie. A sega imame eden napredok, na{ite diskusii sega i se slu{aat od opozicijata.

Od druga strana albanskata opozicija baraj{i neкое opravduvawe za gubewe na izborite i ne dobivaj{i odgovor za aktuelniot moment niz koj minuva Makedonija postojano kako za cel si postavi da go minimizira seto ona {to nie sme go postignale vo tekot na ovaa godina vo odnos na implementacijata na Ohridskiot dogovor. Zna~i, mnogu raboti vo demokratijata ne samo tuka, tuku nasekade se dozvoluvaat. Me|utoa, nie govorime i so toa snosime odgovornost i pred narodot i so samiot fakt deka se pravat odredeni iskrivuvawa do taa mera {to da se iskrivi realnosta, ili pak izjavite koi se pravele od opozicionite partii bilo toa da e pred 2 nedeli, 2 meseca, ili 2 godini, toa pretstavuva i navreda za samiot narod. Od edna strana kako {to be{e ka`ano i tuka nekoi raboti ne gi razbiraat na{ite pratenici, a kamoli da gi razbere tie raboti narodot. Zboruvam za eden profesor, moj kolega vo parlamentarnata grupa, zna~i, so ovaa navreda koja mu ja pravime na narodot, nie iskrivuvame edna vistina. I za `al prodol`uva igrata, edna igra koja se ima poka`ano ne samo vo Makedonija, tuku vo site zemji vo tranzicija koi se soo~uvale so sli~ni problemi, ili pak imaat sli~en multi etni~ki sostav, deka najednostavnata karta za da se stigne do vlast e nacionalizmot povrzan so populizam i demagogija. Jas ~esto pati sum izjavil deka se nadevav deka opozicijata vo ovie klu~ni momenti }e bide mnogu pokonstruktivna i deka za odredeni raboti za koi {to ni e navistina neophoden konsenzus, deka nego }e go postigneme. Me|utoa, mo`am da ka`am deka za `al se ~uvstvuvam razo~aran. No, najgolemiot tovar, ili kako be{e ka`ano i za bezbednosta, i za dobrotu odewe na rabotite vo ovaa dr`ava go snosi vlasta. Toa {to jas go ka`uvam nema vrska so odbivawe na odgovornosta, ili pak obvinuvawe na opozicijata, mislam ova se odnesuva na ne{to pofundamentalno. Samiot fakt deka opozicijata gi izgubi izborite, ne zna~i deka opozicijata nema vlijanie. Zatoa {to na krajot na krai{tata samite pratenici, samoto prisustvo na pratenicite poka`uva deka tie u`ivaat poddr{ka na odreden broj pratenici i deka sigurno tie gra|ani koi se razo~arani od drugi problemi tuka povtorno ja igraat kartata na silniot nacionalizam. Tie gra|ani postojano baraat vinovnik. I ni{to ne e polesno otkolku da se obvini drugiot. Za `al ne samo od aspekt

na opozicija i vlast, tuku i od etni~ki aspekt zaradi ova~a pri~ina na mojot po~ituvan kolega i sograjanin gospodinot Zamir Dika mu postaviv nekolku pra{awa, kako i na kolegite od VMRO-DPMNE, me|utoa ne dobiv odgovor. Razgovarame za kritiki pozicija, opozicija. Toa e sosema prirodno. Me|utoa, vo tekot na mnogute diskusii koi gi imavme tuka se voo~uvame so eden drug fenomen kade makedonskata opozicija ja kritikuva kako pozicijata od makedonskiot blok, odnosno SDSM i LDP, kako i nas i taa kritika ja pravi pravej}i obop{tuvawa na pau{alni i vrz etni~ki osnovi, kako {to be{e primerot so replikata na gospodinot Ismet Ramadani na toa deka site albanci ni bile mafiozi, a dokolku site albanci bea mafiozni, dokolku sepa napravime eden spisok na site najbogati lu|e tuka vo Makedonija, za `al za makedoncite, imeno deka tamu ima mnogu albanci, za `al za albancite, za lu|e koi {to se zboatile vo izminatite 10 godini. Zna~i tuka imame edna tendencija za podelba ne samo pozicija, opozicija, me|utoa i vrz etni~ka osnova. So toa samo se predizvikuvaat novi tenzii, zatoa {to na krajot na krai{tata dokolku imavme eden zaedni~ki dogovor, a tuka se re~e deka ministerot toa go predlo`il, me|utoa toa se znae, dokolku navistina nie bevme zagri`eni za bezbednosnata sostojba i dokolku sakavme da iznajdeme soodvetno re{enie, toga{ i vlasta i opozicijata treba{e da poddr`at ova~a sednica da bide zatvorena. Je imavme edna detalna slika i detalni informacii {to ne treba da bidat javni, me|utoa za koi mo`e da se razgovara tuka i da se razgovara za toa kakva e bezbednosnata situacija i kako mo`e toa da se nadmine.

XVIII/1.-CC/LJ

АГРОН БУЦАКУ: (продолжение)

Меѓутоа, да биде јасно, опозицијата самата рече дека вакво барање имале од месец јули и дека овие настани што сега се случија не биле фактички главниот мотив за иницирање, свикување на една ваква седница. Тоа треба јасно да се каже и беше кажано од пратениците дека едно вакво барање за ваква седница имало и порано.

Сега има уште еден друг проблем што го истакнав. Никогаш, иако двете партии од опозицијата, било од македонскиот или од албанскиот блок, иако се покажуваат како најголеми патриоти, за жал тоа се прави за сметка на другиот етнитет. Досега немало ниту една реплика или противреплика меѓу нив. Што тоа докажува? Тоа

докажува еден друг факт, докажува дека играјќи на оваа многу опасна етничка карта, заедничката цел на двете партии е да се оцрни власта, да се покажат партиите на власт како неспособни да ја управуваат ситуацијата и да управуваат со државата, со единствена цел враќање на опозицијата на власта. Доколку има друга аргументација ве молам да разговараме за тоа.

Што се однесува до другите работи што беа кажани од страна на г-дин Замир Дика, исто така не добив одговор затоа што постојано се манипулира во одредени медиуми кои на насловните страници постојано се ставаат некои негативни настани и се преувеличуваат проблемите во овој аспект, во оваа насока, многу често се кажува дека има 300 неамнестирани, односно дека никој не бил амнестиран, или пак дека сите албанци биле малтретирани итн. Или пак што повторно се сведува на едно исто дека ништо не било реализирано од Рамковниот договор.

Моето прашање е многу директно на адреса на г-динот Замир Дика. Дали тој кога вели дека договорот не е имплементиран тој говори во свое лично име. Говори како координатор на Парламентарната група, или пак говори во име на партијата. Затоа што доколку еднаш засекогаш, ги имаме преднас, сите забелешки, на писмено во однос на тоа дали се имплементирани или не, Охридскиот договор тогаш ќе излеземе и ние со против аргументи. Наместо постојано да се потенцира г-динот Замир Дика, дека ништо не се реализира од Охридскиот договор. Сега испаѓа дека нешто било реализирано меѓутоа има забелешки. Дали тие забелешки се сите или пак има други и еднаш за секогаш треба точно тие да бидат изразени затоа што така се создаваат непотребни тензии.

Што се однесува до тоа што сме постигнале ние, како партија на власт, од однесувањето на некои пратеници, да не речам сите, некои пратеници против изјавата, против дискусијата на нашиот координатор, се виде постојано се спомнува пролеаната крв итн. итн. Реков дека во мај беше одржан, од страна на Проектот за меѓуетнички односи, беше организирана една средба меѓу власта и опозицијата, каде самите претставници на опозицијата на оваа партија, тоа е напишано и во еден

извештај, беше кажано дека, со оглед на фактот дека шефот на полицијата во Тетово, на тетовската полиција е албанец, ние не сме имале потреба да водиме војна. Од друга страна, изјавите, сега не разбирам, не ми е јасно, сега велат претседателите на партиите дека ова се наши ставови, вон програмски ставови, потоа велат ќе дадеме оставка оти не сакаме да претставуваме проблем за партијата, затоа што програмските определби на нашата партија се такви и такви, ние не сме за тие, а потоа одеднаш тие се враќаат и секои две недели, месец дека даваат изјави. Тоа е многу тешко и за нас од страна да ги следиме нивните изјави, позицијата на албанската опозиција.

Тие треба да бидат јасни еднаш засекогаш. Затоа, минатата година не успеав пред изборите, затоа што тој медиумски мрак важеше, тогаш не успеав, меѓутоа, сега имавме дебатна програма на Третата програма и никој не се појави, иако имаше поканети од опозицијата. Значи, не треба да ја лажеме јавноста. Треба еднаш за секогаш да излеземе со опција. Нашата опција секогаш била консеквентна од март 2001 година. Стоиме зад таа опција, ќе ја поддржуваме до крај. Додека пак албанската опозиција, конкретно ДПА, најголемата опозициона албанска партија треба да излезе со постојан став, а не денес да зборуваме за самоопределување, утре да зборуваме дека тоа бил некој хипотетичен одговор, задутре ќе правиме анализи, во ред. Анализи треба да се прават, немам ништо против. Тоа им припаѓа на специјализираните институции, на политичките научници да прават анализи. Додека пак политичарот треба да делува. Политичарот треба да искаже визија, треба да искаже програма што треба да се примени.

Без да сакам да навредувам, можеби тоа и не е навреда, меѓутоа, секој треба да си го најде своето место и да не правиме забуна кај народот. Затоа што, доколку говориме за самоопределување, тоа е една теза што беше спомната и од новиот претседател на ПДП, тогаш треба да се изврши референдум за самоопределување и ќе создадеме пашалук на Полог, ќе ги ставиме партиите што владееле пред 2001 година. Но, што ќе правиме со другите албанци? Доколку говориме за етнички

држави, тогаш нека излезе и ВМРО со свој став, дека тие се за чиста етничка држава или пак не се? Доколку сме за чиста етничка држава, тоа ќе значи дека стотици илјади луѓе ќе треба да се разменат, да има размена на население, како што тоа беше направено 1923 година со Турција. Меѓутоа, тоа нема да се спроведе без војна и без жртви. Тој проект го имаше и Србија, создавање голема Србија. Од тоа произлегоа 250 илјади жртви. На крајот Проектот голема Србија не се реализираше. На крајот на краиштата сега и меѓународната заедница и НАТО и ЕУ се тука присутни и никогаш нема да дозволат ниту еден пашалук Полошки пашалук да се создаде или пак некоја чиста етничка држава да го расипе овој проект и инвестициите што тие ги направиле на Балканот.

Што сакам да кажам со ова? Сакам да кажам дека од аспект на безбедноста таквите изјави, играње на картата на една демагогија е многу штетна, затоа што се попречува еден процес што треба неопходно да се комплетира, да се заврши. Нема да има стабилна интегрирана Македонија во ЕУ и НАТО без имплементација на Охридскиот договор. Затоа што, што се однесува до тоа дека многу изјави, факти, без изнесени од г-динот Замир Дика, ова не го кажувам само како реплика, како дискусија, меѓутоа, општо се знае и преку прес конференции и преку нашето присуство, нашите ограноци, по градовите, тоа го изјавивме, изјавивме нешто, направивме нешто што ниту една партија нема направено. Излеговме со резултати со нашето шестомесечно учество во власта. Тие резултати ги имаме и во печатена форма, се појавија на 273 страници. Се разбира, доколку вие бевте една конструктивна опозиција, ќе не следевте и ќе видеите дека тоа што сме го направиле и тоа што не сме го направиле со цел да можете да не конфронтирате, да не соочите со фактите. Меѓутоа, јас се двоумам дека албанската опозиција го елдела тоа што сте го направиле, од каде што јасно се гледа што сме постигнале и направиле во текот на нашето шест месечно учество во Владата. Таму јасно се кажува дека за шест месеци повторно ќе излеземе со такви слични резултати не само пред нашите

гласачи, туку и на целата јавност на прес конференција во однос на тоа што сме постигнале.

И покрај сите одговорности, затоа што мандатот го добивме, гласот и довербата на народот ги добивме со една точка, а тоа е организација на Рамковниот договор, меѓутоа тој мандат го имаме за следниве четири години. Сакам да кажам дека и покрај сите тешкотии што ги имавме, во кои што има тешкотии и од субјективна и од објективна природа, сепак резултатите не можат да се негираат. Тоа што не го направивте вие, го направивме ние. И, така, како што вие сакавте тоа да го направите, ние го направивме така, како што сакаше народот. Тука мислам на тетовскиот универзитет. Сега да се кажува и да се излегува со некоки аргументи или потценувања на тоа како се легализираше тетовскиот универзитет и како се финансира, имајќи предвид дека истата партија пред одредено време се нафати за опцијата на Штуловиот универзитет и го подготвуваше дури и Буџетот за 2002 година, после 2001 година, кога беа на власт заедно со својот партнер, сега зошто се жалат дека таму немало предвидено средства за штуловиот универзитет? Зошто тогаш не го ставиле во буџетската програма во 2002 година, со цел да биде финансирано и високото образование, така како што е предвидено со Рамковниот договор? Или пак да го донесоа законот, како што ние тоа го направивме.

Тоа се факти што не можат да се оспорат. Самите наши позиции и ставови што ги фимаме како етнички албанци, најпрво од фактот дека беа споманати полициските шефови и од фактот дека тогаш сме имале само еден шеф, сега имаме шест полициски шефови, тоа е факт дека за 100% се има подобро претставеноста на Албанците во МВР. Потоа фактот, ќе го земам како пример Скопје, затоа што Скопје имаше само две директорски места во подрачните единици, и многу други работи. А, затоа што сме направиле и што не сме направиле, извештај ќе му дадеме на народот, а не тука да правиме политички маркетинг, реплики, против реплики, со опозицијата.

Меѓутоа, една работа штоо би ја побарал за доброто на стабилноста и доброто на исполнување на опцијата односно стратешката определба на Македонија, во

најмала рака тука еднаш да слушнам јасно од албанската опозиција и од македонската опозиција дали се тие за имплементација на Рамковниот договор или не се. Доколку не се, нека истапат јасно или на некоја јавна телевизиска дебата, нека аргументираат зад што стојат. Затоа што многу е штетно доколку декларативно се поддржи нешто, а на практичен начин потоа да се направи се, за да се попречи нејзината реализација, ние и натаму остануваме. Јас не сум видел досега ниту еден договор во историјата, можеби некој ќе ме поправи што е потпишан од некого па сега ќе се извади од архивот и другите ќе го потпишат. Многу договори се потпишани за да се стави крај на многу воени конфликти. Потпишувани се во демократски држави, каде Парламентарната демократија има долгогодишна традиција и од страна на власта и од страна на опозицијата. Меѓутоа, никогаш не се барало уште еднаш секогаш кога ќе се смени партијата на власт, тој договор да биде потпишан од новата партија. Да потпише еден таков договор со кој што се става крај на еден конфликт. Толку за тој аргумент.

Што се однесува до другиот аргумент, треба една работа да биде сосема јасна, затоа што има критики од опозицијата. Тука мислам на ВМРО-ДПМНЕ. И натаму има сомнежи во однос на нашата опција. Нашата опција, без никаков сомнеж и без никакво двоумење, уште во текот на изборната кампања, тоа го кажа и нашиот претседател да не се повторувам како што тоа го направи г-динот Замир Дика, да не го кажувам истото што го кажа тој за својот претседател, значи нашиот претседател рече дека опцијата на големите албани, грци, бугари, срби, македонци, завршиле. Наша единствена опција е сега Голема Европа, Европа без граници. Ние стоиме зад тоа. Тоа го има кажано на митинг на 2 јули 2002 година нашиот претседател на Партија.

Можам да кажам дека е потребна голема храброст, тога беше првиот политичар албанец од поранешните југословенски простори кој тоа го има кажано отворено. Од друга страна да се манипулира постојано околу тоа што го кажал, со оглед на фактот дека интересот на сите е стабилност и безбедност, со цел да се има

економски просперитет, претставува тотален апсурд да изјавуваме дека ќе создаваме голема Албанија или големо Косово. Затоа сме постојано обвинувани, секогаш кога сакаме, кога треба нешто да им се дозволи или да не им се дозволи на Албанците. Секогаш се вади таа карта на голема Албанија. Тоа е најголемата апсурдност. Затоа што на Балканот нема место за сите тие големи држави. Балканот еднаш за секогаш треба да се определеи за голема Европа за Европа без граници, интегрирана во НАТО и НАТО ќе претставува најсилна гаранција за недопирливоста на границите.

Доколку овие работи ги кажеме јасно, не го кажувам ова само за да се покажам како умерен. Едноставно, е патриотски во одреден момент еден политичар или државник или човек да донесе одлуки што претставуваат најдобра опција за добробита на неговиот народ, кога треба да се направи тоа што се направи во 2001 година, се направи. Но, кога треба да се определиме за тоа како што се определивме ние како партија, повторно стоиме зад тоа дека тоа е она што ќе донесе добробит, благосостојба на албанците, на македонците, сите други заедници кои живеат во Македонија. Ова е определба од која што нема да отстапиме. Ќе продолжиме да работиме и натаму во таа насока.

Сигурни дека од познати причини, како што делува секоја опозиција, ќе бидеме напаѓани. Меѓутоа, тоа што се гледа јасно, ниту една пропаганда, ниту една демагогија, ниту едно искривување на фактите не може да го претстави поинаку. Нашите достигнувања ги гледа самиот народ кога оди во полициска станица или оди во болница.

Се гледа и нешто друго, а тоа се памети, затоа што самиот рекол со игнорирање и искривување на фактите го навредуваме народот. Дека наводно ние сме биле слуги. Самиот факт дека г-динот Абдулаќим Адеми не можеше да ја заврши репликата го кажува тоа самиот, министерот на МВР во 2002 година, на денот на полицијата му го честите министерот многу доброто менаџирање на кризата од 2001 година.

Сега се поставува прашањето зарем мислите дека тоа целиот народ го заборавил? Какво служење правиме ние кога ние јасно истапуваме со нашите изјави, после состаноците на нашето Претседателство, со нашите јасни ставови за тоа како ние гледаме на враќањето на безбедноста. Ние стоиме зад тие наши декларации.

Се уште не сум слушнал еден пратеник на ДПА тука да излезе да критикува пратеник на ВМРО. И обратно. Додека пак пратеникот на ВМРО, можеме да кажеме дека има солидарност во опозицијата, меѓутоа и ПДП е опозиција. Зошто пратениците на ВМРО наоѓаат за сходно да реплицираат со ПДП а не наоѓаат за сходно да реплицираат со декларативно најнационалистичката албанска партија, кога знаеме, поаѓаме од фактот дека се две дијаметрално националистички партии.

XIX/1.-ДВ /НД

АГРОН БУЏАКУ: (Продолжение)

Значи тука има одредени нејаснотии, за на крај би сакал да истакнам уште еднаш дека треба да имаме конструктивен пристап, ние сме тие кои прифаќаме критики, тие кои за разлика тоа што го вели опозицијата никогаш не сме се мешале во независноста на медиумите и дозволуваме медиумите секојдневно да не напаѓаат на многу јасен начин. Значи ние ги прифаќаме критиките, меѓутоа, тие доколку се тие аргументирани. Што се однесува до достигнувањата јас не би сакал да ви го одземам времето со бројки, јас уште еднаш ве поканувам било кој од ДПА да излезе на телевизиска дебата, да излезе со факти и еднаш засекогаш да дискутираме околу тоа, со цел да не се манипулира со чувствата на граѓаните во овој момент. И тоа со најдобра намера се обраќам и на ВМРО-ДПМНЕ дека треба на јасен начин, така како што ние сме се декларирале и тие да се декларираат за што се затиа што доколку и се за чиста етничка Македонија, тогаш што ќе прави еден народ од милиот и курур против цела Европа. Ни Европа нема тоа да го дозоли. Само влошувања, тензии со искривување на вистината, само му се штети на тој народ во име на кој тука овде делуваме. Јас ја разбираам вашата загриженост, меѓутоа треба да работиме, а не да зборуваме за тоа како треба да се делува во одреден историски момент. Значи од

оваа седница јас мислам дека ќе излеземе сите заедно со заклучоци дека безбедноста не е само прашање кое им припаѓа на пратениците од македонско етничко потекло таа безбедност им припаѓа на сите нас и сите треба да ја преземеме одговорноста за тоа што сме избрани од народот. Меѓутоа не треба да шириме дефетизам, не смееме да манипулираме со општествената криза со цел нејзе уште повеќе да ја влошине, да ја претвориме во етничка криза. Затоа што социјални општествени кризи имале многу земји во транзиции, меѓутоа таа ја надминале. Доколку ние се обидеме да манипулираме со општествената криза во одредени случаи во образованието со цел да го прикажеме како меѓуетнички конфликт, друго што е многу лошо што етничкиот конфликт е многу лоша работа и не оддалечува од нашите стратешки определби. Од друга страна е добро што имаше една ваква отворена сеанса со цел да може да се види секој што мисли, јас мислам дека народот ќе може да вреднува и на крајот на краиштата народот е тој што одлучува на слободни демократски избори, за тоа на кого ќе му го даде својот глас.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господинот Стојановски има реплика на господин Буџаку.

БЛАЖЕ СТОЈАНОВСКИ:

Сакам само да искажам неколку зборови околу прашањето за она што беше напомнимато претходно, од претходниот дискутант, за отворена или затворена седница.

Претходниот дискутант треба да знае дека секој пратеник во Собранието може да добие информации за безбедносната состојба, на начин кој е регулиран со прописи, кои се однесуваат на материјали со доверлив карактер.

Право на јавноста е да знае дали безбедносната состојба е толку сложена или помалку сложено, зависно од она што ќе го слушне во дебатата што досега беше реализирана во овој парламентарен дом. Тоа Владата можеше да го направи на соодветен начин и сите ние како пратеници да имаме релевантни информации за безбедносната состојба.

Целта на нашата парламентарна дебата е да се искаже загриженоста на опозицијата за безбедносната состојба и да се искаже поддршка на остварувањето на суверенитетот на РМ на целата нејзина територија. Тоа е благородна работа, а почитувањето на Уставот и законите е обврска која неможе да биде предмет на дискусија и Владата тоа мора да го почитува а за тоа ја има целосната поддршка на опозицијата. Но секогаш ќе ја добива и критиката, за сите недоследности.

Ќе ве потестам дека времето брзо поминува, народот ги чувствува последиците од начинот на практикувањето на власта си во однос на безбедносната состојба и во образованието, особено во економијата.

Во однос на вашите критики за избегнувањето на потпишувањето на Рамковниот договор од страна на ДУИ. Цело време зборувате дека се согласувате со него. Зошто тогаш не потпишете една писмена изјава дека во се се согласувате со одредбите на тој договор и на тој начин да покажете една јасно изразена волја за реализација на Охридскиот рамковен договор и за негово доследно почитување.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Господин Буџаку, реплика.

АГРОН БУЏАКУ:

Јас сум свесен за она како не третираше ВМРО-ДПМНЕ.

Доколку некој член на ВМРО-ДПМНЕ ја прочитал нашата програма, таа програма е на македонски јазик, дури постои на ВЕП сајтот, на Интернет, па во тој случај кој е посилен документ на една политичка партија, декларација или програма на таа политичка партија.

Во програмата ќе се види дека главна точка на политичкото ангажирање на нашата партија е имплементирањето на Охридскиот договор.

Што се однесува до она што го кажавте во врска со безбедносната ситуација и документите кои можат да добијат доверлив карактер да кажам следното. Доколку ние ги добиваме нив, тогаш зошто има потреба да отвориме дискусија по нив. Со самиот факт што дискутираме за нив три дена, од типот на дискусиите на Фидел

Кастро, тоа значи, дискутирајќи за безбедносната ситуација, ние ја користиме приликата да ги измешаме прашањата од економијата и другите области.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Има реплика господинот Асани.

ФАТМИР АСАНИ:

Бидејќи јас доаѓам од зоната на кризата, поготово од село Слупчане, ќе реплицирам само со еден дел на дискусијата на Агрон Буџаку, бидејќи јас не сум дојден тука да продавам политички маркетинг кој победи во септември а кој изгуби. Навистина дојдов да покажам дека општината која Буџаку од Белгија го донесе директно во Собранието на РМ, таа општина е во опасност, таа е опкружена од големи полициски сили, под закана дека таму постојат криминалци, ајдуци или нешто друго. Јас не лажам туку ја говорам вистината кога кажувам дека во таа општина не постојат ниту криминалци, ниту ајдуци, туку само полициски пунктови кои се многу поголеми од 2001 година, кога ние таму сме без пушка, без никаква одбрана. Доколку не верува Агрон Буџаку нека собере храброст, нека дојде и да ја посети таа општина и одблизу да се запознае со проблемите, бидејќи, како што реков, таа општина го донесе него на власт.

Во делот од неговата дискусија, каде вели некој со право зборува што ќе се случи со Македонија, барем има храброст. Но, што прави тој кога води дуалистичка политика. За сите годишнини на паднатите борци, високи функционери на ДУИ пред народот, пред родителите на паднатите борци говорат дека многу брзо ќе ги соединат албанците во една држава. Тоа го велат во Приштина, во Тирана, а овде во Парламентот зборуваат нешто сосема друго. Нека соберат храброст и нека ја кажав вистината. Агрон Буџаку не бил член, припадник на ОНА и не знае зошто ние војувавме, зошто заправо ја почнавме војната, но ќе дојде време кога ќе му го кажам тоа.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Има реплика господинот Буџаку.

АГРОН БУЏАКУ:

Доколку претходниот дискуснт има нешто лично со мене, да му кажам дека јас не сум во Владата. Јас сум во Парламентот. Ние тука сме во Парламентот не сме во Владата и сме на власт, не во опозиција.

Што се однесува до тоа, најверојатно мене ми се обрати лично, и да му кажам дека јас во првите денови сум бил во ОНА и тоа од Брисел. Незнам дали го слушнавте господинот Бошковски, кога јас бев избран, кажа дека јас сум бил најголемиот финансиер на ОНА. Ваквите декларации на ДПА и на ВМРО-ДПМНЕ за мене се најголем комплимент. Тоа значи дека сме на вистинскиот пат.

Што се однесува до тоа дали јас сум бил во Слупчане да му кажам дека јас тоа го направив минатата година во март, при моето доаѓање, затоа што таму имавме едно здружение кое се грижеше за воените инвалиди, и постојано се грижат за инвалидите од војната. Значи неговите информации се погрешни. Но, за тоа ќе имаме ТВ дебата, доколку има потреба.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

За реплика се јавува гопосинот Караџоски.

ЖАРКО КАРАЏОСКИ:

Јас ќе бидам краток, со оглед на тоа што господинот Буџаку во неколку наврати ја спомна ВМРО-ДПМНЕ, од аспект на тоа дека нему и на неговата партија му се јасни ставовите на ВМРО-ДПМНЕ, бидејќи ги читаат по разни колумни и тн.

Јас сакам само да го изнесам ставот на ВМРО-ДПМНЕ, дека ВМРО-ДПМНЕ има јасен став и ВМРО-ДПМНЕ е декларирана со самиот факт што е потписник на Рамковниот договор, со самиот факт што работи на имплементацијата на Рамковниот договор. Ние како партија јасно и гласно сме кажале дека со ставовите на одделни поединци од нашата партија независно кое име носта, ние како партија не сме се согласиле и таквите стаови не ги поддржуваме. Според тоа да ни се импутира некаков став на поединец во нашата партија дека тоа е став и на партијата, не е во ред и не е умесно од господинот Буџаку. ВМРО-ДПМНЕ и на оваа седница покажа

разбирање. Ние тоа неколку пати го повторивме, сакам и сега да го кажам, а тоа е дека нашиот единствен став е тоа што ние не веруваме дека оваа власт во која практикува и ДУИ има способност и кредибилитет да ја разреши оваа безбедносна состојба во која запаѓаме. Тоа е сомнежот кој сме го изнеле.

Инаку по однос на тоа колку сме ните декларирани, прашањето колку фактички ДУИ е деклариран.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Има реплика господинот Буџаку.

АГРОН БУЏАКУ:

Тука се зборува за две партии. Но без оглед во кое име зборуваме, во овој случај ВМРО-ДПМНЕ да, ДПА не го направила тоа да се дистанцира од ставот на тоа време, на претседателот кој што го спомнавме, што ја даде опцијата на зидовите. Требаше да се види каква реакција има од страна на читателите, бидејќи не е се исто да го рече тоа еден обичен член, дали е тој од Струмица, Гевгелија или Тетово, на ВМРО-ДПМНЕ, но кога го вели претседателот на Партијата, значи тука има една поголема одговорност. Од друга страна во пракса би сакал да го видам ангажирањето на ВМРО-ДПМНЕ, што би ја поддржал и поздравил целоснаста имплементација на Охридскиот договор.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Дали од пријавените има некој за дискусија.

(Нема)

Сега часот е 17,30, имаме уште 6 репликанти.

Ќе продолжиме утре со работа во 10,00 часот, со 37-та седница, после неа ќе продолжиме со прекинатата, за изборот на Републичкиот судски совет. Ако со ова завршиме продолжуваме со оваа седница истиот ден.

(Седницата прекина со работа во 17,30 часот).

